

1986

საქართველოს სსრ განათლების მამინისტრო

ბრძანებათა
ლე
მცხოვრებლის
კრებული

iSSN 0206-2674

01040160
1986

სეზონი

№ 9

СЕНТЯБРЬ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

СБОРНИК
ПРИКАЗОВ
И
ИНСТРУКЦИЙ

თბილი
1986

რედაქტორი ე. ქურციკიძე
ტექნიკური ა. ბაკურაძე
კორექტორი ლ. დოლიძე

გადაეცა წარმოებას 13.11.86 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 26.12.86 წ.;
ქაღალდის ზომა 60×84 ; ანატყობის ზომა $6\frac{1}{4} \times 9$; ნაბეჭდი თაბაზი 6;
საალბიცხვო-საგამომცემლო თაბაზი 5,25.

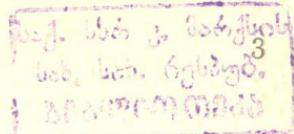
შეკვეთა № 1017	უ 10396	ტირები 6000
	უფასო	

საქართველოს ქართულ განათლების სამინისტროს სტამბა, ნუცუბიძის ქ. № 7
Типография Министерства просвещения Грузинской ССР, ул. Нуцубидзе № 7

საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში
ექსპერიმენტული მუშაობის ორგანიზაციის მოწესრიგების
შესახებ

ითვალისწინებს რა ექსპერიმენტული მუშაობის როლს სასწავლო-
აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფის საქმეში, გამომდინარე ზო-
გადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის ძირითა-
დი მიმართულებების ამოცანებიდან, კოლეგია აღნიშნავს, რომ რეს-
ტუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მიმდინარე ექსპერი-
მენტულმა ხელი შეუწყვეს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გა-
უმჯობესებას, უზრუნველყველ მისი სათანადო მეცნიერულ დონეზე
წარმართვა. ამასთან, როგორც დაკვირვება ცხადყოფს, მის ორგანიზა-
ციაში ჭერ კიდევ ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს. მიუხედა-
ვად იმისა, რომ ცალკეულ ექსპერიმენტებს უკვე საკმაო დიდი ხნის
ისტორია აქვს, დღემდე ნათლად არ არის გამოკვეთილი მათი დანიშ-
ნულება, მეცნიერული და პრაქტიკული სარგებლიანობა. ექსპერიმენ-
ტული მუშაობისათვის, რიგ შემთხვევებში, დამტასიათებელია სტი-
ქიურობა, თვითდინება. ჭერ კიდევ მკაფიოდ არ არის გამოკვეთილი
ექსპერიმენტებისადმი ხელმძღვანელობაში ი. გოგებაშვილის სახე-
ლობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტი-
ტუტის, როგორც მეცნიერული კვლევის ცენტრის, წამყვანი როლი. ამ
საქმისადმი ხელმძღვანელობას სუსტად ახორციელებდა განათლების
სამინისტრო, რომლის დამოკიდებულებას ექსპერიმენტული მუშაობის
ორგანიზებაში დღემდე ახასიათებს გაუპიროვნება და, აქედან გამომ-
დინარე, მთელი რიგი ნაკლოვანებები. პრაქტიკაში არ არის დანერგი-
ლი ექსპერიმენტის შემოღების, განხოვადების წესი, საკითხი წყდება
სამინისტროს ხელმძღვანელობისა და კოლეგიის გვერდის ავლით. სა-
ვალდებულოდ არ არის მიჩნეული მომავალი ექსპერიმენტის საჭირო-
ების დასაბუთება. სავარაუდო შედეგების განსაზღვრა, მისი მიმღინა-
რების შესახებ პერიოდულად ანგარიშების მოსმენა. ექსპერიმენ-
ტის დანერგვა-განზოგადების საქმეში თითქმის არაფერს აკეთებს მას-
ტავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტი, მეთოდური
სამსახური. ხშირად გაურკვეველია ექსპერიმენტის თემატიკა და არ
გამოხატავს მის შინაარსს, დანიშნულებას.

სკოლებში მიმღინარე ექსპერიმენტებისადმი დამოკიდებულების
შეცვლის, მათი ორგანიზაციის მოწესრიგების მიზნით, კოლეგიამ
გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. მიღებულ იქნეს ცნობად სკოლების სამმართველოს პედაგოგიური ცია რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მიმდინარე ექს-პერიმენტულ მუშაობაში არსებული სერიოზული დარღვევების შესახებ.

2. არადამაქმაყოფილებლად ჩაითვალოს ამ საქმისადმი სამინისტროს. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის, მასშავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტისა და რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის ხელმძღვანელობა.

3. რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მიმდინარე ექსპერიმენტული მუშაობის შინაარსისა და ორგანიზაციული ფორმების გარევევისა და სრულყოფის მიზნით შეიქმნას კომისია შემდეგავმადგენლობით:

ლ. გაგუა — მინისტრის პირველი მოადგილე, თავმჯდომარე
გ. გორგოშიძე — მინისტრის მოადგილე

ე. ქურციკიძე — სკოლების სამმართველოს უფროსი

თ. ტატიშვილი — საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამართველოს უფროსი

პ. ჩეხნევილი — სკოლების სამმართველოს უფროსის მოადგილე

ნ. ღლონტი — სახელმძღვანელოების სამმართველოს უფროსი

ჟ. ამნაშვილი — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი

ლ. ჩიქვანაძა — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დიორექტორის მოადგილე

კ. მაჭარაშვილი — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე

მ. დარჩია — მასშავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის დირექტორი

მ. გოგიტაძე — განათლების სამინისტროს რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის დირექტორი

ვლ. გაგუა — თბილისის ა. ს. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის კათედრის გამგე, პროფესორი

კ. სუგაშვილი — ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსი

ი. კოტეტიშვილი — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ღ. უზნაძის სახელობის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის მეცნიერ თანამშრომელი, დოცენტი

გ. ჩინჩალაძე — სამინისტროსთან არსებული სკოლათმცოდნელი გამოცვლილი მასწავლის სასწავლო-მეთოდური საბჭოს თავმჯდომარე, ღოცენტი კომისიის მიმღები (ამხ. ლ. გაგუა) შეიმუშაოს და 20 აგვისტომდე წარმოადგინოს წინადადებები ექსპერიმენტების ჩატარების ორგანიზაციის მოწესრიგების შესახებ, მანვე 1-ლ ნოემბრამდე კოლეგიას წარმოუდგინოს ანგარიში შემოწმების შედეგებისა და ექსპერიმენტების შინაარსის სრულყოფის თაობაზე.

4. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველოს (ამს. თ. ტარტიშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ციტაციების
ექსპრესიონის მიმღინარეობის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ზოგადსა-
განმანათლებლო სკოლებში ექსპერიმენტების მოწყობის პრაქტიკა სა-
თავეს ღებულობს 1964 წლიდან ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგო-
გიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ექსპერი-
მენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიის (ხელმძღვანელი აჭ განსვენე-
ბული პროფ. გ. ხაჭაპურიძე) ინიციატივით. თავის მხრივ ექსპერიმენ-
ტული კვლევის მეთოდიკა თავდაპრეველად (1964—1975 წ. წ.). სამ სა-
ფეხურად დაიგეგმა. პირველ საფეხურზე ლაბორატორიული წესით
შემოწმდა სწავლების შინაარსისა და სასწავლო პროცესის შეცვლის
შესაძლებლობა; II საფეხურზე ექსპერიმენტმა რამდენიმე კლასში
გადაინაცვლა, ხოლო მესამე საფეხურზე რამდენიმე რაიონი მოიცვა.
როგორც ამის შესახებ ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ
მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტივის ინ-
ფორმაცია გვაუწყებს, ამ საფეხურზე დამუშავდა ექსპერიმენტული
პროგრამები და სახელმძღვანელოები, რომელთა ნაწილი მასობრივ
პრაქტიკაში დაინერგა. ექსპერიმენტული კვლევის ინსტიტუტის შეული
სტრუქტურა. აღნიშნულია ზემოხსენებულ ინფორმაციაში, შეესაბამე-
ბოდა რსფსრ სკოლებში მიმღინარე მასობრივ ექსპერიმენტს. რომელ-
საც აკად. ლ. ვ. ზანკოვი ხელმძღვანელობდა. 1975 წელს ლაბორატო-
რიამ დაასრულა ექსპერიმენტული სასწავლო პროცესის აგება ე. წ.
„საერთო განვითარების იდეის“ შესაბამისად.

1965—1966 სასწავლო წლიდან ექსპერიმენტები ექსპლიან ბავშვთა სწავლებასთან იყო დაკავშირებული ზერ საბავშვო ბაღის, შემდეგ კი სკოლის პირობებში.

1967—1968 სასწავლო წლიდან ი. გოგებაშვილის სახელობის პე-
დაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტს საბაზო
სასწავლო დაწესებულებად გამოყოფილი განათლების სამინისტროს 1-ლი
ექსპერიმენტული საშუალო სკოლა (ყოფილი დირექტორი ამს. ლ. ჩი-
ვანაა).

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, 1976—1980 წლებში ხდებოდა ინსტიტუტის ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორია-ში დაგროვილი გამოცდილების განხოგადება. იქნებოდა მასობრივი პრაქტიკისათვის განკუთვნილი საცდელი პროგრამები, სახელმძღვანელოები, მეთოდიკური რეკომენდაციები. 1981—1985 წლებში კი ლა-

ბორატორია იქვლევდა უმცროს კლასებში სწავლების მოტივიზაციის მიზანზე მოყალიბების პირობებს და შესაბამისად სრულყოფდა სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესს, აღზრდისა და სწავლების შინაარსს. როგორც განათლების სამინისტროში წარმოდგენილ ინფორმაციაშია მითითებული, ექსპერიმენტული კლასების მოსწავლეთა ცოდნის სიღრმე და ხარისხი, კითხვის ჩვევები, წერითი მეტყველების შესაძლებლობანი, მათემატიკურ უნართა ფლობა, რუსული მეტყველების დონე, საერთო განვითარებულობა, სწავლისადმი დადგებითი დამკითხულება, სასწავლო აქტივობა საგრძნობლად აღმატებოდა საკონტროლო კლასების მოსწავლეთა იგივე მონაცემებს. 1976—1978 წლებში ინსტიტუტმა 1-ლ ექსპერიმენტულ საშუალო სკოლაში განახორციელა პროფილური სწავლების ექსპერიმენტი, რომელიც განათლების სამინისტრომ 1978 წელს შეწყვიტა.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ 1965 წელს განიხილა საკითხი „დაწყებით კლასებში სწავლების სისტემის სრულყოფის პრობლემებზე პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიის კვლევითი მუშაობის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ“ (ბრძანება № 834, წ 1.07.65). აღნიშნული დოკუმენტი ინსტიტუტის ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიას (პროფ. ბ. ხაჭაპურიძე) ავალებდა გაეგრძელებინა შემდგომი ექსპერიმენტული კვლევა დაწყებით კლასებში სწავლებისა და აღზრდის სისტემის გარდაქმნის პრობლემასთან დაკავშირებით და მეცნიერული ანალიზი გაეცემოდინა ექსპერიმენტული კვლევის შედეგებისათვის, დაემუშავებინა საექსპერიმენტო პროგრამები და სათანადო სასწავლო მასალა ექსპერიმენტის განვითარებისათვის.

„ექსპერიმენტული დაწყებითი კლასების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ“ განათლების, სამინისტროს მიერ 1967 წლის 24 ივლისის № 946 ბრძანებაში კი აღნიშნული იყო, რომ „ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიამ კვლევის შედეგები აქციოს ჩვენი რესპუბლიკის მეცნიერთა და პედაგოგთა ფართო განხილვის საგნად“, იქვე მითითებული იყო საჭიროება და აუცილებლობა იმისა, რომ ექსპერიმენტული კვლევის შედეგები თეორიულად ყოფილიყო დამუშავებული და დასაბუთებული.

როგორც აქ მოტანილი ორი წლის ინტერვალით დაშვებული ბრძანებების ტექსტები მეტყველებს, 1965 წლიდან 1967 წლამდე ინსტიტუტის ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიას არ გაუკეთებდია სათანადო მეცნიერული ანალიზი ექსპერიმენტული კვლევის

შედეგებისათვის, თორემ 1967 წელს დაშვებულ ახალ ბრძნების აღარ იქნებოდა იმის საჭიროება, რომ კვლავ დასმულიყო ანალიზული საკითხი ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიის წინაშე.

„საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ეფექტურობის შემოწმების შედეგების შესახებ“ განათლების მინისტრის 1975 წლის 4 მაისის № 362 ბრძანების საკონსტატაციო ნაწილში მითითებულია. რომ ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორია აწარმოებს მნიშვნელოვან ექსპერიმენტულ მუშაობას ექვსწლიან ბავშვთა სწავლების შინაარსისა და მეთოდიების საკითხებზე“, ხოლო 1976 წლის 21 ივნისის № 704 ბრძანებაში „საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის ორგანიზატორულ-პოლიტიკური მუშაობის თაობაზე სკპ ცკ-ის დადგენილების შესასრულებლად ქ. თბილისის სახალხო განათლების აღილობრივი ორგანოებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მუშაობის მიმდინარეობის შესახებ“ მითითებულია აუცილებლობა იმისა. რომ შედგეს ბრიგადა ცნობილ პედაგოგ-მეცნიერთა და სკოლების მოწინავე პრაქტიკოს-პედაგოგთა შემადგენლობით, რათა უფრო ლრმად და ზედმიწვევით ყოფილიყო შესწავლილი ექსპერიმენტული სწავლების დაგროვილი გამოცდილება და შემუშავებული რეკომენდაციები შედეგების ფართო, ყოველმხრივი განხილვისათვის, რათა საჭიროდ მიჩნეულ სიახლეებს მისცემლათ რეკომენდაცია მასობრივ სკოლებში გამოსაყენებლად და დასახერგად.

აღნიშნული აღილები საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ადრინდელი ბრძანებებიდან იმიტომაც მოვიტანეთ საილუსტრაციოდ, რათა კიდევ ერთხელ ხაზგასმით გვეჩვენებინა ის, თუ ჯერ კიდევ მაშინ. რა მწვავედ იდგა საკითხი ექსპერიმენტული მუშაობის ძირფესვიანი შესწავლის. ანალიზისა და დასკვნების გაკეთების აუცილებლობის შესახებ, სამწუხაროდ, მეტნაკლებად სრულყოფილი და მეცნიერულად ღრმად დასაბუთებული ანალიზი ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტში ექსპრიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიის ეგიდით წარმოებული საექსპერიმენტო მუშაობისა. დღემდე არ არსებობს. თუმც ყოველივე ზემოხსენებული როდი ნიშნავს იმას, რომ საკვლევაძიებო მუშაობის ესა თუ ის საკითხი არ იმსახურებდა ყურადღებასა და გარკვეულ პროფესიულ ინტერესს. აღნიშნულის საილუსტრაციო იქმარებს თუნდაც ის, რომ სსრ კაგშირის განათლების სამინისტრომ 1981 წლის 17 აპრილს განიხილა საკითხი: «Об опыте экспериментального обучения шестилетних детей в подготовительном классе школы в условиях пятидневной недели» და მიიღო გა-

დაწყვეტილება: «Одобрить экспериментальную работу, проводимую в школе № 1 г. Тбилиси лабораторией экспериментальной дидактики НИИ педагогических наук Министерства просвещения Грузинской ССР, по обучению шестилетних детей в подготовительных классах в условиях пятидневной учебной недели».

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიაზ 1979 წლის 3 თებერვალს განიხილა ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიის ხელმძღვანელობით მიმღინარე ექსპერიმენტის ავ-კარგი და გამოიტანა გადაწყვეტილება ექსპერიმენტის შეწყვეტის თაობაზე. მიუხდავად ამისა, ექსპერიმენტი კვლავ გრძელდებოდა, ხოლო განათლების სამინისტროსათვის აღნიშნული მუშაობა უმართავი გახდა.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განკარგულებით საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის დ. უზნაძის სახელობის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტს საბაზო სასწავლო დაწესებულებად გამოიყო მე-3 ექსპერიმენტული საშუალო სკოლა. ამავე წლიდან იწყება აღნიშნული ინსტიტუტის პედაგოგიური ფსიქოლოგიის განყოფილების (ხელმძღვანელი აჭ. განსვენებული პროფ. შ. ჩხარტიშვილი) ექსპერიმენტული მუშაობა ზემოხსენებულ სკოლაში რომელიც მიზნად ისახავდა სწავლების ფსიქოლოგიური კანონზომიერების დადგენასა და სათანადო რეკომენდაციების შემუშავებას სწავლების ოპტიმიზაციისათვის, მისი ძირებული გარღვევეშინისათვის. პედაგოგიური ფსიქოლოგიის განყოფილებასთან შეიქმნა დაწყებითი სწავლების, პროფონირებაციის, მეორე ენის შესწავლისა და არა-სრულწლოვანი დამნაშავის ქცევის შემსწავლელი ლაბორატორიები. შესწავლისა და დაკვირვების საგანს წარმოადგენდა ბავშვი სასკოლო სიტუაციაში, რაც თავის მხრივ წარმოადგენდა ფსიქოლოგიის, როგორც დარგის, მისვლის, მის ქმედით ჩარევას პრაქტიკის მიერ წამოჭრილი საჭირობოროტო საკითხების გადაწყვეტაში. ექსპერიმენტული მუშაობა მიმღინარეობდა პარალელურად დედაქალაქის მე-2 ექსპერიმენტულ საშუალო სკოლაშიც და იცდებოდა ერთდროულად ექსპერიმენტის სხვადასხვა ვარიანტი, რაც სწრაფი და ღრმული განხოგადების საშუალებას იძლეოდა.

მეორე ენის (ინგლისური და რუსული) შესწავლა ექვსწლიანი ბავშვების მიერ არასასწავლო ქცევაში, რაც გახანგრძლივებულ ჯგუფებში თამაშის გზით წარმოებდა, ორი წლის განმავლობაში უქმნიდა ბავშვებს სათანადო სამეტყველო ბაზას, რაც ქმნიდა საფუძველს ამ ბავ-

შვების მიერ ენების (შესაბამისად რუსული ან ინგლისური) სასწავლებელი ქცევაში დაუფლებისათვის. ამ ენების გაძლიერებული შესწავლა აკადემიურად ლაში იწყებოდა სწავლების მესამე (რეფორმამდელი მეორე კლასი) წელს.

როგორც მეცნიერებათა კანდიდატი ო. კოტეტიშვილი წერს, მიღებული შედეგები შეისწავლა და მოიწონა განათლების სამინისტრომ, მაგრამ მის მასობრივ დანერგვაზე უარი განაცხადა დამატებით ფინანსირებაში სიძრელეების მოტივით.

აქაც საქმე გვაქვს ექსპერიმენტული მუშაობის იმგვარ პრაქტიკასთან, როცა კვლევის შედეგების (რა თქმა უნდა მისაღები შედეგების) შეფასებისა თუ მასობრივად დანერგვის საკითხების გადაწყვეტა არ ხდება სათანადო ინსტანციებში საფუძვლიანად მომზადებული და განხილული დოკუმენტების შემცენით. აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც-რომ ზემოხსენებული და სხვა სახის ექსპერიმენტული მუშაობის შედეგად მოპოვებული და მეცნიერულად ღირებული ესა თუ ის დასკვნა ხშირად გაუგებარია რიგითი პრაქტიკოსი მასწავლებლისათვის, ხოლო ამა თუ იმ მეთოდების მისაწვდომობის და გათავისებისათვის არ უზრუნიათ არც განათლების სამინისტროს და არც ექსპერიმენტატორ სპეციალისტებს. მხედველობაში გვაქვს მეთოდიკური რეკომენდაციების შემუშავება-განხილვა და მასწავლებლებისათვის დროული მიწოდებისათვის აბიექტური თუ სუბიექტური ფაქტორით გაპირობებული შეფერხებებით აღსავსე დღემდე არსებული პრაქტიკა. უფრო მეტიც, ექვსწლიანთათვის განკუთვნილი, მრავალჯერ აპრობირებული და შემოწმებული მათემატიკის პროგრამა პედაგოგიური ფსიქოლოგიის განყოფილებას მზად ჰქონდა ჯერ კიდევ 1978 წლისათვის, რომელიც განსახილველად წარუდგინა განათლების სამინისტროს და ამით დამთავრდა ყველაფერი.

აქ წარმოდგენილი ინფორმაცია ეყრდნობა ო. კოტეტიშვილის მოხსენებით ბარათში წარმოდგენილ მასალას. სხვა საქმეა რამდენად სწორია და ობიექტური ზემოხსენებული კონსტატაცია ფაქტებისა, ოღონდ ერთი რამ აშკარაა, საჭიროა დროულად მოწესრიგდეს ექსპერიმენტული მუშაობის ყველა სფერო, მოხდეს აღნიშნული საექსპერიმენტო მუშაობის კოორდინაცია, შემუშავდეს სათანადო რეგლამენტი, რომელიც უზრუნველყოფს, ხატოვნად რომ ვთქვათ, კონვეირის „მეცნიერება — სკოლას“ შეუფერხებელ მუშაობას, და თავის მხრივ წაადგება მოზარდი თაობის სწავლებისა და აღზრდის საკითხს, უპასუხებს სასკოლო ჩეფორმით გათვალისწინებული გარდაქმნის დაქარგებას.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის 1977 წლის 31 ოქტომბრის № 747 ბრძანებით ქართულ სკოლაში რუსული ენის სწავლების გუმშობესების მიზნით ო. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ

შეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტს დაევალა ექსპერი-
მენტის ჩატარება ეგრეთ წოდებული რუსული ენის „კონცენტრირე-
ბული სწავლების“ გზით, რომელიც ერთდროულად რესპუბლიკის ოთხ
სკოლაში მიმდინარეობდა.

1978 წელს ექსპერიმენტულ მუშაობაში კიდევ რამდენიმე სკოლა
ჩაება, ხოლო კიდევ ერთი წლის შემდეგ რესპუბლიკის 14 საშუალო
სკოლა. ექსპერიმენტის მიზანს წარმოადგენდა საკლასო და კლასგა-
რეშე მუშაობის ეფექტური ფორმებისა და გზების ძიება, რაც ხელს
შეუწყობდა მოსწავლეთა ზეპირი და წერითი მეტყველების განვითა-
რებას, რუსული ენის შეგნებულად ათვისებას. თუმც შეცნიერ მუშაკ-
თა ყოველდღიური ზედამხედველობის ქვეშ მუშაობამ ასე თუ ისე შე-
დეგი გამოიღო, მაგრამ ეს საგრძნობლად შესუსტდა მას შემდეგ, რაც
სკოლებმა დამოუკიდებლად გააგრძელეს რეკომენდებული მუშაობა
და ბოლოს აღნიშნული მუშაობა საერთოდ შეწყდა კიდეც. ექსპერი-
მენტის შეწყვეტას და მით უფრო სათანადო რეკომენდაციების შემუ-
შავებას და მათს საფუძველზე სხვა მასობრივ სკოლებში წარვლების
ახლებურად წარმართვის საქმეს სხვა ობიექტურმა თუ სუბიექტურმა
მიზეზებმაც შეუშალეს ხელი. სამაგიეროდ, ინსტიტუტის ერთ-ერთმა
ექსპერიმენტურმა მ. ნ. გაგნიძემ დაამთავრა ექსპერიმენტის შედე-
გებისადმი მიძღვნილი დისერტაციის მომზადება შეცნიერებათა კან-
დიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად.

აღნიშნული ექსპერიმენტიც სკოლისათვის უსარგებლო აღმოჩნ-
და. ყოველ შემთხვევაში, მასობრივ სკოლებში არ წარმოებს ზემოხსე-
ნებული ექსპერიმენტის საფუძველზე დამუშავებული მეთოდებითა და
ხერხებით რუსული ენის სწავლება. ესეც კიდევ ერთი მრავლისმეტყვე-
ლი ფაქტი იმისა, თუ სადამდე შეუძლია მიგვიყვანოს საფუძვლიანი
დამუშავება-განკვრეტის გარეშე წამოწყებულმა ექსპერიმენტმა, მე-
ცნიერული სიდინხის, კეთილსინდისიერებისა და მოსალოდნელი შედე-
გების გათვალისწინების უგულებელყოფამ, უპასუხისმგებლობამ და
განუყითხაობამ. ამ ექსპერიმენტის თაობაზე წარმოდგენილი ინფორმა-
ცია მთავრდება შემდეგი წინადაღებით: „მასწავლებელთა დასახმა-
რებლად კი ინსტიტუტმა ორჯერ გამოსცა ვრცელი მეთოდიკური მი-
თითებები, რომლითაც სკოლებს უნდა წარემართათ მუშაობა“. უპრია-
ნი იქნებოდა გვეკითხა, კი მაგრამ, აღნიშნული მეთოდიკური მითითე-
ბები განიხილა კი ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭომ, წარუდგინა გა-
ნათლების სამინისტროს კოლეგიას განსახილველად და სათანადო გა-
დაწყვეტილების მისაღებად თუ საამისო პრაქტიკა ინსტიტუტს დღე-
მდე არ გააჩნია? ზემოხსენებული ექსპერიმენტის ბედი იმაზედაც მე-
ტყველებს, რომ დღემდე არ არის განათლების სამინისტროს მიერ
რეგლამენტირებული ექსპერიმენტების მომზადება-ჩატარების, შედე-

მონაწილე მასწავლებელ-პრაქტიკოსთა და მეცნიერ მუშაქთა მონაწილეობის მოცულობა, მეცნიერულ-მეთოდური უზრუნველყოფა მუშაობისა, გზა და გზა წამოჭრილ სირთულეთა მეცნიერულ-პრაქტიკული თუ ორგანიზაციულ-მეთოდური მახასიათებლები და სხვ., რათა კოლეგიის მიერ მიღებულმა გადაწყვეტილებებმა ხელი შეუწყოს ნაკლოვანებათა ოპერატორული დაძლევის საქმეს. ოღმოუჩინოს ქმედითი დახმარება სკოლას, ექსპერიმენტს, საზოგადოდ. და საცდელ მუშაობას, კერძოდ, ექსპერიმენტატორებსა და ამ მუშაობაში მონაწილე პედაგოგიურ კადრებს. რაც მთავარია, საჭიროა ყოველთვის უდიდესი წინდახედულობით და სიფრთხილით ვეკიდებოდეთ ბავშვებს, მოზარდს, აღსაზრდელს; საჭიროა გვახსოვდეს, რომ ჩვენს წინ პატარა მოქალაქე დგას თავისი პირადი „მეთი“, შინაგანი სამყაროთ და ინტერესებით და რომ ყოველგვარ საცდელ მუშაობას, ექსპერიმენტს მათი მეშვეობითა და დახმარებით ვუძლვებით და, მაშასადამე, ისინი ჩვენივე თანაშემწენი და დამხმარენი არიან.

ცალკე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ, ადგილობრივი ძალებით. მათ შორის დედაქალაქის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის მეშვეობით. რამდენჯერმე შეისწავლა თბილისის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მიმდინარე საცდელი და ექსპერიმენტული მუშაობა. გაანალიზა იგი, მაგრამ რამე ოფიციალური განხილვა მოკვლეული მასალებისა სამმართველოს პრაქტიკაში დღემდე არ ჰქონია. რაც თავის მხრივ არ შეიძლება მიჩნეულ იქნეს რამდენადმე მისაღებ ან თუნდაც დასაშეგებ პრაქტიკად. ვფიქრობთ, აღნიშნულის გათვალისწინება უკვე ამთავითვე მართებს ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოსა და მის ხელმძღვანელობას.

ამრიგად, რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მიმდინარე ექსპერიმენტების შედეგების შესახებ საუბრისას, საჭიროა აღინიშნოს, რომ ზემოხსენებული მუშაობა არადამაკმაყოფილებად უნდა ჩაითვალოს. ნაკლებეფექტურად ორგანიზაციული თუ მეცნიერულ-მეთოდური უზრუნველყოფის თვალსაზრისით, რომ დადგა დრო, როცა აუცილებელი ხდება დავუკვემდებაროთ საექსპერიმენტო მუშაობა მკაცრად და ზედმიწევნით ზუსტად განსაზღვრულ რეგლამენტს, რათა განათლების სამინისტროს უშუალო ხელმძღვანელობის გამოყენებით ხდებოდეს მათი რეგულირება მოზარდი თაობის სწავლებისა და აღზრდის ერთიანი პროცესის ფარგლებში, სწავლების შინაარსისა და მეთოდების სრულყოფის, მეცნიერულ-მეთოდიკური აზროვნების სადღეისო მოთხოვნების ინტერესებიდან გამომდინარე.

სკოლების სამმართველო

უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების
ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური
კომიტეტის ბიუროს დადგენილების შესრულების შესახებ

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს
1985 წლის მაისის დადგენილების „უშრომელი შემოსავლის წინააღმ-
დეგ ბრძოლის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ“ შესრულების
მიზნით კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს
დადგენილება „უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძ-
ლიერების ღონისძიებათა შესახებ“ მიღებულ იქნეს სახელმძღვანე-
ლოდ და შესასრულებლად.

2. განათლების სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებათა უფ-
როებმა:

2. 1. დარაზმონ სამმართველოებისა და განყოფილებების მუშავები
საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს აღნიშ-
ნული დადგენილების შესასრულებლად, პრინციპული შეფასება მის-
ცენ ყოველგვარ ნებატიურ გამოვლინებას. ამ მიმართულებით სახალ-
ხო განათლების სისტემაში და სამინისტროს თითოეული მუშავის ნორ-
მად გახადონ კანონისა და კანონიერების აუცილებელი დაცვა.

2. 2. განსაკუთრებული უურადღებით მოეკიდონ განათლების სა-
მინისტროში შემოსულ მშრომელთა საჩივრებისა და სიგნალების შეს-
წავლის სახალხო განათლების სისტემის მუშავთა მიერ პროტექციო-
ნიზმის, მომხვეჭელობისა და სხვა კონონსაჭინააღმდეგო ქმედებათა შე-
სახებ; არ დაუშვან ზერელობა ამ საქმეში.

2. 3. ზონის ინსპექტორებისა და სხვა მუშავთა მივლინებები
ფართოდ გამოიყენონ ადგილებზე სათანადო სააგიტაციო და პროფი-
ლაქტიკური ღონისძიებების ჩასატარებლად; უშრუნველყონ მათ მიერ
საკითხების აბიექტურად შესწავლა და პრინციპული რეაგირება.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებშია,
სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და
რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებშია, ქ. თბილისის სა-
ხალხო განათლების სამმართველომ:

3. 1. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუ-
როს დადგენილება „უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის
გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ“ განიხილონ კოლეგიაზე. განათ-
ლების საბჭოებსა და პედაგოგიურ საბჭოებზე; შეიმუშაონ და განა-
ხორციელონ კონკრეტული ღონისძიებები სახალხო განათლების ორ-

განვითარებული სკოლებსა და სხვა საბავშვო დაწესებულებებში მართული უძრავი წესრიგის დასამყარებლად.

3. 2. შეისწავლონ და გამოავლინონ არარეგისტრირებული რეპეტიტორობის ფაქტები და შეურიგებელი ბრძოლა გამოუცხადონ მათ იძის გათვალისწინებით, რომ ისეთი მანქიერი პრაქტიკა უარყოფით გავლენას ახდენს სწავლებისა და სწავლის ხარისხის ამაღლებაზე, პედაგოგისა და სკოლის ვეტორიტეტზე; ღრმად ჩაწედნენ რეპეტიტორთა ინსტიტუტის არსებობის მიზნებს და აღკვეთონ ისინი. ამ მიზნით გააძლიერონ განათლების საფინანსო ორგანოების მუშაობის ეფექტურობა უშრომელი შემოსავლის აღმოფხერისათვის, გაზარდონ საფინანსო დარგისა და საინსპექტორო სამსახურის მუშავთა ეკონომიკური სტიმულირება,

3. 2. პატიოული შეფასება მისცენ განათლების მუშავთა მხრიდან უშრომელი შემოსავლის მიღების ნებისმიერ მცდელობას. ამ მიმართებით გაწეულ მუშაობას მისცენ პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და აღმზრდელობითი ხასიათი.

3. 4. იდეუზრ-პოლიტიკური მომზადების დონისა და პედაგოგიური კვალიფიციის სისტემატური ამაღლების, მასწავლებელთა მიმართ მაღალპრინციპული მომთხოვნელობით მიაღწიონ იმას, რომ სწავლებაში ფორმალიზმის აღმოფხერისაკენ მიმართულ ღონისძიებათა საერთო სისტემაში საგაკვეთილო პროცესში ახალი, სწავლების სრულყოფილი ფორმების დახერგვით აქტიურად შეუწყონ ხელი მოსწავლეთა ცოდნის გაღრმავებასა და განვითარებას, მათში შემეცნებითი ინტერესებისა და მოთხოვნების ჩამოყალიბებას.

3. 5. გააძლიერონ მოსწავლე ახალგაზრდობასთან იდეუზრ-ზნეობრივი მუშაობა, აღზარდონ მათში გონივრული მოთხოვნები, ურომისადმი პატივისცემა და მისწრაფება, მომხევჭელობისა და ქერძომესაკუთრული ფსიქოლოგიის, კომუნისტური მორალის სხვა ანტიძოდებისადმი შეურიგებლობა. მოსწავლეთა შორის ფართო პროპაგანდა გაუწიონ საბჭოური ცხოვრების წესს, სოციალისტურ მშენებლობაში რაიონის, ქალაქის, რესპუბლიკის მშრომელთა წარმატებებს.

3. 6. აამაღლონ მშობელთა საზოგადოებრიობის როლი და პასუხისმგებლობა უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში, აქტიურად გამოიყენონ მექრთამეობის, ფულის შეგროვების, უშრომელი შემოსავლის სხვა წყაროების დასახშობად მშობელთა კომიტეტები, საზოგადოებები, მშობელთა თვითმმართველობის ორგანოები.

3. 7. ზეღმიწვევნით ობიექტურად შეისწავლონ მშრომელთა საჩივრები და სიგნალები უშრომელი შემოსავლის მიღების შესახებ და სათანადო რეგისტრაცია მოახდინონ მათზე. საჭიროების შემთხვევაში საკითხი დააყენონ შესაბამისი ორგანოების წინაშე.

3. 8. უმოკლეს ვადაში შექმნან მატერიალური და ორგანიზაციური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზანის საქონლით ტრაქტორთა სათაღარიგო ნაწილებით, საწვავი და საპონი მასალებით უზრუნველყოფის, მათ შეკეთებასთან დაკავშირებულ მომსახურებაზე სკოლების მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის. ამასთან სკოლების ხელმძღვანელთა ყურადღება მიაპყრო მეცნიერებების დამყარებას სოციალისტური საკუთრების აღრიცხვაში, ნედლეულისა და მასალების, ფულადი სახსრების გამოყენებაში. გადაჭრით აღმოჩერან მფლანგველობის, უკონტროლობისა და უყაირათობის ნებისმიერი გამოვლინება, უზრუნველყონ მატერიალურ ფასეულობათა მტკიცედ დაცვა-შენახვა. არ დაუშვან სახელმწიფო კუთვნილი მანქანა-მექანიზმების, სატრანსპორტო საშუალებების პირადი გამორჩენის მიზნით გამოყენება.

3. 9. განამტკიცონ საქმიანი კონტაქტები სამართლდაცვით და მაკონტროლებელ ორგანოებთან აღრიცხვისა და ანგარიშმგებლობის ხაზით დარღვევების თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთისათვის მუშაობაში.

3. 10. გაადიდონ მომთხოვნელობა ხელმძღვანელი კადრების მიმართ, რათა უვნებელყონ ყოველგვარი ანომალური მოვლენების წარმოშობი პირობები. გააძლიერონ კონტროლი მათი საქმიანობისაღმი. კადრების შერჩევის დროს განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ მუშაკთა პოლიტიკურ და საქმიან თვისებებს, მათს მორალურ მახასიათებლებს. არ დაუშვან სახელგატებილი პირების სკოლაში სამუშაოზე გამოყენება. პედაგოგიურ კადრებთან მუშაობაში მთავარი ადგილი დაუთმონ იმის ნათელ ჩავინებას, რომ პატიოსანი შრომა თოთოეული მასწავლებლის უმნიშვნელოვანების ვალია, რომ მხოლოდ კეთილსინდისიერი შრომა განსაზღვრავს მის ღირსებას.

3. 11. დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან ერთად პედაგოგიური კოლექტივებისათვის მოაწყონ უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის სამართლებრივი, ეკონომიკური, სოციალური და სხვა ასპექტების გაღრმავებული შესწავლა. მასწავლებელთა აგვისტოს კონფერენციებზე ვანიხილონ უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის კონკრეტული ღონისძიებანი. მიმღინარე წლის 10 სექტემბრადე მოცემული საკითხის ირგვლივ იქნიონ საქმიანი, პრნციპული მსჯელობა პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე, დასახონ კონკრეტულ ღონისძიებათა გეგმა.

4. რესპუბლიკურმა პედაგოგიურმა პრესამ (ამხ. ამხ. 6. შველიძე, რ. ქერია) ფართოდ და მწვავედ გაშუქოს სახალხო განათლების სისტემაში უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები.

5. გადაწყვეტილების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს აღ-

მზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამს. ე. ზარქუა). მასშიც დაწყებული ევალოს მიმღინარე წლის 1-ლ სექტემბრამდე წარმოადგინოს აღნიშ-
წული გადაწყვეტილების სარეალიზაციოდ მიმართული კონკრეტული
ლონისძიებების გეგმა.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

15400

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
1986 წლის 26 ივნისის გადაწყვეტილება

მოსწავლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედების განვითარების
კომპლექსურ ლონისძიებათა გეგმის შესახებ

კოლეგიამ გადაწყვეტილი:

1. დამტკიცდეს მოსწავლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედე-
ბის განვითარების ლონისძიებათა გეგმა (თან ერთვის).

2. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინის-
ტრობებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონე-
ბის სახალხო განათლების განყოფილებებს, ქ. თბილისის სახალხო გა-
ნათლების სამმართველოს იხელმძღვანელონ მოსწავლეთა სამეცნიერო-
ტექნიკური შემოქმედების განვითარების გეგმით და შეიმუშაონ სათა-
ნადო ლონისძიებანი ადგილებზე აღნიშნული საკითხის სათანადოდ
წარმართვის უზრუნველსაყოფად.

3. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს ალ-
მზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამს. ე. ზარქუა).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

**მოსწავლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედების განვითარების
კუმპლექსურ ღონისძიებათა გეგმა**

№	ღონისძიების დასახელება	შესრულების ვადა	პასუხისმგებელი შესრუ- ლებაზე	შენიშვნა
1	ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განვითარების 1986—1990 წლების ღონისძიებათა გეგმის შემუშავება	1986 წლის III კვარტალი	სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებები	
2	ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურებისა და ბიონერთა სასახლეების ტექნიკური მუშაობის განყოფილებებში კადრების შემადგენლობის გაანალიზება. მათი შერჩევის, აღზრდისა და სწავლების სრულყოფისათვის ზომების გატარება	1986 წლის IV კვარტალი	სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებები	
3	სასწავლო-აღმზრდელობით საქმიანობაში აქტიური დამხარების მიზნით სახალხო განათლების სისტემის სკოლისგარეშე დაწესებულებებისათვის საშეფო საწარმოს, დაწესებულებების ან ორგანიზაციის გაშოსაყოფად ღონისძიებების გატარება	1986 წლის ბოლომდე	სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებები	
4	ბაკუშვთა ტექნიკური შემოქმედების შემდგომი განვითარების შესახებ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1985 წლის	1987 წელი	სახალხო განათლების აღილებრივი ორგანოები, აღმზრდელობითი მუშაობის სამართველო	

1	2	3	4	5
	განკარგულების, კოლმეურნეობების, საბ- ჭოთ მეურნეობების, ზოგადსაგანმანათ- ლებლო სკოლებისა და ზოგიერთი სხვა საწარმოს, დაწესებულებისა და ორგანი- ზაციისათვის საშეფო დამმარების საკი- თხებზე სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1985 წლის 20 მაისის № 440 დადგენი- ლების შესრულების პრაქტიკის შესწავლა			
5	სკოლებში ტექნიკური შემოქმედე- ბის წრეების გახსნისთვის საქართვის პირო- ბების მომზადება, ახალი სახწავლო წლი- დან მათი მუშაობის უზრუნველყოფა	1986 წლის III კვარტალი	სახალხო განათლების რაი- ონული და საქალაქო გან- ყოფილებები	
6	სკოლებსა და სკოლსგარეშე დაწე- სებულებებში თანმედროვე ტექნიკის შემსწავლელი (აერომატიკის, გამოთვლი- თი ტექნიკის, კიბერნეტიკის, ტექნიკური ესთეტიკის — ღიძაინის და სხვ.) წრეე- ბის გახსნა; ტექნიკური პროფილის წრე- ების ჩამოყალიბება ან არსებულის შე- ცვლა რეგიონის მოთხოვნათა გათვალის- წინებით.	1986-1990 წლები	სახალხო განათლების რაი- ონული და საქალაქო გან- ყოფილებები	

ეროვნული

სამართლებრივი

5

20

1	2	3	4	5
7	საწარმოო-დაწესებულებებში არსე-ბული საკონსტრუქტორო ბიუროების ბაზაზე მოსწავლეებისათვის წრეების, კლუბების, სექციებისა და სხვა გაერთი-ანებათა შექმნა, ამ მუშაობაში მშობლე-ბის, საზოგადოებრიობის წარმომადგე-ნელთა ჩაბმა	1986—1990 წლები	სახალხო განათლების რაი-ონული და საქალაქო გან-ყოფილებები	
8	მოსწავლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედებისა და სასოფლო-სამეურნეო საცდელი მუშაობის ხაზით სკოლისგარე-შე დაწესებულებების მოწინავე პედაგო-გიური გამოცდილების შესწავლა და გან-ზოგადება	1986—1990 წლები	აღმზრდელობითი მუშაობის სამართველო	
9	ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურების დი-რექტორებისათვის, პიონერთა სასახლეე-ბის ტექნიკის განყოფილებათა გამგები-სა და მეთოდისტებისათვის სკოლისგარე-შე მუშაობაში ელექტრონულ-გამოთვლი-თი ტექნიკის დანერგვის საკითხებზე სე-მინისტრის ჩატარება	1986 წლის II კვარტალი	მასწავლებელთა დახელოვ-ნების ცენტრალური ინსტი-ტუტი, აღმზრდელობითი მუშაობის სამართველო	

1	2	3	4	5
10	სკოლებსა და სკოლისგარეშე დაწევ- სებულებებში მოსწავლეთა სამეცნიერო- ტექნიკური შემოქმედების განვითარები- სათვის საჭირო პროგრამების, სათანადო ლიტერატურის, საწრეო მუშაობის უზრ- ნალების შემუშავება და არსებული წესის მიხედვით გამოცემის უზრუნველყოფა.	1986—1990 წლები	ი. ვოდებაშვილის სახელო- ბის პედაგოგიკურ მეცნიე- რებათა სამეცნიერო-კელე- ვითი ინსტიტუტი, აღმშენ- დელობითი მუშაობის სამ- მართველო	
11	„სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების პირობებში რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სკოლისგარეშე დაწესებულებებში მუშა- ობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესა- ხებ“ საქართველოს სსრ განათლების სა- მინისტროს კოლეგიის 1985 წლის 31 ოქ- ტომბრის გადაწყვეტილების შესრულების მიმდინარეობის შესწავლა რესპუბლიკის რამდენიმე ქალაქსა და რაიონში	1986—1987 წლები	აღმშენდელობითი მუშაობის სამმართველო	
12	დადგენილი ასორტიმენტის ავეჯზე, ევრომანქანებსა და სხვა საკითხებზე სა- ქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტში წარსალგენად განაცხადში	ყოველწლიურად	აღმშენდელობითი მუშაობის სამმართველო	

1	2	3	4
	სკოლისგარეშე დაწესებულებათა მო- თხოვნების გათვალისწინება		
13	სმეცნიერო-ტექნიკური და საცდელი მუშაობის შემდგომი განვითარების მიზ- ნით მოსწავლეთა გაერთიანებების ხელ- მძღვანელებად მეცნიერთა მოზიდვის თა- ობზე საკითხის მომზადება და განსა- ხილველად საქართველოს სსრ მეცნიერე- ბათა აკადემიის პრეზიდიუმის წინაშე და- ყენება	1986 წლის IV კვარტალი	აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო
14	მოსწავლეთა ტექნიკური შემოქმედე- ბის შემდგომი განვითარების მიზნით ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურების მატერია- ლურ-ტექნიკური ბაზის განვითარებისა და ქსელის გაფართოების საკითხებზე წი- ნადადებების მომზადება და საქართვე- ლოს სსრ მინისტრთა საბჭოში განსახილ- ვილად წარდგენა	1986 წლის III კვარტალი	აღმზრდელობითი მუშაობი- სა და საგეგმო-საფინანსო სამმართველოები კაპიტა- ლური შენებლობის სამ- მართველოსთან ერთად

1	2	3	4
15	<p>მაღაზია „ნორჩი ტექნიკისის“ და მა- ღაზია „პიონერის“ ქულის გაზრდის, სა- ჭირო საქონლის გადატეცხვის წესით რე- ალიზაციაზე ნებართვის, სათანადო ასორ- ტიმენტით, წარმოების ნარჩენებით მათი მომარაგების საკითხებზე წინაღადებების მომზადება და საქართველოს სსრ მინის- ტრთა საბჭოში განსახილველად წარდგენა</p>	1986 წლის IV კვარტალი	დღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო
16	<p>ნორჩი ტექნიკისების და ტექნიკით დაინტერესებული მოზარდებისათვის უურნალ „მეცნიერება და ტექნიკაში“ სა- თანადო რუბრიკის შემოღების თაობაზე სკითხის განსახილველად უურნალის სა- რედაქციო კოლეგიის წინაშე დაყენება</p>	1986 წლის III კვარტალი	დღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიუმის
და საქართველოს აღკვეთის ცენტრალური კომიტეტის გიურის
1986 წლის 26 ივნისი გადაწყვეტილება

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე
წლისთავისადმი მიძღვნილი მოსწავლეთა ინტერნაციონალური
მეცნიერობის კლუბების მე-6 რესპუბლიკური დათვალიერების
ჩატარების შესახებ

პატრიოტიზმის, ქვეყნის წარსულისადმი ღრმა პატივისცემის, საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკური რევოლუციური წარსულის, მისი გმირული გზის შესწავლის მაგალითზე ინტერნაციონალური სულისკვეთებით მოსწავლე ახალგაზრდობის აღზრდის შემდგომი სრულყოფის მიზნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ და საქართველოს აღკვეთის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ გადაწყვეტილი აღკვეთის:

1. დამტკიცებული დებულების საფუძველზე, 1987 წლის 22, 23 მარტს ქ. თბილისში ჩატარდეს მოსწავლეთა ინტერნაციონალური მეცნიერობის კლუბების მე-6 რესპუბლიკური დათვალიერება დევიზით: „წინაპართა ნაკვალევზე“.

დათვალიერების ორგანიზაცია დაევალოს ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ინტერნაციონალური აღზრდის კაბინეტს.

2. სახალხო განათლების საქალაქო და ჩაიონულმა განყოფილებებმა კომკავშირის საქალაქო და ჩაიონულ კომიტეტებთან ერთად 1986 წლის 25 დეკემბრამდე ადგილებზე ჩატარონ ინტერკლუბების საქალაქო და რაიონული დათვალიერება და 1987 წლის 15 იანვრამდე ქლუბების მუშაობის ამსახველი მასალები რეკომენდაციასთან ერთად წარმოადგინონ რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტში შემდეგი მისამართით: თბილისი, რუსთაველის გამზირი 6, ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლე, ინტერნაციონალური აღზრდის კაბინეტი.

3. დამტკიცდეს მოსწავლეთა ინტერნაციონალური მეცნიერობის ქლუბების მე-6 რესპუბლიკური დათვალიერების საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა.

4. დამტკიცდეს ხარჯთაღრიცხვა და ნება დაერთოს პიონერული განათლებისათვის სახლეს მე-6 რესპუბლიკური დათვალიერებისათვის საჭირო თანხა გაიღოს საკუთარი ბიუგეტიდან.

5. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა) და საქართველოს ალკაციენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილებას (ამხ. ა. ალავერდაშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი ნ. ვასძე

საქართველოს ალკაციენტრალური კომიტეტის მდივანი
ჯ. გარგველიძე

საქართველოს სარ განათლების სამინისტროს კოლეგიამოწერაში
1986 წლის 27 ივნის გადაწყვეტილება

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების
1985—1986 სასწავლო წლის კურსდამთავრებულთა ოქროსა
და ვერცხლის მედლით დაჯილდოების შესახებ

კოლეგიამ გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. დამტკიცდეს სკოლების პედაგოგიური საბჭოების გადაწყვეტილებები კურსდამთავრებულთა ოქროს მედლით „წარჩინებული წარმატებისათვის სწავლაში, შრომითი და სანიმუშო ყოფაქცევისათვის“ დაჯილდოების შესახებ. სულ 61 კურსდამთავრებულზე.

2. დავვალოთ რაიონების (ქალაქების) განათლების განყოფილებათა გამგებებს ყველა დოკუმენტის (საკლასო უფრნალები, საგამოცდო ოქმები, პედსაბჭოს ოქმები, დახასიათებები) პირადი პასუხისმგებლობით გადამოწმების შემდეგ განიხილონ და სახლში განათლების საბჭოს სხდომაზე დამტკიცნ პედაგოგიური საბჭოების გადაწყვეტილებები კურსდამთავრებულთა ვერცხლის მედლით დაჯილდოების შესახებ.

3. კურსდამთავრებულთა ოქროს მედლით დაჯილდოების საზეომო ცერემონიალი ჩატარდეს 27 ივნისს ქ. თბილისის სადღესასწაულო სასახლეში.

4. საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველომ (ამს. თ. ტატიშვილი) გასცეს განსაკუთრებული ნიმუშის ატესტატებითანახმად დამტკიცებული სიისა.

5. დავვალოს მინისტრის პირველ მოადგილეს ამს. ლ. გაგუას საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობისა და სკოლების სამმართველოებთან ერთად (ამს. ამს. თ. ტატიშვილი, ე. ქურციკიძე) დაწვრილებით გააანალიზოს გამოსაშვები გამოცდების შედეგები და საკითხი კოლეგიის სხდომაზე განსახილველად შემოიტანოს მიმღინარე წლის ოქტომბერში.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიუმის
1986 წლის 17 ივნის გადაწყვეტილება

მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში ცისწავლეთა მე-19
რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და მე-20
რესპუბლიკური ოლიმპიადისათვის მზადების შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს მიერ მშობლიური ენისა და ლიტერატურის სწავლების გაუმჯობესების შესახებ მიღებული საეტაპო დადგენილების, ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის ძირითადი მიმართულებების, სკპ და საქართველოს კომპარტიის 27-ე ყრილობების გადაწყვეტილებების მოთხოვნათა შესაბამისად რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო ქართულ, რუსულ, სომხურ და აზერბაიჯანულ სკოლებში მშობლიური ენისა და ლიტერატურის სწავლების წარმართვისათვის სახალხო განათლების ორგანოებისა და სკოლების მიერ გაწეულმა ნაყოფიერმა მუშაობამ მტკიცე საფუძველი შეუქმნა ამ საგნების სწავლების საქმის მოთხოვნათა დონეზე დაყენებას, რამაც აშკარა გამოხატულება მშობლიური ენისა და ლიტერატურის რესპუბლიკური ოლიმპიადების შედეგებშიც პოვა.

მიმდინარე, 1985—1986 სასწავლო წელს მოსწავლეთა მე-19 ლიტერატურული ოლიმპიადის ზონალურ და რესპუბლიკურ ტურნებში მონაწილეობა მიღეს რესპუბლიკის ქართული, რუსული, სომხური და აზერბაიჯანული სკოლების VIII-IX-X კლასების მოსწავლეებმა.

ოლიმპიადის დასკვნით ტურში მონაწილეობდა 490 მოსწავლე-გამარჯვა 217-მა. მათგან პირველი ხარისხის სიგელით დაჯილდოვდა—7, მეორე ხარისხის სიგელით — 77, მესამე ხარისხის სიგელით კი — 133 მოსწავლე.

ოლიმპიადის მონაწილე მოსწავლეთა ნამუშევრების ანალიზმა ნათელი გახდა, რომ ამ ბოლო წლებში მკვეთრად ამაღლდა მშობლიური ენისა და ლიტერატურის სწავლების დონე. მასწავლებელთა გარევეული ნაწილი მათალი პასუხისმგებლობით ეკიდება ამ საგნების სწავლების სადღეისო მოთხოვნათა დონეზე დაყენებას, დიდ ყურადღებას უთმობს როგორც პროგრამული მასალის სწავლებასა და მოსწავლეთა მიერ მის შესწავლას, ისე კლასგარეშე კითხვას, წაკითხულის სრულყოფილ ანალიზს, მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მსჯელობის, კვლევის. ძიების, დასკვნების გაკეთებისა და განზოგადების ჩვევების განვითარებას, წერითი მეტყველების კულტურის ამაღლებას, რის შედეგადაც მოსაწონია მოსწავლეთა გარკვეული ნაწილის ლიტე-

რატურული განათლება, მხატვრული ქმნილების არსში წვდომის მრჩევები ანალიზისა და თეორიული ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენების უზრუნველობისა.

მოსწავლეთა ლიტერატურული ოლიმპიადის დასკვნით ტურში თავი გამოიჩინეს ქ. თბილისის 1-ლი, მე-16, 22-ე, 47-ე, 51-ე, 55-ე, 82-ე, 107-ე, 117-ე, 137-ე, 143-ე, 149-ე, 151-ე, 154-ე, 159-ე, ქ. ქუთაისის მე-15, 23-ე, მე-3, 26-ე, 21-ე, 30-ე, 25-ე, ქ. ქ. სოხუმის, ბათუმის, ცხინვალის, რუსთავის, ფოთის. ცაგერის, მახარაძის, საგარეჯოს, გურჯაანის, ჩხოროწყვის, საჩხერის, გარდაბნის, ჩოხატაურის, ონის, ასპინძის, ზესტაფონის, ხაშურის, გალის, თელავის. თერჯოლის, სიონალის რაიონების ქართული, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, აჭარის ასსრ-ის, რუსთავის რუსული, ახალქალაქის, ბოგდანოვკის, მარნეულის, ქ. თბილისის სომხური, ქ. თბილისის, რუსთავის, ბოლნისის. ღმანისის, მარნეულის აზერბაიჯანული სკოლების მოსწავლეებმა.

ოლიმპიადის უიურის განსაკუთრებული მოწონება ღამძახურეს მოსწავლეების ლ. ებრალიძის (ცაგერის რაიონის სოფელ ლაგანის ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატი), ი. გრიგოლავას (ფოთის 1-ლი საშუალო სკოლა, მასწავლებელი თ. გოგიჩაშვილი), ი. სანაკოვას (ქ. ცხინვალის მე-2 საშუალო სკოლა, მასწავლებელი მ. ხარებოვა), ნ. გაჩეჩილაძის (თბილისის 64-ე საშუალო სკოლა, მასწავლებელი ე. ივახოვა), ი. ბალიანის (ქ. ფოთის მე-3 საშუალო სკოლა, მასწავლებელი გ. ჭანტურია), ნ. თოდრიას (თბილისის 106-ე საშუალო სკოლა, მასწავლებელი ვ. კოლესნიჩენკო), გ. ჯამგაროვას (თბილისის 25-ე საშოალო სკოლა, მასწავლებელი გ. კირილოვა), ს. პეტუფივიჩის (თბილისის 116-ე საშუალო სკოლა, მასწავლებელი ი. ბურშტეინი), ი. კაბაჩინიკოვას (თბილისის 56-ე საშუალო სკოლა, მასწავლებელი ნ. შეგრძანებავოვა), რ. მაკსიმოვას (ბოლნისის მე-3 საშუალო სკოლა, მასწავლებელი დ. ამირასლანოვა), ვ. სამედოვას (თბილისის 73-ე საშუალო სკოლა, მასწავლებელი მ. ბაირამოვა) შერითმა ნამუშევრებმა.

ამ წარმატებებთან ერთად ოლიმპიადის ზონალური და დასკვნითი ტურების შედეგების ანალიზმა ისიც დაგვანახვა. რომ რესპუბლიკის ზოგიერთ სკოლაში კვლავ დაბალ ღონებები ისწავლება მშობლიური ენა და ლიტერატურა, რის გამოც სუსტია მოსწავლეთა ერთი ნაწილის ცოდნა. უჭირთ მხატვრული ნაწარმოების არსში წვდომა, საკუთარი ნააზრევის მწყობრად, თანამიმღევრულად გაღმოცემა, ფაქტებისა და მოვლენების განხოგადება, თემების სწორად, დამოუკიდებლად გააზრება, გამართულად წერა.

დაბალი მომზადება გამოავლინეს ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ კახაბრის, წალენჯიხის რაიონის სოფელ ჭალის, მცხეთის 1-ლი, სოფელ დიღმის, კასპის რაიონის სოფელ ჭვემო ჭალის, ბორჯომის 1-ლი,

შე-4, ყვარლის რაიონის სოფელ გავაზის, ლენინგრადის, ლენტიჭიჭიათვის, ზესტაფონის, მაიკოვსკის, მესტიის, ორჯონიჯოძის, ბოლნისის, ვანის, ზუგდიდის, ცხინვალის, სამტრედიის, დუშეთის, გეგეჟიორის, ხობის, წულუების, გარდაბნის, ქობულეთის, ლაგოდეხის, ზუგდიდის რაიონების, ჭიათურის, წყალტუბოს ზონებისა და ჭალაქების გორის მე-8, მე-12, ქუთაისის ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატის, მე-6, 27-ე, 29-ე, თბილისის 48-ე, 141-ე საშუალო სკოლების მოსწავლეებმა.

დასახელებული სკოლების მოსწავლეთა ცოდნის დაბალი დონე განპირობებულია შესაბამისი საგნების მასწავლებელთა სუსტი, უგრეგილო მუშაობით. იმით, რომ ისინი ნაკლებად ზრუნავენ სწავლების მდრალი დონის მიღწევისათვის, მოსწავლეთა ლიტერატურული თვალსაწიერის გაფართოებისათვის, მათი შემოქმედებითი მუშაობის უნარჩვევების განვითარებისათვის, კლასგარეშე კითხვის საღებელობისათვის, შერის კულტურის ამაღლებისათვის.

აღნიშნული ნაკლოვანებები იმის შედეგიცაა, რომ სახალხო განათლების განყოფილებებისა და მათი მეთოდების ინსპექტორები თუ მეთოდისტები და სკოლის ღირექტორები და სასწავლო-აღმზრდელობით დარგში მათი მოადგილები სათანადო დახმარებას და კონტროლს არ უწევენ ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა მუშაობას, უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან ამ საგნების სწავლების გაუმჯობესების მიზნით მოქმედი საღირექტივო დოკუმენტების მოთხოვნათა შესრულების საქმეს, არ ითვალისწინებენ ოლიმპიადის როლსა და მნიშვნელობას მოსწავლეთა სრულფასოვან აღზრდაში, იმ უპირატესობას, რასაც ოლიმპიადაში გამარჯვება ანიჭებს უმაღლეს სასწავლებლებში შემსვლელთ.

ოლიმპიადისადმი ცალკეული სახალხო განათლების განყოფილებისა და სკოლების ხელმძღვანელთა უსულგულო დამოკიდებულების შედეგია ის. რომ რესპუბლიკურ ტურში მონაწილეობა ვერ მიიღეს გაგრის, აბაშის, ტყვარჩელის, ოჩამჩირის, შუახევის, ახალქალაქის, აღიგენის, ყაზბეგის, ქარელის, ლენტეხის, მარნეულის რაიონების, ქ. მარნეულის ქართული, გარდაბნის, ბორჯომის, გურჯაანის, დუშეთის, ყვარლის, საგარეჯოს, ლანჩხეთის, თბილისის ოქტომბრის რაიონების რუსული, ბოლნისის, ასპინძის, თეთრი წყ. როს რაიონების სომხური, წალკის, თეთრი წყაროს, ლაგოდეხისა და საგარეჯოს რაიონების აზერბაიჯანული სკოლების მოსწავლეებმა.

კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში მოსწავლეთა მე-19 ოლიმპიადაში გამარჯვებისათვის დაჯილდოვდეს:

პირველი ხარისხის სიგელით — 7 მოსწავლე, მეორე ხარისხის სიგელით — 77 მოსწავლე, მესამე ხარისხის სიგელით — 133 შემდგენლობით

2. მე-20 რესპუბლიკური ოლიმპიადის ხელმძღვანელობისათვის დამტკიცდეს საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

ს. ხუციშვილი — თუ ახალი ქართული ლიტერატურის კათედრის პროფესორი (თავმჯდომარე)

ზ. ბურდილაძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი (თავმჯდომარის მოადგილე)

გ. გასპარიშვილი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი (თავმჯდომარის მოადგილე)

ნ. ნადარეიშვილი — საქართველოს აღკვ ცენტრალური კომიტეტის ინსტრუქტორი

თ. კვაჭანტირაძე — უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ დამატების „ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში“ რედაქტორი, დოკუმენტი

რ. გაბეჩავა — ი. გოგებაშვილის სახელობის ჰედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკათა სექტორის გამგე, დოკუმენტი

ე. ზარქუა — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს იღმზრდელობითი მუშაობის სამართველოს უფროსი

წ. რუხაძე — რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი (მდივანი)

ვ. ტურქელაძე — რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი

ა. კასრაძე — ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის წიგნზე მუშაობის განყოფილების გამგე

ნ. სამნიაშვილი — გორის რაიონის სოფელ შინდისის საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი, სოციალისტური შრომის გმირი, რესპუბლიკის დამსახურებული მასწავლებელი

ღ. ბერიძე — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკათა გათელრის დოკუმენტი

მ. ანდრიაძე — თბილისის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის ქართული ენისა და ლიტერატურის კაბინეტის გამგი

ნ. ბუაძე — თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი

თ. ჯაფოშვილი — თბილისის 123-ე საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი

მ. მურადოვი — გარდაბნის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

ვ. გრიგორიანი — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრული აკადემიუმი
რეინსტიტუტის მეთოდისტი

3. საორგანიზაციო კომიტეტმა შექმნას უიური. რომელიც შეა-
მოწმებს ოლიმპიადის მონაწილეთა წერით ნამუშევრებს.

4. მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში მოსწავლეთა მე-20 რეს-
პუბლიკური ოლიმპიადა ჩატარდეს ოთხ ეტაპად: სასკოლო, სარაიონო
(საქალაქო), ზონალური და რესპუბლიკური. მასთან განისაზღვროს
მათი ჩატარების ვადები: სასკოლო და სარაიონო (საქალაქო) — 1986
წლის ნოემბერ-დეკემბერში, ზონალური — 1987 წლის 25 იანვარს,
დასკვნითი — 1987 წლის 29 მარტს.

5. ოლიმპიადის რესპუბლიკურმა საორგანიზაციო კომიტეტმა ქმე-
დითი პრაქტიკული დახმარება გაუწიოს სკოლების, რაიონების (ქალა-
ქების) და ზონების საორგანიზაციო კომიტეტებს აღგილებზე ოლიმ-
პიადის მაღალ დონეზე ჩატარების საქმეში, მანვე მოამზადოს და სკო-
ლებს დაუგზავნოს მეთოდიკური რეკომენდაციები საოლიმპიადო
თხზულებებზე მუშაობის შესახებ.

6. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხ-
რეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების სახალხო
განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათ-
ლების სამართველოს უფროსმა:

6. 1. საქაზოთველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის გა-
დაწყვეტილება „მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში მოსწავლეთა
მე-19 რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და მე-20 რესპუბლი-
კური ოლიმპიადისათვის მზადების შესახებ“ სათანადო ღონისძიებათა
განხორციელების მიზნით გულდასმით განიხილონ და გაცნონ მასწავ-
ლებლებს შეთოდგართიანებათა სხდომაზე.

6. 2. დოროულად შექმნან ლოგიზმიადის სასკოლო, სარაიონო (საქა-
ლაქო), ზონალური ტურნების ჩასატარებლად შესაბამისი საორგანიზა-
ციო კომიტეტები და განახორციელონ მათდამი საჭირო კონკრეტული
ხელმძღვანელობა.

7. რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მშობლიური
ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლებმა მეტი ყურადღება დაუთმონ
ამ საგნის შესწავლით დაინტერესებულ მოსწავლეთა შეჩერებას, განუ-
მარტონ მათ ოლიმპიადაში გამარჯვების მნიშვნელობა უმაღლეს სას-
წავლებელში შემსკლევლთათვის. ჩააბან ისინი საგნობრივ წრეებში,
ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი მათი მხატვრული, ლიტერატურულ-შე-
მოქმედებითი დონის შემდგომ ამაღლებას.

8. ლიტერატურულ ოლიმპიადაში მონაწილე მოსწავლეთა წახა-
ლისების მიზნით:

8. 1. ეთნოგნოს საქაზოთველოს ალკაციურ ცენტრალურ კომიტეტს (ამხ.
3. ლორთქიფანიძე) დააწესოს ოთხი პრიზი რესპუბლიკური ქართული,

რუსული, სომხური და აზერბაიჯანული სკოლების იმ მოსწავლეების თვის, რომლებიც განსაკუთრებით გამოიჩენენ თავს ოლიმპიადის კვითო ტურში.

8. 2. განეთმა „სახალხო განათლებამ“ (ამხ. ნ. შველიძე), ურნალმა „სკოლა და ცხოვრებამ“ (ამხ. რ. ძერია) დაწესონ სამი პრიზი VIII, IX, X კლასების მოსწავლეებისათვის, რომლებიც განსაკუთრებით გამოიჩენენ თავს ოლიმპიადის დასკვნით ტურში, მათვე ვერიოდულად გამოაქვეყნონ ინფორმაციები სასკოლო, სარაიონო (საქალაქო), ზონალური და დასკვნითი ტურების მიმღინარეობის შესახებ.

9. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მოშარეგების მთავარმა სამმართველომ (ამხ. კ. ძლიერიშვილი) ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურ სასახლეს გამოუყოს ოლიმპიადის ჩატარებისათვის საჭირო ქაღალდი.

10. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ო. კერესელიძე) ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის 1987 წლის ბიუჯეტში გაითვალისწინოს მშობლოურ ენსა და ლიტერატურაში მოსწავლეთა მე-20 რესპუბლიკური ოლიმპიადისათვის საჭირო ხარჯები.

11. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამართველომ (ამხ. ე. ქურციკიძე) განახორციელოს კონტროლი და ხელმძღვანელობა ამ გადაწყვეტილების შესრულების მიმღინარეობაზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასძემ

РЕШЕНИЕ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

Об итогах XIX Республиканской олимпиады учащихся
по родному языку и литературе и подготовке к XX
олимпиаде

17 июля 1986 года

Коллегия отмечает, что работа, проводимая органами народного образования Грузинской ССР по совершенствованию преподавания родного языка и литературы в грузинских, русских, армянских и азербайджанских школах республики в свете постановления Центрального Комитета Компартии Грузии и Совета Министров ГССР об улучшении обучения родному языку и литературе, Основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы, решений XXVII съезда КПСС и XXVII съезда Компартии Грузии заложила прочные основы для улучшения школьного литературного образования и приведения его в соответствие с современными требованиями, что написо яркое отражение в результатах Республиканской олимпиады по родному языку и литературе.

В 1985—1986 учебном году в зональном и республиканском турах XIX литературной олимпиады принимали участие ученики VIII-IX-X классов грузинских, русских, армянских и азербайджанских школ республики. Число участников заключительного тура 490, 217 победителей, из них грамотами I степени награждено 7 учащихся, II степени — 77, III степени — 133.

Значительная часть учителей с чувством высокой ответственности относится к делу совершенствования преподавания, приведения его в соответствие с современными требованиями, большое внимание уделяет усвоению учащимися программного материала, их внеклассному чтению, глубокому и всестороннему анализу прочитанного, развитию навыков самостоятельного мышления, посильного творческого поиска, повышению речевой культуры, что подтверждают работы их учащихся, отмеченные высокой грамотностью, умением оценить идеально-художественные достоинства литературного произведения, применить знания литературоведческого материала, полученные на уроках, при решении поставленной перед ними задачи.

В заключительном туре литературной олимпиады хорошие результаты показали учащиеся грузинских средних школ

№№ 1, 16, 22, 47, 51, 55, 82, 107, 117, 137, 143, 149, 152, 154
159 г. Тбилиси, №№ 3, 15, 21, 23, 25, 26, 30 г. Кутаиси, же средних школ г. Сухуми, г. Батуми, г. Цхинвали, г. Рустави, г. Поти, Цагерского, Махарадзевского, Сагареджойского, Гурджаанского, Чхороцкусского, Сачхерского, Гардабанского, Чохатаурского, Онского, Аспиндзского, Зестафонского, Гальского, Телавского, Терджольского, Сигнахского районов; учащиеся русских средних школ №№ 25, 42, 56, 63, 106, 116 и физико-математической школы-интерната им. Комарова г. Тбилиси; №№ 1, 19 г. Рустави, №№ 3, 4 г. Поти, Абхазской АССР; армянских средних школ г. Тбилиси, Ахалкалакского, Богдановского, Марнеульского районов; азербайджанских средних школ г. Тбилиси, г. Рустави, Дманисского и Марнеульского районов.

Особое одобрение жюри олимпиады заслужили работы учащихся Л. Эбралидзе (физико-математическая школа-интернат села Ладжани Цагерского района), И. Григолава (средняя школа № 1 г. Поти, преподаватель Т. Гогичашвили), И. Санакоевой (средняя школа № 2 г. Цхинвали, преподаватель М. Харебова), Н. Гачечиладзе (средняя школа № 64 г. Тбилиси, преподаватель Е. Иванова), И. Балан (средняя школа № 3 г. Поти, преподаватель Г. Чантuria), Н. Тордия (средняя школа № 106 г. Тбилиси, преподаватель В. Колесниченко), Г. Джамгаровой (средняя школа № 25 г. Тбилиси, преподаватель Г. Кирилова), С. Петюкович (средняя школа № 42 г. Тбилиси, преподаватель И. Бурштейн), А. Кабачниковой (средняя школа № 56 г. Тбилиси, преподаватель Н. Щербанова), С. Тихонова (средняя школа № 1 г. Рустави, преподаватель Н. Санодзе), Р. Максимовой (средняя школа № 3 г. Болниси, преподаватель Д. Амирасланова), В. Самедовой (средняя школа № 73 г. Тбилиси, преподаватель М. Байрамова).

Анализ результатов зонального и заключительного туров олимпиады показал, что, наряду с достигнутыми успехами, в деле преподавания родного языка и литературы имеются определенные недостатки: учащиеся проявляют слабые литературные знания, затрудняются дать оценку идейно-художественной значимости произведения, не умеют последовательно и логично передать свои мысли, грамотно их оформить.

Слабые работы представили учащиеся школ Кахабрской Хелвачаурского района, Джальской Цаленджихского района, Мцхетской 1-й, Диомской Мцхетского района, Квемочальской Каспского района, № 1 и № 2 Боржомского района, Гавазской

Кварельского района, Ленингорского, Лентехского, Зестафонского, Маяковского, Местийского, Орджоникидзевского, нисского, Ванского, Зугдидского, Цхинвальского, Самтредского, Душетского, Гегечкорского, Хобского, Цулукидзевского, Гардабанского, Кобулетского, Лагодехского и Зугдидского районных, Чиатурской и Цхалтубской зональных, горийских и Кутаисской физико-математической школы-интерната, кутаисских №№ 6, 27, 29, тбилисских №№ 48, 141.

Низкий уровень знаний учащихся вышеперечисленных школ обусловлен неквалифицированной работой учителей, недостаточным вниманием к вопросам расширения литературного кругозора учащихся, развития творческих способностей, организации внеклассного чтения, повышения культуры письменной речи.

В ряду причин, породивших отмеченные недостатки, и ослабление контроля со стороны руководителей отделов народного образования, методкабинетов, инспекторов и методистов по родному языку и литературе, директоров и их заместителей по учебно-воспитательной работе за деятельность учителей родного языка и литературы, безответственное отношение к выполнению требований директивных документов об улучшении обучения этим предметам, недооценка роли и значения олимпиады во всестороннем развитии учащихся, тех привилегий, которые обеспечивает победа в олимпиаде поступающим в вузы.

Безответственным отношением к олимпиаде по литературе следует объяснить тот факт, что в республиканском туре не приняли участия ученики грузинских средних школ Гагрского, Абашского, Ткварчельского, Очамчирского, Шуахевского, Ахалкалакского, Адигенского, Қазбегского, Қарельского, Лентехского, Марнеульского районов и г. Марнеули; русских средних школ Боржомского, Гардабанского, Гурджаанского, Ҷманинского, Душетского, Кварельского, Сагареджойского, Ланчхутского, Телавского районов и Октябрьского района г. Тбилиси; азербайджанских средних школ Цалского, Тетрицкаройского, Лагодехского и Сагареджойского районов.

Приказываю:

1. Наградить победителей XIX республиканской олимпиады по родному языку и литературе: грамотой I степени 7 учащихся, грамотой II степени — 77 учащихся и грамотой III степени — 133 учащихся.

2. Для руководства XX республиканской олимпиадой утвердить организационный комитет в следующем составе:

С. Хуцишвили — профессор Кафедры новой грузинской литературы ТГУ (председатель)

З. Бурдиладзе — школьный инспектор Управления школ Минпроса ГССР (заместитель председателя)

В. Гаспаришвили — школьный инспектор Управления школ Минпроса ГССР (заместитель председателя)

А. Алавердашвили — заведующая Отделом работы с пионерами ЦК ЛКСМ Грузии

Т. Квачантирадзе — редактор приложения к журналу «Ско-ла да ىховреба» «Картули эна да литература сколаши», доцент

Р. Габечава — заведующий сектором методик обучения грузинскому языку и литературе НИИ педагогических наук им. Я. Гогебашвили, доцент

Э. Заркуа — начальник Управления воспитательной работы Минпроса ГССР

Н. Рухадзе — методист Республиканского учебно-методического кабинета Минпроса ГССР (секретарь)

В. Турдзеладзе — методист Республиканского учебно-методического кабинета Минпроса ГССР

К. Гвазава — заведующий Отделом гуманитарных наук Республиканского Дворца пионеров и школьников им. Б. Дзенеладзе

Н. Самниашвили — преподавательница грузинского языка и литературы средней школы села Шиндиси Горийского района, Герой Социалистического Труда, Заслуженный учитель республики

Д. Беридзе — доцент Кафедры методик обучения грузинскому языку и литературе ЦИУУ Минпроса ГССР

М. Андриадзе — заведующая Кабинетом грузинского языка и литературы Тбилисского института усовершенствования учителей

Н. Буадзе — преподаватель грузинского языка и литературы средней школы № 23 г. Тбилиси

Т. Джапошвили — преподаватель грузинского языка и литературы средней школы № 123 г. Тбилиси

М. Мурадов — школьный инспектор Гардабанского районного отдела народного образования

В. Григорян — методист ЦИУУ Минпроса ГССР

З. Организационному комитету создать жюри по проверке письменных работ участников олимпиады.

4. XX республиканскую олимпиаду учащихся по родному языку и литературе провести в четыре тура: школьный, районный (городской), зональный и республиканский. При этом определить сроки их проведения: школьный и районный (городской) — в ноябре-декабре 1986 года, зональный — 25 января 1987 года, заключительный — 29 марта 1987 года.

5. Республиканскому организационному комитету оказать действенную практическую помощь школьным, районным (городским) и зональным организационным комитетам на местах в деле проведения олимпиады на высоком уровне, ему же подготовить и разослать школам методические рекомендации об организации и проведении олимпиады.

6. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, начальнику Управления народного образования г. Тбилиси:

6. 1. Тщательно рассмотреть и ознакомить учителей на заседаниях методобъединений с приказом Минпроса ГССР «Об итогах XIX Республиканской олимпиады учащихся по родному языку и литературе и подготовке к XX олимпиаде» с целью осуществления соответствующих мероприятий.

6. 2. Своевременно создать организационные комитеты по проведению школьного, районного (городского) и зонального туров олимпиады и осуществить надлежащее конкретное руководство ими.

7. Преподавателям родного языка и литературы общеобразовательных школ республики больше внимания уделить работе с учащимися, проявляющими особый интерес к этому предмету, разъяснить им значение победы в олимпиаде для поступающих в вузы, вовлечь их в предметные кружки, всесторонне способствовать дальнейшему повышению их художественного и литературно-творческого уровня.

8. С целью поощрения учащихся-участников литературной олимпиады:

8. 1. Просить ЦК ЛКСМ Грузии (тов. В. Лордкипанидзе) учредить четыре приза для учащихся грузинских, русских, армянских и азербайджанских школ, особо отличившихся в заключительном туре олимпиады.

8. 2. Редакциям газеты „Сахалхо ганатлеба“ (тов. Н. Шве-лидзе) и журнала «Сcola да цховреба» (тов. Р. Дзерия), учредить три приза для учащихся VIII, IX и X классов, особо

отличившихся в заключительном туре олимпиады; им разрешается публиковать информации о ходе школьного, районного (городского), зонального и заключительного туров олимпиады.

9. Главному управлению снабжения Минпроса ГССР (временный исполнитель обязанностей начальника О. Кавтарадзе) выделить Республиканскому Дворцу пионеров и школьников им. Б. Дзнерадзе пачку бумаги в необходимом количестве для проведения олимпиады.

10. Планово-финансовому управлению Минпроса ГССР (тov. О. Кереселидзе) в бюджете Республиканского Дворца пионеров и школьников им. Б. Дзнерадзе на 1987 год предусмотреть необходимые расходы по проведению XX Республиканской олимпиады учащихся по родному языку и литературе.

11. Управлению школ Минпроса ГССР (тov. Э. Курцикидзе) осуществить контроль и руководство за ходом выполнения настоящего приказа.

Основание: решение коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 17 июля 1986 года.

Председатель коллегии,
Министр Н. Ш. Васадзе

„შეთანხმებულია“
განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სა-
მეცნიერო დაწესებულებების მუშაյთა
პროფესიონალური კომიტე-
ტის თავმჯდომარე

მ. ქ. კობახიძე

14 ივლისი, 1986 წ.

17 ივლისი, 1986 წ.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სახვითი ხელოვნების სტუდიების (წრეების შესახებ)

I. სტუდიების (წრის) მიზანი და ამოცანები

სახვითი ხელოვნების სტუდია (წრე) წარმოადგენს მოზარდი თა-
ობის მხატვრულ-ესთეტიკური განათლებისა და აღზრდის კერას. იგი
ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლასთან ერთად ხელს უწყობს ყოველ-
მხრივ პარმონიულად განვითარებული პიროვნების ფორმირებას.

სახვითი ხელოვნების სტუდია (წრე) მიზნად ისახავს მოსწავლე-
თათვის ზოგადი სამხატვრო განათლების მიცემას, მათი მხატვრული
მონაცემების გამოვლენას და ნიჭიერი ბავშვების მომზადებას საშუა-
ლო და უმაღლეს სპეციალურ სასწავლებლებში შესასვლელად.

II. სტუდიების (წრის) საოგრანიზაციო წყობა და სტრუქტურა

1. სახვითი ხელოვნების სტუდია შეიძლება გაიხსნას რაიონის
(ქალაქის) განათლების განყოფილების შუალედობით, საქართვე-
ლოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანების საფუძველზე (სპეცია-
ლურ ანგარიშზე) რვაწლიან და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო
სკოლებთან, პიონერთა სახლებთან და სასახლეებთან, სკოლა-ინტერ-
ნატებთან.

სათანადო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის, მოსწავლეთა კონტინ-
გენისა და კვალიფიციური კადრის არსებობის პირობებში, სახალხო
განათლების განყოფილებისათვის დამტკიცებული შრომის გეგმის
(ხელფასის ფონდისა და მუშაյთა რიცხოვნობის), სამმართველოს აპა-
რაზის რიცხოვნობისა და მისი შენახვისათვის გათვალისწინებულ
ზორულ ასიგნებათა ფარგლებში.

შენიშვნა:

1. სახვითი ხელოვნების სტუდია (ფილიალი) შეიძლება დაიხუროს
რთონის (ქალაქის) განათლების განყოფილების ბრძანებით, საქართვე-
ლოს სსრ განათლების სამინისტროსთან შეთანხმების საფუძველზე,
არასათანადო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის, მოსწავლეთა მცირე

2. განათლების ადგილობრივმა განყოფილებამ განაცხადი სტუდიის (ფილიალის) გახსნის თაობაზე უნდა წარადგინოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში მხატვრული აღწერდის რესპუბლიკურ სახლთან შეთანხმების შემდეგ. საქართველო წლის დაწყებამდე სამოთვეთ ადრე.

სახვითი ხელოვნების სტუდიის გახსნისათვის იუცილებელია მოსწავლეთა რაოდენობა განისაზღვროს არანაკლებ 100 ბავშვისა.

3. სკოლებში სახვითი ხელოვნების წრე იხსნება რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილების ბრძანებით. მოსწავლეთა როდენობა განისაზღვრება ქალაქიდ 50-დან 100-მდე, სოფლად არანაკლებ 30-ისა.

შენიშვნა: კონტინგენტის სიმცირის შემთხვევაში სახვითი ხელოვნების სტუდიის ახლომდებარე სოფლებში შეიძლება გაიხსნას ფილიალები. (კონტინგენტი განისაზღვრება არანაკლებ 20 მოსწავლით).

4. სახვითი ხელოვნების სტუდია (წრე) ხელმძღვანელობს მხატვრული აღწერდის რესპუბლიკური სახლის მიერ შემუშავებული, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული დებულებით. რომელიც შეთანხმებულია განათლების, უმელობესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწყესებულებების, შუშაკთა პროფესიონალის რესპუბლიკურ კომიტეტთან.

5. სწავლებაში ახალი ეფექტური ფორმებისა და მეთოდების ზონერვების მიზნით, მხატვრული აღწერდის რესპუბლიკური სახლის წარდგენით. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგის გადაწყვეტილების საფუძველზე ზოგიერთ სტუდიას მიეცემა პედაგოგური ექსპერიმენტის ჩატარების უთლება. რომელიც განზოგადდება და დანერგება მისი შედეგების მეცნიერულ-დასაბუთების შემდეგ.

შენიშვნა: ექსპერიმენტის მიზნებისა და ამოცანების განსაზღვრა, სახსრავლო გეგმების განხილვა-დამტკიცება, კადრების შერჩევა ხდება მხატვრული აღწერდის რესპუბლიკური სახლის უშუალო ხელმძღვანელობით.

6. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში (წრეში) შეიძლება გაიხსნას ქლასები: ფერწერის, გრაფიკის, ქანდაკების, დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების სპეციალობით.

ქლასების გახსნა სპეციალობის მიხედვით დამოკიდებულია მოსწავლეთა რაოდენობაზე (არანაკლებ 12 მოსწავლისა). პედაგოგიური კადრებისა და აუცილებელი სამუშაო მასალა-იარაღების არსებობაზე.

7. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში მეცადინეობა წარმოებს შეი-

დი შელის მანძილზე, წრეში სწავლების ხანგრძლივობა ოთხი წელი.

8. სახვითი ხელოვნების სტუდიის დამთავრების შემდეგ მოქმედი კურსი დაგენერირდება. მოქმობის ფორმას აწესებს საქართველოს საკანათლების სამინისტრო, ხოლო გაცემას აწარმოებს მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკური სახლი.

III. სახვითი ხელოვნების წრეში (სტუდიაში) მოსწავლეთა მიღების წესი

1. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში მსურველნი მიიღებიან კონკურსის გარეშე.

2. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში შემსვლელ მოსწავლეთა ასაკი კლასების მიხედვით შემდეგნაირად განისაზღვრება:

- ა) პირველი კლასი — 6-7 წელი
- ბ) მეორე კლასი — 8-9 წელი
- გ) მესამე კლასი — 9-10 წელი
- დ) მეოთხე კლასი — 10-11 წელი
- ე) მეხუთე კლასი — 11-12 წელი
- ვ) მეექვსე კლასი — 13 წელი
- ზ) მეშვიდე კლასი — 14 წელი

3. განცხადება სახვითი ხელოვნების სტუდიაში (წრეში) მიღების თაობაზე იწერება სკოლის დირექტორის სახელზე. განცხადებას უნდა დაყროს: მოსწავლი, დაბადების მოქმობა (ასლი), ცნობა საცხოვრებელი ადგილიდან, ერთი ფოტოსურათი, ცნობა მშობელთა საქმიანობის შესახებ, მოსწავლის ჯანმრთელობის ცნობა.

4. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში (წრეში) სხვა სტუდიიდან ან სამხატვრო სკოლიდან მოსწავლე იმავე კლასში უგამოცდოდ გადმოიყვანება წარმოდგენილი საბუთების საფუძველზე.

სახვითი ხელოვნების სტუდიაში მოსწავლეთა მიღება დასაშვებია I-II-III-IV-V კლასებში სათანადო პროგრამის ჩაბარების შემდეგ სპეციალურ და თეორიულ საგნებში.

შენიშვნა: სახვითი ხელოვნების სტუდიაში (წრეში) მოსწავლეების ჩარიცხვის ვადა გრძელდება 1-ლ ოქტომბრამდე.

IV. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) სასწავლო პროცესის ორგანიზება

1. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში (წრეში) სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა ხორციელდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების საფუძველზე.

2. სახვითი ხელოვნების სტუდია (წრე) მეცადინეობას იწყებს 1-ლ სექტემბერს და ამთავრებს 25 ივნისს.

3. საშემოდგომო, ზამთრისა და საგაზაფხულო არდადეგები და
ბა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის დადგენილ ვადებში მომდევნობა
4. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში (წრეში) დადგენილია მომდევნობა
ლო მეცადინეობის ჯგუფური სახე.

5. სემესტრისა და სასწავლო წლის ბოლოს ეწყობა გამოფენა,
რომლის საფუძველზეც მოსწავლეს ეწერება სათანადო სემესტრული
და წლიური ნიშანი.

6. მოსწავლეთა მოსწრება და ყოფაქცევა ფასდება ხუთბალიანი
სისტემით.

7. ინდივიდუალური გამოკითხვა თეორიულ საგნებში ეწყობა
ყოველ სემესტრში (არანაკლებ ოთხისა) შესაბამისი საგნის მასწავ-
ლებლის მიერ.

8. დამამთავრებელი კლასის მოსწავლეთა გამოშვება ხდება თეო-
რიულ საგანში გამოცდის ჩატარებისა და სადიპლომო ნამუშევრის
დაცვის საფუძველზე (არაუგვიანეს 30 მასის), ხოლო კლასიდან
კლასში გადასაყვანი გამოცდა (თეორიულ საგანში) და გამოფენა
ეწყობა 5-დან 15 ივნისამდე.

9. მოსწავლეები, რომლებიც ავადმყოფობის ან სხვა საპატიო მი-
ზეზის გამო სასწავლო პროგრამის ნახევარს ვერ დაძლევენ, პედაგო-
გიური საბჭოს გადაწყვეტილებით შეიძლება დატოვებულ იქნან იმავე
კლასში.

10. მოსწავლეები, რომლებიც გამოცდების პერიოდში ავად გახ-
დნენ, კარგი აკადემიური მოსწრებისა და სასწავლო პროგრამის სრუ-
ლი ათვისების შემთხვევაში შემაჯამებელი ნიშნების საფუძველზე
შეიძლება გადაყვანილ იქნან შემდეგ კლასში.

11. იმ მოსწავლეებს, რომლებიც გადასაყვან და გამოსაშვებ გა-
მოცდებზე მიიღებენ შეფასებას „დამაკმაყოფილებელი“ ან „კარგი“,
საგნის გადაბარების უფლება არ ეძლევათ.

12. მოსწავლეთათვის, რომლებმაც გამოსაშვებ გამოცდებზე
„არადამაკმაყოფილებელი“ ნიშანი მიიღეს ან გამოცდების პერიოდში
მძიმე დაავადება გადაიტანეს (სამედიცინო ცნობის წარმოდგენის შემ-
თხვევაში) განმეორებითი გამოცდები დაინიშნება იგნისში.

13. მოსწავლეებს, რომლებსაც არ ჰქონდათ ძირითად და დამატე-
ბით გამოსაშვებ გამოცდებზე გასვლის საშუალება (მძიმე დაავადება,
უბედური შემთხვევა და ა. შ.), უფლება ეძლევათ ჩააბარონ გამოცდე-
ბი ერთი წლის შემდეგ.

14. მოსწავლეებს, რომლებმაც ძირითად და განმეორებით გამო-
ცდებზე რომელიმე საგანში „არადამაკმაყოფილებელი“ შეფასება მი-
იღეს, მოწმობის ნაცელად მცეცემათ (ნობა კურსის მოსმენის შესახებ).

შენიშვნა: ყველა გამონაკლისი შემთხვევა ნებადართული უნდა

იყოს მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკური სახლის შემთხვევაში სათანადო დოკუმენტების წარდგენის საფუძველზე.

15. განათლების ადგილობრივმა განყოფილებებმა ცნობა დამამ-თავრებელი კლასის მოსწავლეთა რაოდენობის შესახებ უნდა წარმო-ადგინონ მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკურ სახლში არაუგვიანეს 1-ლი მარტისა. გამოსაშვები გამოცდების ვადები ადგილობრივ განა-თლების განყოფილებასთან შეთანხმებით მტკიცდება მხატვრული აღ-ზრდის რესპუბლიკურ სახლში.

16. გამოსაშვები გამოცდების კომისიის თავმჯდომარის კანდიდა-ტურას წარადგენს რაიონის გინათლების განყოფილება მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკურ სახლში დასამტკიცებლად.

კომისიის თავმჯდომარედ ინიშნება უმაღლესი სპეციალური გა-ნათლების მქონე პირი.

სხვა შემთხვევაში საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარედ ინიშნება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკური სახლის წარმომადგენელი.

17. მოსწავლეების გადაყვანა შემდეგ კლასში და კურსდამთავრე-ბულთათვის მოწმობის გაცემა ფორმდება პედაგოგიური საბჭოს გა-დაწყვეტილებით.

18. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში გამოსაშვები გამოცდების ჩაბარება ექსტერნის წესით დაუშვებელია.

19. სტუდიიდან (წრიდან) მოსწავლე გაირიცხება არადამაკმაყო-ფილებელი ეკადემიური მოსწრების, დისციპლინის უხეში დარღვევი-სა და სწავლის ქირის გადაუხდელობის შემთხვევაში, პედაგოგიური საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე.

20. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) თითოეულ ჭგუფში მოსწავლეთა რაოდენობა განისაზღვრება 12-დან 15-ის ჩათვლით. მე-ცადინეობა ტარდება კვირაში სამჩერ. აკადემიური საათი შეადგენს 45 წუთს.

V. სახვითი ხელოვნების სტუდიის პედაგოგიური საბჭო

1. მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის ძირითადი საკითხების სწორად წარმართვისა და სხვადასხვა ირგვანიზაციული საქითხის გადა-საწყვეტად სახვითი ხელოვნების სტუდიაში იქმნება პედაგოგიური საბ-ჭო, რომელიც იქრიბება ყოველ სასწავლო სემესტრში არანაკლებ ორჯერ.

2. პედაგოგიური საბჭოს შემადგენლობაში შედიან:

სახვითი ხელოვნების სტუდიის სასწავლო ნაწილის გამგე (თავმ-ჯდომარე), მასწავლებლები (საჭიროების შემთხვევაში პედაგოგიური საბჭოს სხდომებს ესწრება მშობელთა კომიტეტის თავმჯდომარე).

3. მდივნის მოვალეობას ასრულებს ერთ-ერთი მასწავლებელი, რომელსაც ირჩევენ ერთი წლის ვადით.

4. პედაგოგიური საბჭო:

ა) განიხილავს სახვითი ხელოვნების სტუდიის სამუშაო გეგმებს;

ბ) სახავს ღონისძიებებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ მოსწავლეთა შორის იდეურ-პოლიტიკური და სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომ ამაღლებას:

გ) ისმენს სკოლის დირექტორის, სტუდიის სასწავლო ნაწილის გამგისა და პედაგოგების, ინფორმაციებს სტუდიის სასწავლო-აღმზრდელობითი და მეთოდური მუშაობის მდგომარეობის შესახებ და იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებებს;

დ) ადგენს გადასაყვანი გამოცდების ზუსტ ვალებს, კურსდამთავრებულთათვის მოწმობების გაცემის, წარჩინებულ მოსწავლეთა დაჯილდოების, სტუდიიდან ცალკეულ შემთხვევებში მოსწავლეთა გარიცხვის და სხვა საკითხებს.

ოქმში უნდა გაშუქდეს პედაგოგიური საბჭოს მსჯელობის საგანი, კამათში გამომსვლელთა სიტყვების მოკლე შინაარსი და მიღებული დადგენილებები.

5. პედაგოგიური საბჭოს თავმჯდომარემ სისტემატური კონტროლი უნდა გაუწიოს, მიღებული დადგენილებების შესრულებას.

6. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) მუშაობის საკითხი უნდა განიხილოს სკოლის საერთო პედაგოგიურმა საბჭომ, წელიწადში არა-ნაკლებ ერთხელ.

VI. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) ხელმძღვანელობა

1. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დირექტორი სახვითი ხელოვნების სტუდიის დირექტორიც არის. მას ევალება ხელმძღვანელობა (კონტროლის დაწესება სახვითი ხელოვნების სტუდიის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობისა და სამეურნეო-საფინანსო საქმიანობის ორგანიზებაზე).

2. სკოლის დირექტორის მოვალეობაში შედის:

ა) ადმინისტრაციული პერსონალის დადგენილი წესით დანიშვნა-განთავისუფლება, სახვითი ხელოვნების სტუდიისათვის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის კეთილმოწყობა და მუშაობისათვის აუცილებელი პირობების შექმნა;

ბ) ადმინისტრაციულ-სამეურნეო პერსონალის შერჩევა.

შენიშვნა: დამლაგებელი, საქმეთა მმართველი, მნე და ა. შ. ინიშნება სტუდიის შენახვისათვის აუცილებელი სახსრების არსებობის შემთხვევაში.

გ) მოსწავლეთა მიღებისა და კურსდამთავრებულთა გამოშვების წესების დაცვა;

დ) კონტაქტის განმტკიცება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლასადაცვული მასთან რესპულ სახეითი ხელოვნების სტუდიას შორის;

ე) ფინანსური დისციპლინის დაცვა და საერთო კონტროლის გა-
წევა დოკუმენტაციის წარმოებაზე;

ვ) შრომის დისციპლინის და შინაგანაწესის დამრღვევ თანამშრო-
მელთაოვის აღმინისტრაციული სასჯელის დადება მოქმედი კანონმდებ-
ლობის შესაბამისად.

3. სახეითი ხელოვნების სტუდიის სასწავლო ნაწილის გამგის და-
ნიშვნა-განთავისუფლება ხდება დადგენილი ნომენკლატურის მიხედ-
ვით და მოქმედი კანონმდებლობის დაცვით. სასწავლო ნაწილის გამგეს
ნიშნავს და თავისუფლებს განათლების ადგილობრივი განყოფილება
მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკურ სახლთან შეთანხმებით.

4. სახეითი ხელოვნების სტუდიის სასწავლო ნაწილის გამგეს
უნდა ჰქონდეს უმაღლესი ან საშუალო სპეციალური განათლება.

5. სახეითი ხელოვნების სტუდიის სასწავლო ნაწილის გამგე:

ა) პასუხისმგებელია სტუდიის სასწავლო-აღმზრდელობითი და
მეთოდური მუშაობის სწორ ორგანიზებაზე, პროგრამების, სასწავლო
გეგმების შესრულებაზე, მოსწავლეთა მოსწრებასა და დისციპლინაზე;

ბ) ადგენს სტუდიის სასწავლო-აღმზრდელობითი და მეთოდური
მუშაობის გეგმებს და დასამტკიცებლად წარუდგენს განათლების გან-
ყოფილებას;

გ) ამოწმებს და ამტკიცებს მოსწავლეთა ინდივიდუალური და
ჯგუფური მეცადინეობების სამუშაო გეგმებს, როგორც სპეციალურ
ისე თეორიულ საგნებში, განიხილავს პედაგოგის მიერ პროგრამის
შესრულებას, პედაგოგიური საბჭოს წინაშე დადგენილ ვადებში წა-
რადგენს ანგარიშს სასწავლო-მეთოდური მუშაობის მდგომარეობის
შესახებ;

დ) ფონტროლებს საკლასო ურნალების დროულად და წესიე-
რად წარმოებას, მოსწავლეთა დასწრებას, შეფასების ობიექტურობას;

ე) ანგარიშს აბარებს მშობელთა კომიტეტს სახეითი ხელოვნების
სტუდიის თანხების, ხარჯვისა და სასწავლო პროცესის მიმღინარეობის
თაობაზე;

ზ) აწარმოებს დოკუმენტაციის ყველა ფორმას, თუ სტუდიაში არ
არის საქმის მწარმოებელი;

თ) ადგენს წლიურ ხარჯთაღრიცხვას, აწესრიგებს ფინანსურ დის-
ციპლინას.

6. სახეითი ხელოვნების სტუდიის სასწავლო ნაწილის გამგის სა-
მუშაო დღე განისაზღვრება 7 საათით.

VII. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) მასწავლებლების დამატებითი განვითარება

VIII. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) მშობელთა
კომიტეტის მიზნები და ამოცანები

I X. სახვითი ხელოვნების სტუდიის საქმისწარმოება და ანგარიშებება

1. სახვითი ხელოვნების სტუდია განათლების განყოფილების წინაშე დადგენილ ვადებში წარადგენს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის, ფინანსური საქმიანობის წლიურ ანგარიშს და სტატისტიკურ ცნობებს (დაწესებული ფორმით).

2. სახვითი ხელოვნების სტუდია (წრე) უნდა აწარმოებდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დადგენილი საჭირო ღოյუმენტაციის ყველა ფორმას.

სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) ღოյუმენტაცია:

1. ბრძანების წიგნი (დალუქული და ზონარგაყრილი)
2. პედაგოგთა მოსკლა-წასკლის ტაბელი
3. კლასიდან კლასში გადასაყვანი ვამოცდების ოქმები
4. მეცადინეობის ცხრილი პედაგოგების მიხედვით
5. მეცადინეობის საერთო ცხრილი დამტკიცებული სკოლის დორექტორის მიერ.
6. სახვითი ხელოვნების სტუდიის სასწავლო ნაშილის გამგის სამუშაო გეგმა

7. სამუშაო გეგმები თეორიულ საგნებში
8. მეთოდკომისიის სამუშაო გეგმა
9. კონტინგენტის მოსწრების უურნალი კლასების მიხედვით
10. კონტინგენტის მოსწრების უურნალი პედაგოგების მიხედვით
11. საკლასო უურნალები
12. მოსწავლეთა პირადი საქმეები.
13. მეთოდური მუშაობის სააღრიცხვო უურნალი
14. პედაგოგიური საბჭოს სხდომის ოქმები
15. მშობელთა საერთო კრებისა და კომიტეტის სხდომების ოქმების უურნალი

16. მოსწავლეთა სარაიონო, საქალაქო და რესპუბლიკურ დათვალიერებებზე მონაწილეობის სააღრიცხვო უურნალი
17. სწავლის გადასახადის სააღრიცხვო უურნალი
18. გამოსაშვები გამოცდების ოქმები სპეციალობაში
19. საგამოცდო ფურცლები თეორიულ საგნებში
20. მოსწავლეთა აკადემიური წარმატებისა და ყოფაქცევის სააღრიცხვო უურნალი
21. მოსწავლეთა სტუდიის დამთავრების მოწმობების სააღრიცხვო უურნალი (დალუქული და ზონარგაყრილი)
22. მასწავლებელთა ხელფასის ტარიფიკაცია.
23. ანგარიშსწორების უწყისი
24. საინვენტარიზაციო უწყისი
25. სწავლის გადასახადის ქვითრები

X. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) ფინანსური უმშენებელი უზრუნველყოფის მიღები

1. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) მასწავლებელთა ხელფასის ანაზღაურება ხდება სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს 1985 წლის 16 მაისის განათლების მუშაკთა ხელფასის გამოსაანგარიშებელი ინსტრუქციის 22-ე პუნქტის მიხედვით.

2. ხელფასის განაკვეთები სტუდიის (წრის) მასწავლებლებს აუნაზღაურდებათ ოთხწლედში 20 საათის, შვიდწლედში კვირაში 18 საათის პედაგოგიური მუშაობისათვის.

№	განათლების ცენტი	პედაგოგური მუშაობის სტაჟი			
		1-დან 5 წლამდე	5-დან 10 წლამდე	10-დან 15 წლამდე	15 წელი და მეტი
1	უმაღლესი განათლება	115	125	135	145
2	საშუალო, სპეციალური განათლება	105	110	120	125
3	ზოგადი საშუალო განათლება	80	80	85	85

შენიშვნა: ხელფასის განაკვეთები იმ პედაგოგებისათვის, რომელთაც ძევს განათლება სამასწავლებლო ინსტიტუტისა და მასთან გათანაბრებული სხვა სასწავლებლის მოცულობით, დაწესებულია 20 მან-ით ნაკლები, ვიდრე უმაღლესი განათლების მუშაკებისათვის; ხოლო იმათვის, ვისაც საშუალო სპეციალური განათლება არა ძევს — 10 მან-ით ნაკლები.

3. სახვითი ხელოვნების სტუდიის მოსწავლეთა მშობლებისაგან შემოსული თანხა ჩაირიცხება იმ დაწესებულებების სპეციალური სახსრების ანგარიშზე, რომელთანაც იხსნება სახვითი ხელოვნების სტუდია (სსრკ ფინანსთა სამინისტროს 1981 წლის 12 ივნისის № 120 ინსტრუქციის შესაბამისად).

4. სახვითი ხელოვნების სტუდიის შემოსავალ-გასავლის ხარჯთაღრიცხვებს ამტკიცებს განათლების ადგილობრივი განყოფილება საფინანსო განყოფილებასთან შეთნებით.

5. მშობელთა მიერ შემოტანილი თანხა შეიძლება დაიხარჯოს მხოლოდ სახვითი ხელოვნების სტუდიის საჭიროებისათვის.

6. საანგარიშო წლის ბოლოსათვის სახსრების თავისუფალი წარმომადებულება და გამოიყენება ბიუჯეტის შემოსავალში ჩარიცხვების არ ექვემდებარება და გამოიყენება სახვითი ხელოვნების სწავლების მატერიალური ბაზის გასაძლიერებლად.

7. თუ სახვითი ხელოვნების წრეში 100-მდე მოსწავლე ირიცხება, ერთ-ერთი პედაგოგი სასწავლო და საორგანიზაციო ხელმძღვანელობისათვის ინიშნება უფროს მასწავლებლად და მას მიეცემა ხელფასის დანამატი 15 მანეთის ოდენობით. სტუდიაში 101-150 მოსწავლეზე ინიშნება სასწავლო ნაწილის გამგე 0,5 განაკვეთზე, ხოლო თუ მოსწავლეთა რიცხვი 150-ზე მეტია — 1,0 განაკვეთზე. ხელფასის ოდენობა სასწავლო ნაწილის გამგებისათვის განისაზღვრება სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს 1985 წლის 16 მაისის განათლების მუშაკთა ხელფასის ინსტრუქციის მე-16 IV პუნქტის მიხედვით.

№	მოსწავლეთა კონტინგენტი	უმაღლესი განათლების მქონეთათვის
1.	100-მდე	15 მან.
2.	101-დან 150-მდე	65 მან.
3.	151-დან 200-მდე	100 მან.
4.	201-დან 300-მდე	130 მან.
5.	301-დან 400-მდე	135 მან.
6.	400-ზე ზევით	140 მან.

შენიშვნა: სასწავლო ნაწილის გამგეთა თანამდებობრივი სარგოები, რომელთაც უმაღლესი განათლება არა აქვთ, წესდება 20 მანეთით ნაკლები.

8. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ან იმ დაწესებულების დირექტორს, სადაც სახვითი ხელოვნების სტუდიაა (წრე) გახსნილი, ეძლევა ხელფასის დანამატი თითოეულ მოსწავლეზე თვეში 15 კაპიკის ოდენობით.

9. სწავლის საფასური მშობლებმა შემნაცველ სალაროში უნდა გადაიხადონ სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) ანგარიშზე, ყოველი კვარტალის პირველი თვის 10 რიცხვისათვის, გადასახადის ხელზე აკრეფა სტუდიის თანამშრომლებს სასტიკად ეკრძალებათ.

10. სახვითი ხელოვნების სტუდიებზე (წრეებზე) გაპიროვნებულ ბუღალტერიის საანგარიშო დარგის მუშაკებს მიეცემა დამატებითი

ანაზღაურება თიოთეულ მოსწავლეზე თვეში 15 კაპიკის ოფიციალურად
შენიშვნა: ბუღალტერია ვალდებულია სახვითი ხელოვნების სტუ-
დიას (წრეს) ყოველი კვარტალის ბოლოს მიაწოდოს
ცნობები სტუდიის (წრის) შემოსავალ-გასავლის მდგო-
მარეობის შესახებ.

11. სკოლის სამნეო ნაწილის გამგეს სტუდიის (წრის) ყოველ მო-
სწავლეზე ეძლევა თვეში 15 კაპიკი (რაც არ უნდა აღემატებოდეს მი-
სი ხელფასის ნახევარს).

12. სახვითი ხელოვნების სტუდიაში საქმისწარმოებისათვის სკო-
ლის, ან სტუდიის ერთ-ერთ მუშაკზე გაიცემა გასამრჩელო თითოეულ
მოსწავლეზე 15 კაპიკი თვეში.

13. სკოლის დამლაგებელს სტუდიის ყოველ ერთ მოსწავლეზე
ეძლევა თვეში 15 კაპიკი.

14. სტუდია საფინანსო მეურნეობას დამოუკიდებლად აწარმო-
ებს.

15. საშემოდგომო, ზამთრის, საგაზაფხულო და ზაფხულის არდა-
დეგების პერიოდში პედაგოგების ხელფასი ანაზღაურდება ტარიფიკა-
ციოთ, დადეგნილი წესის მიხედვით.

16. სახვითი ხელოვნების სტუდიის სასწავლო ნაწილის გამგისა
და მასწავლებლების შევებულების ხანგრძლივობა 48 დღეა.

17. თუ მოსწავლე გაირიცხა ან საკუთარი სურვილით გავიდა სტუ-
დიიდან (წრიდან), დარჩენილი თანხა მშობელს უნდა დაუბრუნდეს.

18. თუ მოსწავლეს რამდენიმე თვის სწავლის გადასახადი შე-
ტანილი აქვს და საპატიო მიზეზის გამო სტუდიაში არ დადიოდა, გაც-
დენილი გაკვეთილები უნდა აუნაზღაურდეს შემდეგი თვეების ანგა-
რიშში.

19. სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) მოსწავლეთა სწავლე-
ბისათვის გადასახადის ოდენობა დიდდება მშობელთა კომიტეტის მიერ
პროფესიულ ორგანიზაციასთან შეთანხმებით სტუდიის შენახვისა-
თვის აუცილებელი ხარჯების გათვალისწინებით, გადასახადის თანხის
განსაზღვრისათვის საჭიროა შედგეს თანამშრომელთა ტარიფიკაცია
და ხარჯთაღრიცხვა, სადაც გათვალისწინებული უნდა იყოს შემოსავ-
ლისა და გასავლის ოდენობა, დებულებიდან გამომდინარე თანამშრო-
მელთა ხელფასები, საკანცელარიო თანხები და სხვა ხარჯები.

ჭოგადსაგანმანათლებლო სკოლასთან არსებული უსაზღვრული
სახვითი ხელოვნების სტუდიის (წრის) სასწავლო გეგმა
I—II კლასებისათვის

№	საგნის დასახელება	აკადემიური საათების რაოდენობა კვირაში კლასების მიხედვით			
		I კლ.	II კლ.	III კლ.	IV კლ.
1	ფერწერა	1	1	1	1
2	გრაფიკა	1	1	1	1
3	ძერწვა	1	1	1	1
4	კომპოზიცია	1	1	1	1
5	დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნება	1	1	1	1
ს უ ლ:		5	5	5	5

შენიშვნა: დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების განხრით მიღება იწარმოებს შერჩევით: ქერამიკა, აპლიკაცია, თოჯინები, ბუნებრივი მასალები.

სახვითი ხელოვნების სტუდიის V-VII კლასების სასწავლო გეგმა ფერწერის სპეციალობისათვის

№	საგნის დასახელება	აკადემიური საათების რაოდენობა კვირაში კლასების მიხედვით		
		V კლ.	VI კლ.	VII კლ.
1	ფერწერა	3	3	3
2	კომპოზიცია	3	3	3
3	ხატვა	3	3	3
4	ხელოვნების ისტორია	1	1	1
ს უ ლ:		10	10	10

სახვითი ხელოვნების სტუდიის V-VII კლასების სასწავლო გეგმა გრაფიკის სპეციალობისათვის

№	საგნის დასახელება	აკადემიური საათების რაოდენობა კვირაში		
		V კლ.	VI კლ.	VII კლ.
1	კომპიუტერი	3	3	3
2	ფერწერა	3	3	3
3	ხატვა	3	3	3
4	ხელოვნების ისტორია	1	1	1
	სულ:	10	10	10

სახვითი ხელოვნების სტუდიის V-VII კლასების სასწავლო გეგმა
კერამიკის (ლითონის მხატვრული დამუშავება, ქსოვა)
სპეციალობისათვის

№	საგნის დასახელება	აკადემიური საათების რაოდენობა კვირაში		
		V კლ.	VI კლ.	VII კლ.
1	კერამიკა (ლითონი, ქსოვა)	3	3	3
2	კომპიუტერი	3	3	3
3	ხატვა	3	3	3
4	ხელოვნების ისტორია	1	1	1
	სულ:	10	10	10

სახვითი ხელოვნების სტუდიის V-VII კლასების სასწავლო გეგმა ქანდაკების სპეციალობისათვის

№	საგნის დასახელება	აკადემიური საათების რაოდენობა კვირაში		
		V კლ.	VI კლ.	VII კლ.
1	ქანდაკება	3	3	3
2	კომპიუტერი	3	3	3
3	ხატვა	3	3	3
4	ხელოვნების ისტორია	1	1	1
	სულ:	10	10	10

წინამდებარე დებულება არ ექვემდებარება საქართველოს სსრ
ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებას. მისივე მოწერილობის ფაზისთვის
ხმად სამინისტროს სისტემაში გახსნილ დაწესებულებათა შესახებ დე-
ბულებებს ამტკიცებს თვით სამინისტრო ცალკეულ საკითხებზე დად-
გენილი კანონდებლობის გათვალისწინებით — საქართველოს სსრ
ფინანსთა სამინისტროს წერილი № 05-1/05. 04.09.85.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს პოლების
1986 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილება

სკოლის რეფორმის მოთხოვნათა შესაბამისად ექვსწლიან
ბავშვთა სწავლებისათვის საჭირო პირობების შესაქმნელად
რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოების მიერ
გაწეული მუშაობის შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს., რომ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალუ-
რი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1984 წლის
ივნისის დადგენილების „რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებ-
ლო სკოლების თერმოეტწლიან სწავლებაზე გადასვლისა და ექვსი
წლის ასაკის ბავშვთა პირველ კლასში მიღების შესახებ“ შესაბამისად
რესპუბლიკიაში 1984—1985 სასწავლო წლიდან განხორციელდა თერთ-
მეტწლიან სწავლებაზე გადასვლა და ექვსწლიანთა პირველ კლასში
ჩარიცხვა.

რესპუბლიკის განათლების სამინისტრომ, სახალხო განათლების
ადგილობრივმა ორგანოებმა გარკვეული მუშაობა ჩატარეს სასკოლო
რეფორმის ამ მოთხოვნის სარგალიზაციოდ.

პირველ კლასში ექვსწლიანთა ჩარიცხვა მიმდინარეობდა მშო-
ბელთა სურვილის გათვალისწინებითა და ჯანმრთელობის. დაცვის
ორგანოების მიერ გაცემული სამედიცინო ცნობების საფუძველზე.
ადგილებზე ექვსწლიანთა პირველი კლასებისათვის შეირჩა შედარ-
ბით უკეთესი და ნათელი ოთახები მეცადინეობისათვის, გართობისა
და ძილისათვის. შეძენილ იქნა სასკოლო დგამ-ავეჯი, საწოლები, სა-
თამაშები, მაგარი და რბილი ინვენტარი. მოწესრიგდა ცხელი კერ-
ძებით ექვსწლიანთა კვების საკითხი, დადებითად გადაწყდა ვ და მეტი
კილომეტრის დაშორებით მცხოვრებ ექვსწლიანთა ტრანსპორტირება.
პირველ კლასში ექვსწლიანებთან სამუშაოდ შეირჩენ და გადამ-
ზადდნენ დაწყებით კლასებში მომუშავე მოწინავე პედაგოგები, გადა-
მუშავდა სასწავლო გეგმა და პროგრამები. გამოიკა თერთმეტწლიანი
სკოლის პირველი კლასისათვის განკუთხნილი სახელმძღვანელოები,
მასწავლებლებმა მიიღეს 14 დასახელების მეთოდიკური რეკომენდა-

ციები ექვსწლიანთა სწავლებისა და აღზრდის საკითხებზე. პირვერი კონკრეტული კლასების ერთი ნაწილი ბავშვთა სკოლამდელ დაწესებულებებში განვითარდა ისნა, რამაც, თავის მხრივ, ხელი შეუწყო ექვსწლიანთა სწავლებაში ჩაბმის რაოდენობრივი მაჩვენებლების ამაღლებას და მათთვის სწავლებისა და აღზრდის, აგრეთვე საყოფაცხოვრებო და სამედიცინო მომსახურების პირობების გაუმჯობესებას.

ახალი 1986—1987 სასწავლო წლიდან სახალხო განათლების ზოგიერთი ადგილობრივი ორგანოს (წალენჯიხის, საგარეჯოს, ჩოხატაურისა და დმანისის რაიონები) ინიციატივით ჩატარდება შესაბამისი მოსამზადებელი მუშაობა სკოლა-კომპლექტების „სკოლა—საბავშვო ბალი“ მექმნისათვის. თავის მხრივ რესპუბლიკის გასშტაბით მიღებული 73,4 ათასი ექვსწლიანი მოსწავლისგან სკოლმადელ დაწესებულებებში გახსნილ პირველ კლასებში ისწავლის 5,9 ათასი ექვსწლიანი, რისთვის საჭირო იქნება დამატებით 1,5 მლნ მანეთის გამოყოფა. ექვსწლიანთათვის საჭირო პირობების გაუმჯობესებას უზრუნველყოფს აგრეთვე ახალი სასწავლო წლისათვის ამჟამად მშენებარე 44 საშუალო და რვაწლიანი სკოლა 23,5 ათას მოსწავლე-ადგილზე, რისთვისაც სახლმწიფომ 28,2 მლნ მანეთი გამოჰყო.

ამასთან, კოლეგია თვლის, რომ სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მიერ, რეფორმის მოთხოვნათა განხორციელებისათვის ექვსწლიანთა სწავლების, საყოფაცხოვრებო და სამედიცინო მომსახურების უზრუნველყოფის მიზნით, წარმოებული მუშაობა ჯერ კიდევ არ არის სრულყოფილი და ხასიათდება სერიოზული ნაკლოვანებებით. ადგილებზე რაციონალურად ვერ იყენებენ არსებული მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შესაძლებლობებსა და ვერ წყვეტენ მისი განმტკიცების ოპერატორულ საკითხებს, ვერ ახერხებენ ექვსწლიანთათვის სწავლის, დასვენების, კვებისა და სამედიცინო მომსახურების მაღალი დონის უზრუნველყოფას.

კოლეგია არანორმალურად მიიჩნევს იმას, რომ ზოგიერთი რაოთნის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში ექვსწლიანთათვის არ არის გამოყოფილი ცალკე ფლიგელი ნათელი და ვრცელი საკლასო ოთახებით, არ არის აგრეთვე თამაშისა და ძილისათვის განკუთვნილი ოთახები, არასაკმარისი რაოდენობით აქვთ შეძენილი სასკოლო დგამები, საწოლები, საბავშვო სათამაშოები. მაგარი და რბილი ინვენტარი, ნაკლებად ზრუნავენ ადგილებზე ექვსწლიანთა კვების, სანიტარიული და სამედიცინო უზრუნველყოფისა და ტრანსპორტირების საკითხების ჯეროვან მოგარებაზე. უნარიანად ვერ იყენებენ ამ მხრივ ადგილებზე არსებულ, მათ შორის გახანგრძლივებული ღლის ჯგუფების შესაძლებლობებს. ამ თვალსაზრისით არასაკმარისი მონიცომებით მუშაობის ადგიგნის (ამს. ზ. კუბლაშვილი), ახალციხის (ამს. მ. უზუ-

ნაძე), ახმეტის (ამს. ზ. წითელაური), ორჯონივიძის (ამს. შ. ლომიაძე) ასპინძის (ამს. დ. ზედგენიძე), გეგეჭკორის (ამს. ა. ხუროძე), შესტრიტის (ამს. გ. ზურებიანი), თეთრი წყაროს (ამს. თ. მელაძე) და სხვა რაიონების სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები.

შერ კიდევ აღინიშნება სერიოზული ნაკლოვანებები ექვსწლიანთა, და არა მხოლოდ მათი, გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებში ჩაბმის მხრივ. რესპუბლიკის 3620 სკოლიდან მხოლოდ 21-ია გახანგრძლივებული დღის სკოლა, ხოლო ზოგიერთ ქალაქსა და რაიონში (ქ. ქ. ქუთაისი, ჭათურა, გორი, მარნეული, ახალქალაქის, ბოგდანოვკის, გორის, ყაზბეგის (საერთოდ არა აქვთ გახანგრძლივებული დღის ჯგუფი, (ზესტავონის, სამტკრელის, თერჯოლის რაიონები) I-VIII კლასელთა საერთო რაოდენობის მხოლოდ 10%-მდე მოსწავლეა ჩაბმული გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებში. რესპუბლიკის დაწყებითი სკოლებიდან არც ერთი არ არის გახანგრძლივებული დღის ტიპისა და მხოლოდ 22 მათგანშია შექმნილი გახანგრძლივებული დღის 23 ჯგუფი, სადაც 633 მოსწავლეა გაერთიანებული, ანუ ამ ტიპის სკოლების მოსწავლეთა საერთო რაოდენობის მხოლოდ 4,4%.

სახალხო განათლების განყოფილებები ვერ ამყარებენ ჯეროვან კონტაქტებს სამეურნეო დარგების ხელმძღვანელებთან, ბავშვების სწავლებისა და აღზრდის ინტერესების სამსახურში არ აბარენ წარმოება-დაწესებულებათა ხელმძღვანელებს, ვერ ახერხებენ მიიღონ მათგან საჭირო დახმარება და მათთან მჭიდრო კონტაქტში გადაწყვიტონ ადგილობრივი მასტერების პრობლემური საკითხები ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მატერიალური ბაზის განმტკიცების, ექვსწლიანთა სწავლებისა და დასკვნების, ძილის, კვებისა და ტრანსპორტირების ორგანიზაციის შესახებ. სუსტია აგრეთვე სკოლების ურთიერთობა საბაზო დაწესებულებებთან და საშეფო ორგანიზაციებთან, მათთან კონტაქტები უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში ვერ გასცდა ტრადიციულ ჩარჩოებს და ვერ გადაიქცა შემოქმედებითად გააზრებულ და ორმხრივად სასარგებლო ურთიერთობად.

დღეს, როცა განსაკუთრებული მოთხოვნებია წაყენებული დაწყერების, შესაბამის სამუშაოდ შესაფერისი და მაღალკალიფიციური კალივალსაზრისით, რადგან ბევრი მათგანი. თვით უმაღლესდამთავრებულთა შორის, არასპეციალისტია. ოთრო მეტიც, დუშეთის რაიონში (ამს. ვლ. გოგოლაური) სოფელ ხახმატის დაწყებითს სკოლაში მასწავლებლად მუშაობს სოფელ ბარისახოს სკოლა-ინტერნატის კურს-დამთავრებული, ხოლო სოფელ წყირე-მულურის დაწყებითს სკოლაში მასწავლებლად დანიშნულია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის დაუსწრებელი განყოფილებებს სტუდენტი, რაც ყოვლად დაუშვებელია.

კოლეგია თვლის, რომ რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლიური სკოლებისა და სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოებისა და მომთხოვნელობით არ იხილავენ პედაგოგიკური პრინციპებითა და მომთხოვნელობით არ იხილავენ პედაგოგიკური პრინციპებითა და განათლების საბჭოს, სხდომებზე საკითხებს ექვსწლიანთა წოებსა და განათლების საჭირო ყველა პირობით უზრუნველყოფის მდგომარეობის შესახებ, არასაკმარისი უკუგებით უზრუნველყოფენ საჭირო კონტაქტებს ჯანმრთელობის დაცვისა და ვაჭრობის ადგილობრივ ორგანოებთან, არ სახავენ შესაბამის ღონისძიებებს და ნაკლებად ზრუნველი მდგომარეობის უსწრაფესად გამოსწორებაზე. აღნიშნული მუშაობა ხსიათდება ზერელობითა და ზედაპირულობით, მონაკლებულია კონკრეტულობასა და საგნობრიობას. არასაკმარისი მონაკლებითა და პასუხისმგებლობით ეკიდებიან საქართველოს სსრ მიწოდებითა საბჭოს პრეზიდიუმის 1986 წლის 7 მაისის საოქმო (№ 13) გადაწყვეტილების შესასრულებლად საჭირო საქმიანობის ორგანიზაციის.

არასაკმარისი ოპერატიულობით, მიზანდასახული და შედეგიანი საქმიანობით ხსიათდება განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს მუშაობა ადგილებზე ექვსწლიანთათვის საჭირო პირობების უქმნის მდგომარეობის შესწავლის, ღრმა ანალიზისა და მის საფუძველზე შემუშავებულ ღონისძიებათა განხორციელების აუცილებლობის თვალსაზრისით.

კოლეგიამ გადაწყვეტილება:

1. აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მიერ სასკოლო რეფორმის მოთხოვნათა შესაბამისად ექვსწლიან ბავშვთა ცალლებისათვის საჭირო პირობების შესაქმნელად გაწეული მუშაობა ჩაითვალოს არასაკმარისად.

2. დაუყოვნებლივ შეიმუშაონ და განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს:

2. 1. დაუყოვნებლივ შეიმუშაონ და განათლების სკოლების ექვსწლიანთათვის საჭირო პირობების შესაქმნელად, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლამდელ დაწესებულებათა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფის, ექვსწლიანთა კვების, დასვენების, გართობისა და ძილის ორგანიზაციისათვის, მკაცრად დაიცვან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1985 წლის 25 პარილის № 234 ბრძანებით გათვალისწინებული ყველა მოთხოვნა.

2. 2. მკაცრად იქნენ გაფრთხილებული სახალხო განათლების ად-

2. 3. იმ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში, სადაც უჭირთ ექვსწლიანთათვის საჭირო პირობების შესაქმნელად დამატებით ოთხების გამოყოფა, ფართოდ გამოიყენონ აღნიშნული კონტინგენტის ძალის. კვებისა და დასკვნებისათვის ტერიტორიულად მათთვის ახლოს მდებარე დაუტვირთავი სკოლამდელი დაწესებულებების შესაძლებლობები.

2. 5. იმ დამოუკიდებელი, დაწყებითი და რვაწლიანი სკოლების მოსწავლეთათვის, სადაც არ არის კვების ბლოკები, გამოიყენონ საზ-კვების ობიექტები. აღვილობრივი საბჭოების აღმასკომების დაწმარე-ბით უზრუნველყონ აღნიშნული ობიექტების მიზანმისათული და შე-უფერხებელი მუშაობა, მკაცრად დაიცვან სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმები.

2. 6. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ მცირეკომპლექტიანი სკოლების მუშაობის გაუმჯობესების საკითხებს, მათი ფუნქციონირების სირთულეებისა და თავისებურებების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

2. 7. როგორც დროებითი ზომა, ჩაითვალოს დასაშვებად, რვა-წლიან და საშუალო ზოგადისაგანმანათლებლო სკოლებში სწავლების ორცვლიანი რეჟიმის. შემოლება ექვებანიანთათვის სწავლის. დასკვენებისა და ძილისათვის უცილებელი პირობების შექმნის მიზნით, ამასთან აღმასკომებთან შეთანხმებით უზრუნველყონ 1990 წლამდე არსებული მატერიალური ბაზის გაუმჯობესება სასკოლო შენობებზე მიშენება-დაშენების სამუშაოების ორგანიზების აზით.

3. მიზანშეწონილად ჩაითვალოს განათლების სამინისტროს კოლეგიის ერთ-ერთ მომდევნო სხდომაზე აფხაზეთის ასსრ განათლების მინისტრის (ამ. თ. კოლონია) და ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამართველოს უფროსის (ამ. კ. სუჯაშვილი) ინფორმაციების მოსმენა სკოლის რეფორმის მოხხვენათა შესაბამისად ეჭვაშლიანთა სუპლებისათვის აუცილებელი პირობების შესაქმნელად სახალხო განათლების ორგანოების მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ.

4. მომარავების მთავარმა სამმართველომ (უფროსის მოვალეობათა შემსრულებელი ამ. მ. ქავთარაძე) უზრუნველყოს სასკოლო დგამ-ავეჯის საჭირო რაოდენობით დამატებით შემოზიდვა და სათანადო წესით რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებზე მისი განაწილების

ორგანიზაცია ადგილებიდან წარმოდგენილი განაცხადების შესაბამისობის უზრუნველყოფა

5. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებამ (ამ. თ. ქევხიშვილი) და საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველომ (ამ. თ. ტატიშვილი) ჩატარონ მოსამზადებელი სამუშაო საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პრეზიდუმის 1986 წლის 7 მაისის საოქმო (№ 13) გადაწყვეტილების მე-3 მუხლის შესასრულებლად.

6. სკოლების სამმართველომ (ამ. ე. ქურციკიძე) უზრუნველყოს რესპუბლიკის სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლამდელი დაწესებულებების საქმიანობის ღრმა, საგნობრივი შესწავლის ორგანიზაცია თერთმეტწლიანი სკოლის პირველ კლასებში ექვსწლიანთა სწავლების, ბეჭრიანი, საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისა და სამეცნიერო უზრუნველყოფის მდგრამარეობის პერიოდული შესწავლა და სამინისტროს კოლეგიაზე აქტუალური საკითხების მოსმენის ორგანიზაცია. ტროს კოლეგიაზე აქტუალური სამსახურებთან ერთად შეიმუშაოს „სკოლა — საბავშვო ბალის“ დაწულება მიმდინარე წლის I-ლო ოქტომბრამდე და წარმოუდგინოს სამინისტროს კოლეგიას დასამტკიცებლად.

7. ეთხოვოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1986—1987 სასწავლო წლისათვის ექვსწლიანთა პირველი კლასების დაუტვირთავ სკოლამდელ დაწესებულებებში გახსნასთან დაკავშირებით დამატებით 1,5 მლნ. მანეთის ასიგნებათა გამოყოფის შესახებ.

8. ეთხოვოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს (ამ. გ. ლეუავა) უზრუნველყოს პირველ კლასებში. შემსვლელ ექვსწლიან ბავშვთა დისპანსერიზაციის ღროული დამთავრება, დააწესოს ექვსწლიანებზე სისტემატური სამედიცინო ზედამხედველობა და დახმარება, დააწესოს მკაცრი კონტროლი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლამდელ დაწესებულებათა მიერ სანიტარიულ-ჰიგიენური მოთხოვნების განხერელად დაცვაზე.

9. ეთხოვოს საქართველოს სსრ სატერიტო და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტროს (ამ. გ. უჩანევიშვილი) უზრუნველყოს მაღალხარისხოვანი სასკოლო (მათ შორის ექვსწლიანთა ძილისა და დასვენებისათვის საჭირო) ავეჯის სათანადო რაოდენობითა და დადგენილი ნომენკლატურით წარმოების დაჩქარება.

10. ეთხოვოს საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს (ამ. გ. მაყაშვილი) და ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს (ამ. თ. ხაჩიძე) განახორციელონ გადაუდებელი ონინისძიები ექვსწლიანთა სასკოლო ფორმის ტანსაცმლითა და სათამაშოებით უზრუნველსაყოფად.

11. ეთხოვოს საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვს (ამნ. გ. ყიფუიშვილი) და საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროსა (ამნ. ა. მოვსესიანი) და „ცეკავშირის“ გამგეობას (ამნ. კ. შავიშვილი) განახორციელონ ქმედითი ორნისძებები ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლამდელ დაწესებულებათა სასკოლო-სასწავლო ნივთებით, კვების მაღალხარისხოვანი პროდუქტებით, განსაკუთრებით ხორცით, რძით, რძის ნაწარმით, ბოსტნეულითა და ხილით შეუფერხებელი უზრუნველყოფისათვის, დამტკიცებული ნორმებისა და ასორტიმენტის ფარგლებში.
12. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს მინისტრის პირველ მოადგილეს ამნ. ლ. გაგუას და საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველოს (ამნ. თ. ტატიშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

სკოლის რეფორმის მოთხოვნათა შესაბამისად ექვსწლიან ბავშვთა სწავლებისათვის საჭირო პირობების შესაქმნელად რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოების მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1984 წლის ივნისის დადგენილების „რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების თერთმეტწლიან სწავლებაზე გადასვლისა და ექვსი წლის ასაკის ბავშვთა პირველ კლასში მიღების შესახებ“ შესაბამისად რესპუბლიკაში 1984—1985 სასწავლო წლიდან განხორციელდა თერთმეტწლიან სწავლებაზე გადასვლა და ექვსწლიანთა პირველ კლასში ჩარიცხვა იმ გამოცდილების საფუძველზე. რომელიც სათავეს 1966 წლიდან ღებულობს, ხოლო 1969—1970 სასწავლო წლიდან მასობრივად განხორციელდა ექვსწლიანთა მოსამზადებელ კლასში სწავლება სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან შეთანხმებით.

რესპუბლიკის განათლების სამინისტრომ, სახალხო განათლების ადგილობრივმა ორგანოებმა პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებით შრომატევადი სამუშაო შეისრულეს სასკოლო რეფორმის ამ მოთხოვნის სარეალიზაციოდ.

პირველ კლასებში ექვსწლიანთა მიღების საკითხის გადაწყვეტა ხდებოდა მშობელთა სურვილის გათვალისწინებით, ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოების მიერ გაცემული სამედიცინო ცნობების საფუძველზე.

სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს დაევალათ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ექვსწლიანთათვის გამოყენოთ ყველაზე ნათელი და კეთილმოწყობილი ოთახები სწავლის, გართობა-თამაშისა და ძილისათვის, განეხორციელებინათ საჭირო ღონისძიებები ექვსწლიანთათვის აუცილებელი და შესაფერისი დგამ-ავეჯით ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების აღჭურვისათვის, საწოლებით, რბილი ინვენტარით, საბავშვო სათამაშოებით მომარაგებისათვის.

სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები ვალდებული იყვნენ მოწესრიგებინათ ცხელი კერძებით ექვსწლიანთა კვების სა-კითხი. განხორციელდა ღონისძიებები სასწავლო დაწესებულებებიდან კითხი. განხორციელდა ღონისძიებები საშაველ დაწესებულებებიდან მოსწავლეთა უფასო ტრანსპორტირებისათვის.

რესპუბლიკის მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური და საქალაქო ინსტიტუტების ბაზაზე მომავალი 1986—1987 სასწავლო

წლისათვის გადამზადდებიან სულ 2300-მდე დაწყებითი კლასის მუნიციპალიტეტი ძალაში აღმოჩენილი რომელიც იმუშავებენ ექვსწლიანთა პირველ კლასი, სადაც გაერთიანდება სულ 73400 ექვსწლიანი. მათგან სკოლამდელ დაწესებულებებში გახსნილ პირველ კლასებში ისწავლის 5954 ექვსწლიანი. 330 ათასიანი საერთო ტირაჟით მათვის გამოიცემა 5 დასახელების საკოლო სახელმძღვანელო, დაიბეჭდება იგრეთვე მასწავლებელთათვის 14 დასახელების. მეთოდიკური რეკომენდაციები.

ექსპლიანთათვის საჭირო პირობების გაუმჯობესებას მომავალი სასწავლო წლიდან განაპირობებს ისც, რომ 1986-1987 სასწავლო წლისათვის ექსპლოატაციაში შევა ამჟამად მშენებარე 44 საშუალო და რვაწლააზი სკოლის შენობა, რისთვისაც გამოყოფილია 28.2 მლნ. მანეთი.

გარკვეული მუშაობა ჩატარდა იმ თვალსაზრისით, რომ შექმნილიყო ე. წ. სკოლა-ქომპლექსები (სკოლა—საბავშვო ბალი). ამ მხრივ დადგებითი გამოცდილება დაგროვეს ჩიხატაურის (ამხ. ლ. ოოდუა), საგარეფოსა (ამხ. ნ. ჭანტურია) და წალენჯიხის (ამხ. ტ. ჭანჭლავა) რაიონებში.

უნდა აღინიშვნოს, რომ რესპუბლიკის 3620 სკოლიდან მხოლოდ 21-ია გახანგრძლივებული დღის ტაბისა, ხოლო ზოგიერთ ქალაქსა და რაიონში I-VIII კლასებთა საერთო რაოდენობის მხოლოდ 10%-მდე მოსწავლეა ჩამდული გახანგრძლივებული დღის ჯგუფში. კერძოდ, ქ. ქუთაისში ჩამდულია მოსწავლეთა მხოლოდ 8.4%, ჭიათურაში — 6.5%, ქ. გორში — 8.7%, ქ. მარნეულში — 6%. ახალქალაქის რაიონში — 0,2%, ბოგდანოვების რაიონში — 1.5%. გორის რაიონში — 4.1%, ზესტაფიონის რაიონში — 8.3%. ყაზბეგის რაიონის საერთოდ არა აქვთ გახანგრძლივებული დღის ჯგუფები. სამტრედიის რაიონში — 7.2%, თერჯოლის რაიონში — 8.2%, დამხასიათებელია. რომ რესპუბლიკის დაწყებითი სკოლებიდან არც ერთი არ არის გახანგრძლივებული დღის სკოლა და მხოლოდ 22 მათგანშია შექმნილი გახანგრძლივებული დღის 23 ჯგუფი, სადაც 633 მოსწავლეა გაერთიანებული. ანუ ამ ტიპის სკოლების მოსწავლეთა საერთო რაოდენობის მხოლოდ 4,4%.

მიუხედავად ამისა, წლების განმავლობაში გახანგრძლივებული დღის სკოლებსა და ჯუფებში ექვეწლიანთა ჩაბმის პროცენტული მაჩვენებელი თანდათანობით იზრდება. ასე, მაგალითად, თუკი 1984—1985 სასწავლო წელს გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებში I-III კლასების 83471 მოსწავლე, ე. ი. აღნიშნული კლასების მოსწავლეთა

საერთო რაოდენობის 27,7% იყო ჩაბმული და მათ შორის 14712 წლის ასაკის პირველკლასელი, ანუ მთელი კონტინენტის მხედველობის 22,6% — 1985—1986 სასწავლო წელს იმავე I—III კლასების 88025 მოსწავლე გააერთიანა გახანგრძლივებულმა დღის ჯუფებმა, მათ შორის 28100 ექვსწლიანია, ანუ პირველკლასელთა საერთო რაოდენობის 30,2%. მავე დროს, უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ექვსწლიანთა მხოლოდ 49,2% იყო უზრუნველყოფილი ცხელი კერძებით.

1985—1986 სასწავლო წლისათვის გაიზარდა ექვსწლიან პირველკლასელთათვის საჭირო დგამ-ავეჯის, საწოლებისა და სხვა სახის სპეციუნივენტარის შესაძენი თანხები, რის შედეგადაც მათთვის შეძენილ იქნა 12,0 ათასი მეტი, 4,0 ათასი საწოლი, 84,0 ათასი მანეთის სპეციუნივენტარი გახანგრძლივებული დღის ჯუფებისათვის და 150,0 მანეთის ლირებულების სხვადასხვა დასახელების ინვენტარი.

მაგრამ, ამასთან ერთად, გასული ორი სასწავლო წლის განმავლობაში რესპუბლიკის სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მუშაობის ანალიზი გვიჩვენებს, რომ სასკოლო რეფორმის განხორციელების ერთ-ერთი ყველაზე საბასუსტისმგებლო და მნიშვნელოვანი მიმართულება — ექვსწლიანთა პირველი კლასებისათვის საჭირო პიპირობების უზრუნველყოფის მიზნით ჩატარებული მუშაობა — თავისი ტემპებითა და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფით არ შეესაბამება სადღეისო მოთხოვნებს და შორს დგას სრულყოფისაგან. ნაკლოვანებები სერიოზული და დამატებირებელია, რომელთა შესახებ აღნიშნულია საჭართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის 1986 წლის 7 მაისის სხდომაზე განხილული საკითხის „ექვსი წლის ასაკის ბავშვთა სწავლებისათვის აუცილებელი პირობების შესაქმნელად დამატებითი ზომების შესახებ“ (ოქმი № 13) მასალებშიც. მხედველობაშია მისალები ისიც, რომ საკავშირო პედაგოგიური პრესის, კერძოდ „უჩიტელსკაია გაზეტას“ უკანასკნელი პერიოდის პუბლიკაციები ამ თვალსაზრისით და რესპუბლიკის მისამართით მეტად მწვავე, კრიტიკული და მავე დროს ობიექტურია.

ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ნაკლი, რომელიც რესპუბლიკის სკოლებს ახსიათებს, არის ის, რომ ჯერ კიდევ ფორსირებულად მიმდინარეობს სწავლებაში ექვსწლიანთა ჩაბმა, ისე, რომ არ ხდება ადგილებზე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მდგომარეობის, ექვსწლიანთათვის საჭირო საყოფაცხოვრებო პირობების, სამედიცინო მომსახურებისა და სანიტარიულ-ჰიგიენური უზრუნველყოფის საკითხების სათანადო გათვალისწინება, ზოგან კი უგულებელყოფილია ცხელი კერძებით პირველკლასელთა კვების ორგანიზაციისათვის საჭირო მოთხოვნების დაცვა.

ჯერ კიდევ მრავლად აღინიშნება შემთხვევები, როცა სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები, ზოგადსაგანმანათლებლო სკო-

ლების დირექტორები კმაყოფილდებიან ექვსწლიანთა განმრთებული სამართლიანო მდგომარეობის შესახებ წარმოდგენილი და უბნის ექიმის ხელმოწერით დამოწმებული სამედიცინო ცნობით, მაშინ როცა დებულებით მკაცრადაა რეგლამენტირებული სკოლისათვის ექვსწლიანთა მომზადებისათვის ღრმა სამედიცინო დისპანსერული გამოკვლევის შედეგად შედგენილი და სამედიცინო კომისიის მიერ ხელმოწერილი ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ცნობების სკოლებში წარდგენის აუცილებლობა. აღინიშნება შემთხვევები, როცა ზოგიერთ ექვსწლიანს ღებულობებს და ოვლიან ჯანმრთელად იმისდა მიუხედავად, რომ ბოლო წლის განმავლობაში მას გადატანილი აქვს ისეთი დაავადებები, რომელთა გამო მისი სწავლებაში ჩაბმა წინააღმდეგნაჩვენებია სარკავშირის განათლების სამინისტროს მიერ 1985 წლის 25 იანვრის № 13 ბრძანებით დამტკიცებულ „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის პირველ კლასში ექვსი წლის ასაკის ბავშვთა მიღების წესების შესახებ“ მოთხოვნათა შესაბამისად.

აბაშის რაიონის (ამ. ა. ცანავა) სკოლებში, მაგალითად, არა თუ ღრმა დისპანსერული შემოწმების შედეგად გაცემული სამედიცინო დასკვნებით, არამედ თვით სამედიცინო ფორმა № 26-ის გარეშე ჰყავთ სკოლის დირექტორებს ექვსწლიანი მოსწავლეები ჩარიცხული პირველ კლასში. რაც შეეხება ქ. თბილისის (ამ. კ. სუჯაშვილი) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ექვსწლიან მოსწავლეთა მიღების საკითხს. დადგენილია, რომ დედაქალქის ჯანმრთელობის დაკვის განკოფილებებში რიგ შემთხვევებში კმაყოფილდებიან ექვსწლიანთა ნაკლებად ხარისხიანი დისპანსერიზაციით, ხოლო სკოლების დირექტორები აღნიშნულის შესახებ არავითარ პრეტენზიას არ აცხადებენ. რის გამოც ხშირია ჩვეულებრივ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სპეციალისტერნატებისათვის განკუთხნილი კონტინენტის მიღება-ჩარიცხვის შემთხვევები. აქვე უნდა იღინიშნოს ისიც, რომ სასწავლო წლის განმავლობაში ჯანმრთელობის დაცვის, ორგანოები ექვსწლიანთა ღრმა სამედიცინო შემოწმებას სკოლებში ატარებენ მხოლოდ ერთხელ (ნაცვლად 2—3-ისა), ხოლო დედაქალქის სახალხო განათლების ორგანები არ მოითხოვენ მათგან დებულებით დადგენილი წესების დაცვას. ანალოგიური მდგომარეობაა რესპუბლიკის სხვა რაიონებსა და ქალაქებშიც.

რესპუბლიკის მეტ წილ სკოლებში ჯერ კიდევ არ არის შექმნილი ყველა საჭირო პირობა ექვსწლიან პირველ კლასებით, ნორმალური სწავლის, გართობა-დასკვენების, კვებისა და ძილის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით. ზოგან კი მხოლოდ ახლა იღმენდა პირველი ნაბიჯები ამ მიმართულებით. განსაკუთრებით მშიმე მდგომარეობაა ახმეტის რაიონში (ამ. ზ. წითელაური), სადაც არც ერთ სკოლაში არ არის შექმნილი მეტ-ნაკლებად ნორმალური პირობები ექვსწლიანთა მისა-

ლებად. ამის გამო, აქ განზრახული აქვთ 10 ზოგადსაგანმანათლებლობული სკოლის ღრმებით ორცვლიან სწავლებაზე გადაყვანა. რაიონში დამაკმაყოფილებლადაა ორგანიზებული ექვსწლიანთა კვების საქმეც. ბავშვები არ მარაგდებიან რძითა და რძის პროდუქტებით, ხილით, ბოსტნეულით, ხოლო მცირეკომპლექტიან სკოლებში მოუგვარებელია ბავშვთა კვების საკითხი.

საშეფო დამარტინის ვერ ლებულობენ გურჯანის რაიონის (ამ. ნ. ოთარაშვილი) საბჭოთა მეურნეობისაგან სოფლების შრომის, კალაურის, ვეჯინის, ბაკურცინის, კაჭრეთისა და სხვა დასახლებული პუნქტების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები.

ქ. გორის (ამ. ნ. კახნიაშვილი) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს სათანადოდ არა აქვთ მოწესრიგებული მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა ექვსწლიანთა სწავლებისათვის ნორმალური პირობების შესაქმნელად. აქ ყერ კიდევ გადაუჭრელია პირველკლასელთა ძილის ორგანიზაციის, პრობლემა, ყვლით საწოლები, რბილი ინვენტარი, საბავშვო სათამაშოები და გასართობი ოთახების მოწყობილობა. მოძველებულია სასკოლო ინვენტარი; ქალაქის სკოლის დაწყებითი კლასებისათვის არ გააჩნიათ შრომითი სწავლების კაბინეტები.

ძალზე მძიმე მდგომარეობაა ექვსწლიანთა სწავლებისათვის საჭირო პირობების უქონლობის გამო წულუკიძის (ამ. ო. ადამია), სამტრედის, წითელწყაროს (ამ. მ. ოზაშვილი), დუშეთის (ამ. ვლ. გოგოლაური), საჩხერის (ამ. გრ. აბეანდაძე) რაიონების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში.

ადიგენის (ამ. ზ. კუბლაშვილი) რაიონში კვალვ გადაუჭრელ პრობლემად რჩება ექვსწლიანთა პირველი კლასებისათვის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფის საკითხები. ამასთან, არ არის უეჭმილი ნორმალური პირობები ექვსწლიანთა გართობის, კვიპისა და ძილისათვის. რაიონი განიცდის სასკოლო ფართობის მწვავე ოფიციტს, აგრეთვე პირველკლასელთათვის საჭირო ინვენტარისა და თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალის სიმცირეს. ისევე, როგორც სხვა რაიონებისათვის, მისთვის დამახსოვრებელია რაიონპაკავშირის გამგობის ნაკლები ზრუნვა მოსწავლეთა კვების ხარისხობრივი გუმგობესების საქმეში. ამ მხრივ გაწეული მუშაობა ყერ კიდევ არასაკმარისად ეფექტურია. ანალოგიური მდგომარეობაა ახალციხის, ორჯონიშვილის (ამ. შ. ლონდაძე), ასპინძის (ამ. დ. ზედგენიძე), გეგექვირის (ამ. ა. ხუროძე), მესტიის (ამ. ზ. ზურებიანი), ოეთრი წყაროს (ამ. თ. მელაძე) და სხვა რაიონებშიც.

რესპუბლიკის მეტი წილი რაიონებისათვის დამახსიათებელია ექვსწლიანთა პირველი კლასებისათვის საჭირო მაღალკვალიფიციური პედაგოგიური კადრის მწვავე ნაკლებობა. დუშეთის რაიონში სოფელ

ხახმატის დაწყებითს სკოლაში მასწავლებლად მუშაობს ბარის არქიტექტორი სკოლა-ინტერნატის კურსდამთავრებული, ხოლო სოფელ წკერე-მუნიციპალიტეტის არეს დაწყებითს სკოლაში მასწავლებლად დანიშნულია თბილისის სახელიშითვის უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის დაუსწრებელი განყოფილების სტუდენტი, რაც ყოვლად დაუშვებელია.

ამდენად, სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მიერ სასკოლო რეფორმის მოთხოვნათა განხორციელებისათვის წარმოებული მუშაობა ჯერ კიდევ არასრულყოფილია. ადგილებზე ძალზე ზელა ირგებიან განათლების განყოფილებათა გამგები, ისინი ვერ ამყარებენ ჯეროვან კონტაქტებს საშეურნეო დარგების ხელმძღვანელებთან, ბავშვების სწავლებისა და აღზრდის ინტერესების სამსახურში არ აბა-მენ წარმოება-დაწესებულებათა და საბჭოთა მეურნეობა-კოლმეურნეობათა ხელმძღვანელებს, მათი დახმარებითა და უშუალო მონაწილეობით არ წყვეტენ სახალხო განათლების წინაშე რეგიონის, რაიონისა თუ ქალაქის მასშტაბით მდგარ და სასკოლო რეფორმის მოთხოვნებით გათვალისწინებულ პრობლემურ საკითხებს, რომლებიც ეხება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მატერიალურ-ტექნიკური გაზის-განმტკიცებას, ექვსწლიან პირველკლასელთათვის სწავლის და დასვენების, ძილის ორგანიზაციის, აგრეთვე საზოგადოებრივი კვების უზრუნველყოფის ამა თუ იმ პრობლემურსა თუ მიმდინარე, მათ შორის უმცროს სკოლასელთა, განსაკუთრებით კი ექვსწლიანთა ტრანსპორტირების გადაუდებელ ამოცანებს.

ჯერ კიდევ სუსტია წარმოება-დაწესებულებათა მიერ ზოგადსა-განმანათლებლო სკოლებისა და სკოლამდელი აუწესებულებებისათვის გაწეული მატერიალური დახმარება. მათი კონტაქტები სკოლებთან ვერ გასცდა ტრადიციულ ჩარჩოებს და ვერ გადაიქცა შემოქმედებითად გააზრებულ და ორმხრივად სასარგებლო ურთიერთობებად.

აღნიშნული და სხვა სახის ნაკლოვნებები მეტ-ნაკლებად დამახასიათებელია რესპუბლიკის სხვა ქალაქებისა და რაიონებისათვის, რას გამოც სასკოლო რეფორმის მოთხოვნათა შესაბამისად ექვსწლიან ბავშვთა სწავლებისათვის საჭირო პირობების შესაქმნელად რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოების მიერ ჩატარებული ორგანიზატორული მუშაობა არასაქმარისად უნდა იქნეს მიჩნეული.

საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველო, სკოლების სამმართველო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიუმი
1986 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად და სასკოლო
რეფორმის მოთხოვნათა სარეალიზაციოდ

რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესის ამოცანები სკვ 27-ე
ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად და სასკოლო
რეფორმის მოთხოვნათა სარეალიზაციოდ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ, მოისმინა რა ინფორმაცია 1986 წლის 16 ივნისს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში ჩატარებული რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესის მუშაკთა თათბირის შედეგების შესახებ, აღნიშნავს. რომ ამ ბოლო დროს რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესის განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს ზოგადსაგანმანათლებლი და პროფესიული სკოლის რეფორმის მოთხოვნათა პრაქტიკული განხორციელების ამოცანების გამუქებას, სწავლების ხარისხის ამაღლების, მოხარდი თაობის იდეურ-პოლიტიკური, შრომითი, ზნეობრივი და ესთეტიკური აღზრდის გაუმჯობესებისა და შემდგომი სრულყოფის საჭიროებას.

კოლეგია აღნიშნავს აგრეთვე, რომ მიუხედავად ზემოხსენებულისა, რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესის მუშაობა ხასიათდება სერიოზული ნაკლოვანებებითა და ხარვეზებით, რომლებიც ხელს უშლიან სარედაქციო კოლეგიებს პროპაგანდისტული, საგანმანათლებლო-მეთოდური და ორგანიზატორული ფუნქციების სრულყოფილად და სადღეისო მოთხოვნათა დონეზე შესრულების საქმეში. სკვ და საქართველოს კომპარტიის 27-ე ყრილობების გადაწყვეტილებათა და სასკოლო რეფორმის ძირითადი მიმართულებების განხორციელებისათვის რესპუბლიკის პედაგოგიური საზოგადოებრიობის დარაზმვისა და მისი სწორი, მეცნიერულ-პედაგოგიური და მეთოდიკური ორიენტაციის უზრუნველსაყოფად.

კოლეგია ხახს უსვამს იმ გარემოებას, რომ პედაგოგიური პრესის სადმი ხელმძღვანელობა ჯერ კიდევ მოკლებულია სისტემატურობას, თანამიმდევრულობას, საგნობრიობას, რომ განათლების სამინისტროსა და პედაგოგიური პრესის რედაქციებს შორის დღემდე არ არის დამყარებული საქმიანი, შემოქმედებითი და ჯეროვანი კონტაქტები. სწორედ ამიტომა, რომ გაზითმა „სახალხო განათლებამ“, უურნალმა „სკოლა და ცხოვრებამ“, მისმა ყოველკვარტალურმა საგნობრივ დამატებათა რედაციებმა ჯერ კიდევ ვერ უზრუნველყვეს სახალხო განათლების სისტემის ძირებულ რგოლებთან, კერძოდ კი სკოლასთან მშენებო და შედეგიანი კონტაქტების დამყარება, რის გამოც პედაგოგიური პრესის ფურცლებზე მთელის სისრულით ვერაა წარმოდგენილი დღევანდელი სკოლის წინაშე მდგარი პრობლემები თუნდაც ექვს-

წლიანთათვის საჭირო პირობების შექმნის, მოზარდთა შრომითი ციფრი უკავშირის ლებისა და აღზრდის, აგრეთვე საკადრო პოლიტიკის სრულყოფილობის გაზრება-განხორციელების თვალსაზრისით და რომ ასევე არა დასახული მათი გადაწყვეტის კონკრეტული გზები და საშუალებები.

ნაკლები ყურადღება ექცევა პუბლიკაციების იმგვარად მომზადების უზრუნველყოფას, რომლებშიც წარმოჩენილი იქნებოდა პრაქტიკის მასწავლებელთა დადებითი გამოცდილება ან საქმიანი შენიშვნა-მოსაზრებები სასკოლო მუშაობის შემდგომი სრულყოფის საკვანძო საკითხებზე.

კოლეგია თვლის, რომ ჯერ კიდევ ძალზე სუსტია პედაგოგიური პრესის კრიტიკული გამოსვლების ქმედითობა, რომ არ არის შემუშავებული კრიტიკულ შენიშვნებზე ჯეროვანი კონტროლის განხორციელების სისტემა, რომელიც საშუალებას მისცემდა რედაქციებს პრაქტულად შეეწყოთ ხელი ადგილებზე არსებული ხარვეზების გამოსწორების, მასწავლებლისა და სკოლის შელახული ავტორიტეტის აღდგენისათვის. პედაგოგიური პრესის პუბლიკაციებს აკლია პოლიტიკური სიმწვავე და პრინციპულობა აღზრდაში დაშვებულ შეცდომებზე ჯეროვანი რეაგირების თვალსაზრისით. სკოლის სინამდვილეში ჯერ კიდევ არსებული ბიუროკრატიული რეციდივების, კერძომესაკუთრული ტენდენციების დაძლევისა თუ მოზარდთა დანაშაულის აღვეთისათვის. პრესის ფურცლებზე ძმვითად იბეჭდება ისეთი მეთოდური წერილები, რომლებიც მოწოდებულია პრაქტიკული დახმარება გაუწიოს პედაგოლექტივებს ამ მიმართულებით მუშაობის სრულყოფაში.

უნდა აღინიშნოს, რომ რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესი ნელი ტემპით ეძიებს და სრულყოფს განათლების სამინისტროს უმნიშვნელოვანეს გადაწყვეტილებათა ოპერატიული ინფორმირებისა და პრაბაგნდის ეფექტურ საშუალებებს და აღნიშნავს იმასაც, რომ მის ფურცლებზე ძალზე მცირე აღვილი ეთმობა პოლემიკას, დისკუსიას საწარმო პროგრამებისა და სასკოლო სახელმძღვანელოების შედეგნის უახლესს პრინციპებზე და სხვ.

კოლეგიას მიაჩნია, რომ უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“. მისი ყოველვარტალური საგნობრივი დამატებების სარედაქციო კოლეგიათა შემადგენლობები ძირეულ ცვლილებებს მოითხოვს. კოლეგიას მიზანშეწონილად მიაჩნია ისც, რომ სარედაქციო კოლეგიებში წარმოდგენილი არ არიან სახალხო განათლების პრაქტიკის მუშაკები, პედაგოგიური ფსიქოლოგიისა და ეთიკის, დეფექტოლოგიის, სამართალ-მცოდნეობის დარგის სპეციალისტები.

კოლეგია ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესა ჯერ კიდევ ვერ ახერხებს სრულყოფილად, პოლიტიკური სიმწვავითა და ოპერატიულობით იბრძოდეს სახალხო განათლების დარგ-

ში დამკვიდრებული და სოციალურად ისეთი საშიში მოვლენების წინააღმდეგ; როგორიცაა უშრომელი შემოსავალი, ძლვენომანია, მექრთამეობა, ფორმალიზმი და ბიუროკრატიზმი, მოჩვენებითობა, პარადულობა, ვერ უზრუნველყოფს მეტი დამაჯერებლობით წარმოაჩინოს იმ პედაგოგიური კოლექტივების მიღწევები, სადაც თვისებრივად გარდაიქმნება სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესი, იბადება ახლი ინიციატივა, მკვიდრდება მოწინავე პედაგოგიური სულისკვეთება, ისახება აქტიური ცხოვრებისეული პოზიცია.

კოლეგია მიიჩნევს, რომ ჯერ კიდევ სუსტია რესპუბლიკის პედაგოგიური შეცნიერებისა და პედაგოგიური პრესის ორმხრივი კონტაქტები და რომ მხოლოდ მათი შემოქმედებითი კავშირურობითობისა და საერთო ძალისხმევის პირობებშია შესაძლებელი სახალხო განათლების დარგის წინაშე მდგარი პრობლემების ეფექტიანი გადაწყვეტის ოპტიმალური გზებისა და ვარიანტების ძიება, საბოლოო წარმატებათა მოპოვება

კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. მიღებულ იქნეს ცნობად ინფორმაცია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში 1986 წლის 16 ივლისს ჩატარებული რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესის მუშაკთა თათბირის შედეგების შესახებ.

2. პედაგოგიური პრესის რედაქციებმა (ამს. ამს. ნ. შველიძე, რ. ძერია) საგნობრივ ყოველყვარტალურ დამატებებთან ერთად:

— მეტი ქმედითი დახმარება გაუწიონ პრაქტიკის მასშავლებლებს სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფაში მოწინავე პედაგოგიური გამოცდილების ფართო პროპაგანდით, სწავლებისა და აღმზრდის ნოვატორული მეთოდების დანერგვისათვის სააგიტაციო და ორგანიზატორული საქმიანობის შემდგომი გაუმჯობესების პირობებში;

— გააძლიერონ სასკოლო ცხოვრებაში დამკვიდრებული ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ ბრძოლა, უზრუნველყონ მწვავე, კრიტიკული პუბლიკაციების მისამართების კონკრეტულობა, დასაბუთებულად გამოკვეთონ სკოლის სინამდვილეში არსებულ პრობლემათა დაძლევის კონკრეტული გზები და საშუალებები;

— წინა პლანზე წამოსწიონ მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური, შრომითი-პოლიტიკური, ზნეობრივი და ესთეტიკური აღმზრდის საკვანძო საკითხები, უფრო ქმედითი პროპაგანდა გაუწიონ ამ მიმართულებით რესპუბლიკის სკოლებში დაგროვილ დადებით პედაგოგიურ გამოცდილებას, იზრუნონ ამ გამოცდილების სათანადოდ განზოგადება-გავრცელებისათვის;

— დააჩქარონ მკითხველთა ინფორმირების ტემპები, უზრუნველყოფის უზღლიერაციათა ოპერატიულობა, მიზანმიმართულობა, რათა ყოველმა მოვლენამ, ფაქტმა, სიახლემ სწრაფად მიაღწიოს ძირეულ რგოლებამდე და იქცეს თითოეული პედაგოგის, სახალხო განათლების აღგილობრივი ორგანიზაციის მუშაკთა ინფორმატიულ კუთვნილებად;

— ნიადაგ იზრუნონ რედაქციებში მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის გასაჭანსაღებლად, თითოეული უურნალისტის ზერობრივი სახის გამოსაკვეთად; აამაღლონ ამ მხრივ რედაქციების ხელმძღვანელ მუშაკთა პერსონალური პასუხისმგებლობა:

— საღლეისო მოთხოვნათა შესაბამისად აამაღლონ გაზეთისა და უურნალის ყოველი ნომრის თემატური დაგეგმვისა და ტექნიკური გაფორმების დონე, ყოველი ახალი ნომრის შინაარსის წინასწარი განხილვა-დამტკიცება, როგორც წესი, მოხდეს სარედაქციო კოლეგიების წევრთა უმრავლესობის დასწორებითა და განხილვაში აქტიური მონაწილეობის პირობებში (საოქმო ჩანაწერების გაფორმებითურთ);

— საგნობრივ ყოველკვარტალურ დამატებებთან ერთად მჭიდრო, საქმიანი კონტაქტები დაამყარონ სკოლასთან, მასწავლებლობასთან, ლომად და საგნობრივად წარმოაჩინონ მათ წინაშე მდგომი პრობლემები, პედაგოგიური მეცნიერების სადღეისო მიღწევების გათვალისწინებით მიაწოდონ მკითხველებს სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის თვისებრუო გარდაქმნის დასაბუთებული რეკომენდაციები;

— ძირფესვიანად გარდაქმნან პრაქტიკის მასწავლებლებთან მუშაბის ფორმები და მეთოდები, უფრო მოქნილი, რაციონალური და შედეგიანი გახადონ ისინი, ფართო ადგილი დაუთმონ მათს დადგებით პედაგოგიურ გამოცდილებას. ზედმიშვნით გაითვალისწინონ ლირებული მოსახრებები, წინადადებები, შენიშვნები;

— მიაღწიონ იმას, რომ უურნალის საგნობრივი ყოველკვარტალური დამატებები კონკრეტულ დახმარებას უწევდნენ საგნის მასწავლებლებს, ნიადაგ იზრდებოდეს პუბლიკაციათა უკუგება იმ თვალსაზრისით, რომ მეცნიერულად დასაბუთებული ესა თუ ის კონკრეტული რჩევა ან რეკომენდაცია ეხმარებოდეს თითოეულ პედაგოგს სასწავლო პროცესის აქტივიზაციაში, მოსწავლეთა მიერ საპროგრამო მასალის ათვისების დონის ამაღლებაში;

— დასახონ და განახორციელონ კონკრეტული ოთხისძიებანი სასკოლო ბიბლიოთეკების მეშვეობით პედაგოლექტივების მიერ ცალკეული ნომრების პუბლიკაციათა საჯარო განხილვა-შეფასებისა და დასკვნების გამოტანის, უზრუნველსაყოფად, გამოთქმული შეფასებების, წინადადებებისა და შენიშვნების შემდგომს მუშაობაში გასათვალისწინებლად;

— უზრუნველყონ პედაგოგიური პრესის ფურცლებზე გამოქვეყნებულ კრიტიკულ შენიშვნებზე შესაბამისი დაწესებულებებისა და

ორგანიზაციების ხელმძღვანელი მუშაკების რეაგირების შემთხვევაში, შესახებ საინფორმაციო მასალების წარმოდგენა ყოველი გვაორტალის ბოლოსათვის.

3. დაწესდეს ჯეროვანი კონტროლი საგნობრივ დამატებათა ხელმძღვანელების სარედაქციო საქმიანობაზე, ყოველმხრივ ამაღლდეს მათი პერსონალური პასუხისმგებლობა თითოეულ პუბლიკაციაზე, განსაკუთრებული მნიშვნელობის ამოცანად კვლავაც იქნეს მიჩნეული საგნობრივ ყოველკვარტალურ დამატებათა ხელმძღვანელობის, განმტკიცების უცილებლობა კვალიფიციური კადრებით. რომლებსაც ექნებათ ძების უნარი, სიახლის გრძნობა და პედაგოგიური აღლოვანიდგას საჭირო ნაბიჯები მეცნიერ მუშაკებით, მწერლებით, პედაგოგიური ფსიქოლოგიისა და ეთიკის, დეფექტოლოგიის, სამართალ-მცოდნეობის დარგის სპეციალისტებითა და სახალხო განათლების სისტემის პრაქტიკოსი მუშაკებით რედკოლეგიების შემადგენლობათა გადახალისებისა და განათლების სამინისტროს კოლეგიაზე დამტკიცებისათვის.

4. რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემის სამეცნიერო დაწესებულებების, პედაგოგიური პრესის, სასწავლო-მეთოდური სამსახურისა და სამინისტროსთან არსებული სასწავლო-მეთოდური საბჭოების, საქმიანობის კოორდინაციის, მთლიანი ხელმძღვანელობისა და კონტროლის შემდგომი სრულყოფის მიზნით, სკოლების სამართველოსთან შეიქმნას „სამეცნიერო დაწესებულებათა და პედაგოგიური პრესის სექტორი“. მისი ხელმძღვანელობა დაეკისროს ამხ. ჰ. ჩხენიალს, სკოლების, სამართველოს უფროსის მოადგილეს და შეკვენილი იქნეს იგი გაზეთ „სახალხო განათლებისა“ და უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ სარედაქციო კოლეგიების შემადგენლობაში. მანვე, ერთონათლების სამინისტროს აღნიშნული სექტორის დამტკიცებლად.

5. დაწესდეს რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემის სამეცნიერო დაწესებულებათა, პედაგოგიური პრესი — გაზეთ „სახალხო განათლებისა“ და უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ სარედაქციო კოლეგიების სამუშაო გეგმების დამტკიცებასა და შესრულებაზე ქმედითი კონტროლი — ყოველი სასწავლო წლის ბოლოსათვის განათლების სამინისტროს კოლეგიაზე დარგის სამეცნიერო დაწესებულებათა და პედაგოგიური გაზეთისა და უურნალის რედაქტორების ანგარიშების მოსმენით.

6. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ განათლების სამინისტროს კოლეგის 1986 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილებით (№ 15—13 დ) დამტკიცდა უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ სარედაქციო კოლეგიის ახალი შემადგენლობა.

7. ბოგადსაგანმანათლებლო სკოლებმა, სკოლამდელმა დჟიუნიური
ლისგარეშე დაწესებულებებმა, სახალხო განათლების ადგილობრივმა
განყოფილებებმა უზრუნველყონ საგნობრივ მეთოდგართიანებათა,
პედსაბჭოებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სხლომებზე გა-
ზეთ „სახალხო განათლების“ მნიშვნელოვანი პუბლიკიციებისა და
უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ (დამატებებითურთ) მასალებისა პე-
რიოდული, საფუძვლიანი განხილვა და მნიშვნელოვანი მიმართულე-
ბების, რეკომენდაციებისა და სიახლეების სასწავლო-აღმზრდელობი-
ბითი პროცესისათვის მისაღაება. ხელი შეუწყონ პედაგოგიური კო-
ლექტივების მიერ აღნიშნული პუბლიკიციებისა და მასალებისადმი
საერთო დამოკიდებულების გამომუშავებას, მათი მეცნიერული ცოდ-
ნის დონის ამაღლებისა და მეთოდური დახელოვნების შემდგომი
სრულყოფის უზრუნველსაყოფად, პრაქტიკულ საქმიანობაში მოწინავე
პედაგოგიური გამოცდილების გამოსაყენებლად.

8. კოლეგიის ეს გადაწყვეტილება გამოქვეყნდეს განათლების სა-
მინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრაბულში.

9. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს
მინისტრის პირველ მოადგილეს ამს. ლ. გაგუას და სამეცნიერო დაწე-
სებულებათა და პედაგოგიური პრესის სექტორის ხელმძღვანელს ამს.
ჰ. ჩხენკველს.

კოლეგიის ოვენციონარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიუმი
1986 წლის 17 ივნის გ ა დ ა შ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა ზ ა ს ს ი ლ ი რ ი თ ა

სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი საქმიანობის ზოგიერთი
საკითხის ორგანიზაციის გაუმჯობესების ღონისძიებათა
შესახებ

სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი საქმიანობის ზოგიერთი
საკითხის ორგანიზაციის გაუმჯობესების მიზნით კოლეგიამ გ ა დ ა-
შ ვ ე ტ ი ა:

1. აღდგენილ იქნეს 1986—1987 სასწავლო წლიდან რესპუბლიკის
ზოგადსაგანანათლებლო სკოლებში სწავლების მეოთხედური სისტე-
მა და IV-X (XI) კლასებში შემოღებულ იქნეს გადასაყვანი და საშე-
მოდგომო გამოცდები.

2. სკოლების სამმართველომ (ამხ. ე. ჭურციკიძე) და საორგანიზა-
ციონ-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველომ (ამხ. თ. ტატიშვილი):

2. 1. შეიძლება წინადადებები გადასაყვანი და საშემოდგომო
გამოცდების ორგანიზაციის თაობაზე, უზრუნველყონ სკოლები გადა-
საყვანი გამოცდების ბილეთებითა და სათანადო განმარტებებით.

2. 2. მოაზადონ და კოლეგიას ა/შ 1-ლ სექტემბრამდე დასამტკი-
ცებლად წარუდგინონ მეოთხედური, წლიური და საბოლოო შეფასე-
ბის ნიშნების დადგენის წესი. სამინისტროს სამმართველო-განყოფი-
ლებებთან ერთად სწავლების მეოთხედურ სისტემასთან შესაბამისო-
ბაში მოიყვანონ ყველა სასკოლო დოკუმენტი, უზრუნველყოფენ მათს
წარმოებაზე კონტროლი.

3. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათ უ-
მეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა (ამხ. შ. მონაშვილი), საქართვე-
ლოს სსრ განათლების სამინისტროს რესპუბლიკურმა სასწავლო-ძე-
თოდურმა კაბინეტმა მოაწერონ და ა/შ 15 სექტემბრამდე განათლე-
ბის სამინისტროში წარმოადგინონ მეთოდიკური რეკომენდაციები
სწავლების მეოთხედური სისტემის პირობებში სასკოლო მუშაობის
ორგანიზაციის საკითხებზე.

4. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა ინსტიტუტმა (ამხ. მ. დარჩია) მასწავლებელთა და სახალხო განათლების მუშაოთა
კვალიფიკაციის ამაღლების სასწავლო გეგმებში გაითვალისწინოს
ცვლილებები სწავლების მეოთხედური სისტემის აღდგენასთან დაკავ-
შირებით.

5. სახელმძღვანელოების სამმართველომ (ამხ. ნ. ღლონტი) ა/შ 20
აგვისტომდე უზრუნველყონ სასკოლო დოკუმენტაციის დროულად,
საჭირო რაოდენობით დაბეჭდვა და სკოლებამდე, სახალხო განათლე-
ბის ორგანებამდე დაყვანა.

6. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ისეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ განუხრელად იხელმძღვანელონ აღნიშნული გადაწყვეტილებით, უზრუნველყონ სასკოლო პრაქტიკაში მისი განხორციელება.

7. გადაწყვეტილების ტექსტი გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლებაში“ (ამხ. ნ. შველიძე), დაიბეჭდოს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში, გამრავლდეს და დაეგზავნოს ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროებს, ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს, რესპუბლიკური დაქვემდებარების დაწესებულებებს.

8. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე განახორციელოს საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველომ (ამხ. თ. ტატიშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
1986 წლის 17 ივლის გადაწყვეტილების გაცემის და დამტკიცების შესახებ

**1986—1990 წლებში გამოსაცემი სასწავლო-მეთოდური
ლიტერატურის პერსპექტიული გეგმის განხილვა-
დამტკიცების შესახებ**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ, განიხილა
რა 1986—1990 წლებში გამოსაცემი სასწავლო-მეთოდური ლიტერა-
ტურის პერსპექტიული გეგმის პროექტი. აღნიშნა, რომ იგი გამომდი-
ნარებს ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რე-
ფორმის, ძირითად მიმართულებათა მოთხოვნილებებიდან, რესპუბლი-
კის ყველა ტიპის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის სასწავლო-მეთო-
დური ლიტერატურით სრული უზრუნველყოფის ამოცანებიდან.

ხუთწლიანი პერსპექტიული გეგმის შედგენას წინ უსწრებდა რეს-
პუბლიკის სკოლებში არსებული სასწავლო-მეთოდური ლიტერატუ-
რისა და მოვალეობები რესპუბლიკების პედაგოგიურ გამომცემლობათა
თემატური გეგმების გულმორიგინე ანალიზი.

გეგმის შედგენას საფუძვლად დაედო განათლების სამინისტროს
აპარატის სამმართველო-განყოფილებათა, სამინისტროს დაქვემდება-
რებაში შემავალ სამეცნიერო და სასწავლო დაწესებულებათა, აგრე-
თვე, უმაღლესი სკოლების საგნობრივი კათედრებისა და სკოლისგა-
რეშე დაწესებულებათა მიერ წარმოდგენილი წინადაღებანი სასწავლო-
მეთოდური ლიტერატურის მომზადებისა და გამოცემის თაობაზე.

სასწავლო-მეთოდური ლიტერატურის მოცულობა განისაზღვრა
შესაბამისი საგნის სწავლებაზე ტიპური სასწავლო გეგმით გამოყო-
ფილი სასწავლო საათების რაოდენობით, საგნის სპეციფიკისა და მნი-
შვნელობის გათვალისწინებით.

აღნიშნულ პერსპექტიულ გეგმაში ჩართულია, ავტოვე, ის თე-
მებიც, რომელთა მიხედვით დღეისათვის არ არის შერჩეული ავტორი
(ავტორთა კოლექტივი).

მომავალ ხუთწლედში გამოსაცემი სასწავლო-მეთოდური ლიტე-
რატურის წლიური გეგმა შედგება აღნიშნული პერსპექტიული გეგმის
საფუძველზე, ამასთან, კოლეგია აღნიშნავს, რომ შესაბამისი გრიფისა
და დასაბეჭდად რეკომენდაციის მისაღებად. წლიურ გეგმაში შესატა-
ნი ყველა ხელნაწერი წინასწარ უნდა განხილოს განათლების სამი-
ნისტროსთან არსებულმა სასწავლო-მეთოდურმა საგნობრივმა საბ-
ჭოებმა.

კოლეგიამ გადაწყვეტილი:

1. დამტკიცდეს წარმოდგენილი სახით „1986—1990 წლებში გა-
მოსაცემი სასწავლო-მეთოდური ლიტერატურის პერსპექტიული გეგმა-

2. სახელმძღვანელოების სამმართველომ (ამს. ნ. ღლონტი) მოგენდა უალი ხუთწლეულის წლიური გეგმები შეადგინოს მოცემული პერსპექტიული ტიული გეგმის სუფუძველზე.

მანვე, სასკოლო რეფორმის ძირითადი მოთხოვნილებიდან გამომდინარე ყველა საჭირო შემთხვევაში მოახდინოს პერსპექტიული გეგმის კონკრეტიკორება.

3. აღნიშნული პერსპექტიული გეგმის ერთი პირი გაეგზავნოს გამომცემლობა „განათლებას“ (ამს. ლ. ხუნდაძე).

4. კონტროლი სასწავლო-მეთოდური ლიტერატურის წლიური გეგმების შედგენაზე დაევალოს მინისტრის პირველ მოადგილეს (ამს. ლ. ი. გაგუა).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

1987—1988 სასწავლო წლისათვის დასაბეჭდი სახელმძღვანელოების
სიისა და ტირაჟების განხილვა-დამტკიცების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ, განიხილა რა 1987—1988 სასწავლო წლისათვის დასაბეჭდი სახელმძღვანელოების სია და ტირაჟები, ონიშნა, რომ სია შედგენილია იმ პრინციპების დაცვით, რომელსაც ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმა მოითხოვს თერთმეტწლიან სწავლებაზე გადასვლისა და სახელმძღვანელოთა ფონდირების ოთხწლიანი გრაფიკის გათვალისწინებით (მასალა თან ერთვის).

ონიშნა, რომ 1987—1988 სასწავლო წლისათვის რესპუბლიკის ქართული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის დაიბეჭდება 84 დასახელების სახელმძღვანელო, მათ შორის 23 — ახალი, 60 — ფერადი, ხოლო გადამუშავებული — 3.

რესპუბლიკაში მოქმედი უფასო სახელმძღვანელოების გამოცემის გრაფიკის შესაბამისად სახელმძღვანელოები დაიბეჭდება შემდეგი რაოდენობით (პროცენტებში): I კლასი — 101%, II-III კლასებისათვის 101%-ით დაიბეჭდება „წერის დედნები“ და „დაკვირვების დღიურები“, IV კლასი — 120%, ფონდირების პირველი წელი (თერთმეტწლიანი სკოლა), V კლასისათვის 101%-ით დაიბეჭდება მხოლოდ ორწლიანი სწავლებისათვის განკუთვნილი „ბოტანიკა“, VI—VII კლასები — 40%, ფონდირების მესამე წელი, VIII-IX კლასებისათვის დავვიანებული ფონდირებით, 120%-ით დაიბეჭდება 12 დასახელების. სახელმძღვანელო, ხოლო ორწლიანი სწავლებისათვის განკუთვნილი 4 სახელმძღვანელო დაიბეჭდება დაწყებითი კლასის კონტინგენტზე, 101%-ით, X კლასი — 120%, ფონდირების პირველი წელი.

რესპუბლიკის რუსული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის დაიბეჭდება 6 დასახელების სახელმძღვანელო, მათ შორის — 2 ახალი, ხოლო 1 — გადამუშავებული.

კოლეგიამ გადაწყვეტია:

1. დამტკიცდეს წარმოდგენილი სახით 1987—1988 სასწავლო წლისათვის დასაბეჭდი სახელმძღვანელოების სია და ტირაჟები.
2. ეთხოვოს საქართველოს სსრ გამსახუმს (ამბ. ვ. ბაქრაძე) ონიშნული სიით გათვალისწინებული სახელმძღვანელოების გამოცემა 1987 წლის 1 ივლისისათვის.

3. სახელმძღვანელოების სამართველომ (ამბ. ნ. ლლონტი):

— მოსწავლეთა კონტინგენტის, საგნის მასწავლებელთა და სკო-

ლათა რაოდენობის გათვალისწინებით მოახდინოს აღნიშნულ მატერიალური გათვალისწინებული სახელმძღვანელოების განაწილება რესპუბლიკის სახალხო განათლების განყოფილებებზე;

— არსებული წესის დაცვით უზრუნველყოს სახელმძღვანელოებით რკინიგზის სკოლები, პროფექციათლებისა და საშუალო სექციალური სასწავლებლები, უმაღლესი სკოლების მოსამზადებელ განყოფილებათა მსმენელები, სკოლისგარეშე დაწესებულებები;

— 1987 წლის 19 მარტს ჩატაროს სახელმძღვანელოების საბიბლიოთეკო ფონდებზე მომუშავე მეთოდისტების რესპუბლიკური თათბირ-სემინარი სასწავლო-მეთოდური ლიტერატურის განაწილებისა და ლიმიტების საკითხებზე;

— 1987 წლის 1-ლი აპრილისათვის უზრუნველყოს გამოყოფილ სახელმძღვანელოთა ლიმიტების სკოლებამდე დაყვანა;

— სისტემატური კონტროლი დაწესოს სიით გათვალისწინებული სახელმძღვანელოებისა და პროგრამების ბეჭდაზე, მათს დროულ ტრანსპორტირებაზე; აღნიშნულის მიმდინარეობის შესახებ მოახსენოს კოლეგიას 1987 წლის 1-ლ ივლისსა და 21 აგვისტოს.

4. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს მინისტრის პირველ მოადგილეს ამს. ლ. ი. გაგუას.

5. აღნიშნული გადაწყვეტილება (დანართთან ერთად) გამოქვეყნდეს განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

**1987—1988 სასწავლო წლისათვის გამომცემლობა „განათლებას“
ხაზით გამოსაცემი სახელმძღვანელოების სია და ტირაჟები**

№№	აგენტი და დასახელება	ვარგისი გამოცემები	ტირაჟი
1	2	3	4
I კლასი			
1	რამიშვილი გ. — ქართველი (ანბანი)	1981—1987	70,0
2	რამიშვილი გ. — ქლასგარეშე საკითხა- ვი წიგნი	1981—1987	70,0
3	ბაპურაძე შ. და სხვ. — მათემატიკა	1978—1987	70,0
4	ნიორაძე გ. და სხვ. — ვისწავლოთ რუ- სულად ლაპარაკი	1979—1987	70,0
5	ლარიგაშვილი გ. — გარე სამყაროს გა- ცნობა	1985—1987	70,0
II კლასი			
6	თოფურია გ. — ქართული წერის დე- დანი, II-IV კლასები	1984—1987	67,0
7	ლარიბაშვილი გ. — დაკვირვების დღი- ური	1983—1987	67,0
8	ლარიბაშვილი გ. — გარე საკაროს გა- ცნობა	1986—1987	67,0
9	ნიორაძე გ. და სხვ. — ვსწავლობთ რუ- სულად წერას	1986—1987	67,0
III კლასი			
10	მუჯინი ჭ. — მუსიკის სახელმძღვანე- ლო	1984—1987	40,0
11	ხუნდაძე გ. — დაკვირვების დღიური	1981—1987	65,0
12	ნიორაძე გ. და სხვ. — ვსწავლობთ რუ- სულად წერას	1986—1987	70,0
IV კლასი (თერთმეტწლიანი სკოლა)			
13	რამიშვილი გ. — ქართული ენა	1983—1987	82,0
14	რამიშვილი გ. — ქლასგარეშე საკითხა- ვი წიგნი	1983—1987	82,0
15	რამიშვილი გ. — ქართული ენა, გრამა-		

1	2	3	4
	Քյա, մարտլուքերա და մեტչալաքի շաբաթականեბი		ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
16	ԲՈՂԻԱԲՈ Ց. და Տեզ. — հցասյաց և լողաց միջամալամ Ծ. — մատյառյա	1983—1987 աճալո	82,0 82,0
17	ԲՈՂԻԱԲՈ Ց. და Տեզ. — լուսավոր և լուսավոր միջամալամ Ծ. — մատյառյա	1981—1987	82,0
18	ԲՈՂԻԱԲՈ Ց. და Տեզ. — լուսավոր և լուսավոր միջամալամ Ծ. — լուսավոր և լուսավոր	աճալո	70,0
19	ԷՌԵՑԺԱՑ Ց. და Տեզ. — լուսավոր և լուսավոր միջամալամ Ծ. — լուսավոր և լուսավոր	աճալո	82,0
20	ՇԱԽՋԱՑ Ց. դա Տեզ. — լուսավոր և լուսավոր միջամալամ Ծ. — լուսավոր և լուսավոր	1983—1987	70,0
IV ՔԼԱՏԸ (ՁԵՄԱՀԱՆՈՒՄ ՏՎՈՒՄ)			
21	ԷՌԵՑԺԱՑ Ց. — լուսավոր և լուսավոր միջամալամ Ծ. — լուսավոր և լուսավոր	1983—1987	65,0
22	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — հիցնո և աճալո	աճալո	72,0
V ՔԼԱՏԸ			
23	ԿՈՐԻԱՑՈՒՄ Ց. Ֆ. — ծորանցա, V-VI կլասեბი	1985—1987	40,0
VI ՔԼԱՏԸ			
24	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — պահանջման լուսավոր և լուսավոր	1983—1987	28,0
25	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — վարժական ընա	1984—1987	28,0
26	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — առաջնա	1986—1987	28,0
27	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — համարական ընա	1986—1987	28,0
28	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — պահանջման, VI-X կլասեბი	1986—1987	28,0
29	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — գոնանցա, VI-VII կլասեბի	1983—1987	80,0
30	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — թուղթագա, VII- VIII կլասեბի	1982—1987	40,0
31	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — մարտական և ստորագա	1985—1987	40,0
32	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — լուսավոր և լուսավոր միջամալամ Ծ. — լուսավոր և լուսավոր	1986—1987	28,0
33	ՑՈՒՑԱՑ Ց. դա Տեզ. — լուսավոր և լուսավոր միջամալամ Ծ. — լուսավոր և լուսավոր	1986—1987	28,0
		1964—1987	40,0

1	2	3	
34	კრავეიშვილი გ. და სხვ. — ინგლისური ენა	1983—1987	10,0
35	ლეგანიძე მ. — ფრანგული ენა	1983—1987	5,0
36	ზოლოტარიოვა ვ. და სხვ. — გერმანული ენა	1983—1987	13,0
VII კლასი			
37	კიკელიძე პ. — მშობლიური ლიტერატურა	1983—1987	28,0
38	შანიძე ა. და სხვ. — ქართული ენა	1985—1987	28,0
39	გერიძე ლ. და სხვ. — რუსული ენა	ახალი	70,0
40	მაკარიშვილი ი. და სხვ. — ალგებრა	1986—1987	28,0
41	ბრადისი ვ. — ოთხნიშვა მათემატიკური ცხრილი	1956—1987	28,0
42	მატურიშვილი ა. და სხვ. — სსრკ ფიზიკური გეოგრაფია	ახალი	70,0
43	ხოდაკოვალი ი. და სხვ. — ახაორგანული ქიმია, VII-VIII კლასები	1986—1987	70,0
44	რიბაკოვი ლ. სსრკ ისტორია	1986—1987	28,0
45	ბოტვინიშვილი ა. და სხვ. — ხაზეა, VI-VIII კლასები	1986—1987	70,0
46	ასათიანი ნ. და სხვ. — საქართველოს ისტორია, VII-VIII კლასები	ახალი	70,0
47	ჯავახიშვილი ა. — საქართველოს სსრ ფიზიკური გეოგრაფია	1985—1987	28,0
48	ჯაფარიძე ჭ. — ინგლისური ენა	1984—1987	10,0
49	კაგბესიძე თ. და სხვ. — გერმანული ენა	1984—1987	13,0
50	ჩოჩია ქ. და სხვ. — ფრანგული ენა	1984—1987	5,0
VIII კლასი			
51	გარაშვილი გ. და სხვ. — ძველი ქართული ლიტერატურა	1943—1987	40,0
52	შანიძე ა. და სხვ. — ძველი ქართული ლიტერატურის ქრესტომათი	1943—1987	40,0
53	ახლოედიანი გ. და სხვ. — რუსული ენა	1943—1987	40,0
54	მაკარიშვილი ი. და სხვ. — ალგებრა	ახალი	70,0
55	ცუზმერი ა. და სხვ. — აღმიანი	ახალი	70,0
56	კიკოიანი ი. და სხვ. — ფიზიკა	ახალი	70,0
57	დავიძოვი გ. — საბჭოთა სახელმწიფო სამართლის საფუძვლები	ახალი	70,0

1	2	3	
58	ՏԵՇԱՐԱՅԻ Ք. ԾԱ ՍԵՅ. — ՍՏԻԿ ԵԿՈՆՈՄԻ- ԿԱՐՈ ՑԵՐԱՖՈՎԱ	1983—1987	30,0
59	ՑՈՂՋԱԾԱՐՑՈ Ռ. ԾԱ ՍԵՅ. — ԺԱՄԱՍ ԱԲՈ- ՎԱՆԱՏԱ ԿՐԵՑՇԱԼՈ VIII-X ԿԼԱՍԵՑՈ	1982—1987	60,0
60	ԽՈՋՎՈՅՈՒԽ Ա. ԾԱ ՍԵՅ. — ՑՈՒՑԱԿԱՆ ԱԲՈ- ՎԱՆՉԱ ԿՐԵՑՇԱԼՈ VIII-X ԿԼԱՍԵՑՈ	1982—1987	60,0
61	ՀԱՐԱՋԱԾՈՂ Ց. ԾԱ ՍԵՅ. — ՏԱՅԱՐԴՎԵԼՈՆՍ ՍՏԻԿ ԵԿՈՆՈՄԻԿԱՐՈ ՑԵՐԱՖՈՎԱ	ՀԱՇՎԱՄԱՌԱՎԵՑՄԱՆ IX ԺԼՈՒՅ	70,0
62	ԿՈՎՈՎՈՎՈ ՑՐ. ԾԱ ՍԵՅ. — ՔԱՐԴՎԱԼՈ ՀՈ- ՅԵՐԱԲՇԱՐԱ	1955—1987	50,0
63	ՇԵՎՃԱԿՈՅԱՆՈ Ա. ԾԱ ՍԵՅ. — ՔԱՐԴՎԱԼՈ ՀՈՅԵՐԱԲՇԱՐԱԾ ՀՈՎՈ ՔՐԵՍՏՈՎԱԴՈ	1955—1987	50,0
64	ԱԿԵԼԱՎՈՅՈՒԽ Ց. ԾԱ ՍԵՅ. — ՀԱՇՎԱՄԱՆՈ ՀՈՅԵՐԱԲՇԱՐԱԾ ՀՈՎՈ ՔՐԵՍՏՈՎԱԴՈ	1955—1987	40,0
65	ԱԿԵԼԱՎՈՅՈՒԽ Ց. ԾԱ ՍԵՅ. — ՀԱՇՎԱՄԱՆՈ ՀՈՅԵՐԱԲՇԱՐԱԾ ՀՈՎՈ ՔՐԵՍՏՈՎԱԴՈ	1955—1987	40,0
66	ԿՈՂՋԱԾԱՐՑՈՅՈՒ Ա. ԾԱ ՍԵՅ. — ԱԼՎԵՑ- ԻՆ ԾԱ ԱՆԱԼՈՒՅԻՆ ՏԱՐԱՎՈՍԵՑՈ, IX-X ԿԼԱՍԵՑՈ	ԱՅԱԼՈ	80,0
67	ՑՈՂՋԱԿՈՅՈՒ Ռ. ԾԱ ՍԵՅ. — ԱՀԱՄԱՐԴԱՆՄԱՆՄԱՆ ՔՐԻ	ԱՅԱԼՈ	160,0
68	ՑՄԵՐՈՎՅՈՅՈՒ Ց. ԾԱ ՍԵՅ. — ՑՈՒՑԱԿԱ ԱՅԱԼՈ	ԱՅԱԼՈ	80,0
69	ՎԵՐԱՎՈՅՈՒԽ Ռ. — ՍՏԻԿ ՌԵՎՈՆԻԱ ԱՅԱԼՈ	ԱՅԱԼՈ	80,0
70	ՑՈՂՋԱԿՈՅՈՒ Ռ. ԾԱ ՍԵՅ. — ՑՈՒՑԱԴՈ ՑՈՒ- ՋՈՎԱ, IX-X ԿԼԱՍԵՑՈ	1984—1987	60,0
71	ՑԱԺՏԱԾԱՐՑՈՅՈՒ Ռ. ԾԱ ՍԵՅ. — ՏԱՑԼՎԱՐԴՎԱ- ՐԵԴՈ ՑԵՐԵԿԵՑ ԵԿՈՆՈՄԻԿԱՐՈ ՑԵՐ- ՋԱՖՈՎԱ	1983—1987	50,0
72	ՑԱՔԻՔՈՎՈՎՈ Կ. ԾԱ ՍԵՅ. — ԱՆԳԼՈՍՄԱՆՈ ԵԲ	ԱՅԱԼՈ	32,0
73	ՑԱՏՈՒՐՈՎՅՈՒՆՈ Ց. ԾԱ ՍԵՅ. — ՑԵՐՄԱՆՄ- ԱՆ ԵԲ	ԱՅԱԼՈ	40,0
74	ՑԱՎՈՇՅՈՅՈՒՆՈ Ց. ԾԱ ՍԵՅ. — ՑՈՒՆՑԱՆՄԱՆ ԵԲ	ԱՅԱԼՈ	15,0
	X ԺԼՈՒՅ		
75	ՑԼԵՅԵՐ Ց. ԾԱ ՍԵՅ. — ՔԱՐԴՎԱԼՈ ՀՈՅԵՐԱ- ԲՇԱ XIX-XX Ա. Տ. Տ. Տ.	1967—1987	90,0
76	ՎՈՎՈՎՈՎՈ ՑՐ. ԾԱ ՍԵՅ. — ՔԱՐԴՎԱԼՈ ՀՈ- ՅԵՐԱԲՇԱՐԱԾ ՀՈՎՈ ՔՐԵՍՏՈՎԱԴՈ	1971—1987	90,0

1	2	3	4
77	პხცლედიანი ბ. და სხვ. — რუსული ენის გრამატიკა	1957—1987	90,0
78	ჯაფარიძე ტ. და სხვ. — რუსული ლი-ტერატურა	1955—1987	90,0
79	მიაკიშევი ბ. და სხვ. — ფიზიკა	ახალი	90,0
80	ცხვიროვი ლ. და სხვ. — ორგანული ქი-მია	1984—1987	40,0
81	ავტორთა კოლექტივი — საზოგადოებათ-მცოდნეობა	ახალი	90,0
82	ფურუავი გ. და სხვ. — უახლესი ისტო-რია. II ნაწილი	ახალი	90,0
83	კურუშიძე ს. სრუ ისტორია	1985—1987	90,0
84	ხარაძე მ. — ასტრონომია რუსული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის	გაღამიუშავებული	90,0
85	დაგიტარი პ. და სხვ. — ქართული ენა, IV კლასი (თერთმეტწლიანი სკო-ლა)	1983—1987	30,0
86	ლოროგიზანიძე პ. და სხვ. — ქართუ-ლი ენა, VI კლასი	1982—1987	13,0
87	ჩინჩალაძე გ. და სხვ. — ქართული ენა, VII კლასი	1982—1987	13,0
88	ასათიანი ნ. და სხვ. — საქართველოს ისტორია, VII-VIII კლასები	ახალი	50,0
89	გერიძე გ. და სხვ. — ქართული ენა, X კლასი	ახალი	30,0
90	ჯაოშვილი გ. და სხვ. — საქართვე-ლოს ეკონომიკური გეოგრაფია, VIII კლასი	გაღამიუშავებული	30,0
პროგრამები			
1	დაწყებითი კლასებისათვის II-IV კლასი (ქართული, მათემატიკა, გარე სამყა-როს გაცნობა, ფიზიკური კულტურა, შრომითი აღზრდა)		20,0
2	რუსული ენა და ლიტერატურა, I-IV კლასები		20,0
3	რუსული ენა და ლიტერატურა, V-XI კლასები		20,0

1	2	3	4
4	მათემატიკა, V-XI კლასები		20,0
5	ფიზიკა		20,0
6	ქიმია		20,0
7	ბიოლოგია		20,0
8	საზოგადოებათმცოდნეობა		20,0
9	გეოგრაფია		20,0
10	ასტორია (ძველი, შუა საუკუნეების, ახა- ლი, სსრკ, უახლესი, მსოფლიოს)		25,0
11	უცხოური ენები (ინგლისური, გერმანუ- ლი, ფრანგული, ესპანური)		20,0
12	შრომითი აღზრდა, VIII კლასი		20,0
13	შრომითი აღზრდა, IX-XI კლასები		20,0
14	ასტრონომია		20,0
15	ფიზიკური აღზრდა		20,0

რესპუბლიკური საგნობრივი ოლიმპიადების
ჩატარების შესახებ

1986—1987 სასწავლო წელს რესპუბლიკური ოლიმპიადები მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და ლიტერატურაში (რარუსულ სკოლებში), მათემატიკაში, ფიზიკასა და ქიმიაში ორგანიზებულად, დებულებების სრული შესბამისობით ჩატარდა.

ოლიმპიადების დასკვნით ტურებში, რომლებიც 1987 წლის მარტში ჩატარდა, მონაშილეობა მიიღო ზონალურ ტურებში გამარჯვებულმა მე-8—მე-10 კლასების 1549 მოსწავლემ. მათგან წარმატებით შესრულა დავალებები და დიპლომები დაიმსახურა 589 მოსწავლემ, აქედან მშობლიურ ენებისა და ლიტერატურაში — 217-მა, რუსულ ენასა და ლიტერატურაში — 242-მა, მათემატიკაში — 29, ფიზიკაში — 46-მა და ქიმიაში — 55 მოსწავლემ.

კარგად მომზადებული მოსწავლეები მოვიდნენ დასკვნით ტურებზე ქ. ქ. ტბილისიდან, სოხუმიდან, ბათუმიდან, ქუთაისიდან, რუსთავიდან, ფოთიდან და რესპუბლიკის ზოგი რაიონიდან.

წარმატებით გამოვიდნენ მათემატიკისა და ფიზიკის საკავშირო ოლიმპიადებზე რესპუბლიკის ნაკრები გუნდების წევრები — 6 მოსწავლიდან დიპლომები დაიმსახურა სამშა. ერთი მათგანი ვ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური სამუალო სკოლა-ინტერნატის მეათეკლასელი გ. ნიკოლაიშვილი ფიზიკის საერთაშორისო ოლიმპიადის კანდიდატი გახდა ჭერ კიდევ გასულ წელს ჩატარებული საკავშირო ოლიმპიადის შედეგების მიხედვით.

რესპუბლიკური ოლიმპიადების დასკვნითი ტურების მონაშილეთა მიღების, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნისა და თვით ტურების ორგანიზებულად ჩატარების საქმეში კარგი მუშაობა გასწიეს გ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკურმა სამუალო სკოლა-ინტერნატმა, ნორჩ ტექნიკურთა ცენტრულურმა საღვურმა, განათლების სამინისტროს რესპუბლიკურმა სასწავლო-მეთოდურმა კაბინეტმა, გ. ძნელადის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურმა სასახლემ, რომელთა ბაზაზე ტარდებოდა ოლიმპიადები და ქ. თბილისის 1-მა, 23-ე, მე-60, 63-ე სამუალო სკოლებმა, საღაც ოლიმპიადების თეორიული და ექსპერიმენტული ტურები ჩატარდა.

ამასთან ერთად, ოლიმპიადების შედეგების ანალიზმა გვიჩვენა, რომ რესპუბლიკის ზოგ სკოლაში დაბალ დონეზე ისწავლება მშობლიური ენა და ლიტერატურა, რუსული ენა და ლიტერატურა არარუსულ სკოლებში, მათემატიკა, ფიზიკა, ქიმია. ნაკლები ყურადღება

ექცევა მოსწავლეთა ცოდნის გაღრმავებას ფაქულტატივისა და ჟურნალური გარეშე მუშაობის გზით, რის გამოც მოსწავლეებს უჭირთ მხატვრობლი ნაწარმოების ოსში წვდომია, საკუთარი ნააზრევის მწყობრად, თანმიმდევრულად გადმოცემა, ფაქტებისა და მოვლენების განზოგადება; სუსტია მოსწავლეთა წერის კულტურა რუსულ ენასა და ლიტერატურაში. მეტად შეზღუდულია მათი ლექსიკონი; ჯერ კიდევ დიდია იმ მოსწავლეთა რიცხვი, რომელთაც მათემატიკური აზროვნების დაბალი დონე აქვთ. იმის გამო, რომ სკოლებში ჯერ კიდევ ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა ლაბორატორიულ-პრაქტიკული სამუშაოების ჩატარებას ფიზიკასა და ქიმიაში, მოსწავლეთა დიდი ნაწილი დამოუკიდებლად ვერ ატარებს ფიზიკურ და ქიმიურ ექსპერიმენტებს. საუკეთესო მოსწავლეებმაც კი არ იციან მარტივი ხელსაწყოების ხმარება, ნივთიერებათა თვისებები, გარდაქმნები და გამოცნობა; მეტად ზერელე წარმოდგენა აქვთ რაოდნენობით და თვისებით ანალიზზე.

სასკოლო, რაიონული და ზონალური ტურების ჩამტარებელი საორგანიზაციო კომიტეტები აშკარად ლიბერალურად ეკიდებიან ოლიმპიადის შემდგომი ეტაპისათვის მოსწავლეთა შერჩევას. სათანადო კონტროლს არ აწესებენ მათს დამოუკიდებელ მუშაობაზე; ნამუშევრებს აქტორებენ ლიბერალურად და ამით ხელოვნურად ზრდიან დასკვნით ეტაპზე მონაწილეთა რაოდნენობას.

ქიმიის ოლიმპიადის დასკვნით ტურზე დაბალი მომზადების მოსწავლეები გამოაგზავნეს სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურმა ოლქმა, ახალციხის, ლაგოდეხის, თელავის, თეთრი წყაროს, ხობის, წალენჯიხის რაიონებში.

სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ოლიმპიადების მომწყობმა და ჩამტარებელმა საორგანიზაციო კომიტეტებმა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებმა საჭირო ორგანიზატორული მუშაობა ვერ გაწიეს მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხის ასამაღლებლად და ოლიმპიადებში მათი მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად, რის გამოც მშობლიური ენისა და ლიტერატურის ოლიმპიადის დასკვნით ტურზე მონაწილეობა ვერ მიიღეს მოსწავლეებმა ქ. ქ. გაგრიძან, ტყვარჩელიძან, ოჩამჩირის, აბაშის, ახალქალაქის, აღიგენის, ქარელის და სხვა რაიონებიდან. ფიზიკის ოლიმპიადაზე წარმოდგენილი არ იყო ქ. ქ. ზუგდიდი, წყალტუბო, ლაგოდეხის, გურჯაანის, წალენჯიხის, ზუგდიდის, ქასპის, ახმეტის, გორის და სხვა რაიონები. იგივე ითემის ახალციხის, ახმეტის, ვანის, გურჯაანის, ყვარლის, მაიაკოვსკის, სამტრედიის, საჩხერის, სიღნალის, თერჯოლის, ხაშურის, თეთრი წყაროს (მათემატიკის ოლიმპიადა), მარნეულის, აბაშის, აღიგენის, დუშეთის, გორის, ზესტაფონის, ქარელის, ლანჩხუთის, წალკის, წითელწყაროს, ჩოხატაურის (ქიმიის ოლიმპიადა) რაიონებზე.

Цікаўнасць, гэгэшчэйнрыйс, гарадзяծніс, таінственіс, мікарадаծніс, каскапіс, дакументыса ўсе ёшчэ юніверсітэт ім. Янкі Купалы, які з'яўляецца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці. Універсітэт з'яўляецца асновай нацыянальнай культуры і нацыянальнай ідентытаты беларусаў. Універсітэт з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляецца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

1. тлумачыльскіх інститутаў з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

2. тлумачыльскіх інститутаў з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

3. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

4. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

5. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

6. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

7. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

8. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

9. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

10. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

11. 1986—1987 саспіс вулон ۴۶-е сағнанімікі з'яўляюцца ўніверсітэтам народнай пісьменнасці, які з'яўляецца асновай нацыянальнай ідентытаты беларусаў.

შ. ამონაშვილი — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკური უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი უნივერსიტეტის
ე. ზარქუ — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღ-
მზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსი

თ. ქლენტი — ბ. ძერლაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლე-
თა რესპუბლიკური სასახლის დირექტორი

გ. გარდონანიძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს უფ-
როსი

მ. გოგიტიძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
რესპუბლიკური საშუალო-მეთოდური კაბინეტის დირექტორი

ა. ცხადაია — თბილისის გ. კომარვის სახელობის ფიზიკა-მა-
თემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი

ლ. ჯაში — ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექ-
ტორი

ლ. შეწირული — თბილისის 1-ლი საშუალო სკოლის დირექტორი

4. დამტკიცდეს მშობლიური ენისა და ლიტერატურის, რუსული
ენისა და ლიტერატურის, მათემატიკის, ფიზიკისა და ქიმიის ოლიმპია-
დების რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტების შემადგენლობა
(დანართი 1-5).

5. რესპუბლიკურმა საორგანიზაციო კომიტეტებმა:

5. 1. სისტემატური ხელმძღვანელობა და დახმარება გაუწიონ
სკოლებსა და სკოლისეარეშე დაწესებულებებს ოლიმპიადების მომზა-
დებისა და ჩატარების საქმეში.

5. 2. შეარჩიონ და კომიტეტის სხდომებზე დაამტკიცონ ოლიმპია-
დების ჟიურის შემადგენლობა ოლიმპიადების დასკვნითი ტურების
მონაწილე მოსწავლეთა ნამუშევრების შემოწმება-შეფასებისა და გა-
მარჯვებულთა გამოსაცვლინებლად.

5. 3. ორგანიზაცია გაუკეთონ რესპუბლიკური ოლიმპიადების დას-
კვნითი ტურების ჩატარებას საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
მიერ დამტკიცებული დებულებების შესაბამისად.

6. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა,
სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და
რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სა-
ხალხო განათლების სამმართველომ:

6. 1. განიხილონ რესპუბლიკური ოლიმპიადების რაიონული (სა-
ქალაქი), ზონალური და დასკვნითი ტურების შედეგები, ანალიზი გა-
უკეთონ გაწეულ მუშაობას და ქმედითი ღონისძიებები გაატარონ ნაკ-
კლოვანებების დროულად აღმოფენისათვის.

6. 2. გაზარდონ სკოლების პასუხისმგებლობა ოლიმპიადებისათვის
მოსწავლეთა მომზადების საქმეში; მეტი მომთხოვნელობა წაუყენონ

ამ მიმართებით მეთოდურ კაბინეტებს და ოლიმპიადების ჩამოტკიცვა ადგილობრივ საორგანიზაციო კომიტეტებს.

6. 3. არ დაუშვან ხელმძღვანელის გარეშე მოსწავლეთა გამოგზავნა ოლიმპიადების ზონალურ და დასკვნით ეტაპებზე.

7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომართვების მთავარმა სამმართველომ ოლიმპიადების დასკვნითი ტურების ჩასატარებლად გამოყოს ტიპოგრაფიული ქაღალდი წარდგენილი განაცხადის შესაბამისად.

8. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის, თბილისის ვ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის, ბ. ძელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის, რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის 1987 წლის ბიუჯეტებში გაითვალისწინოს ოლიმპიადების ჩატარებისათვის საჭირო ხარჯები დამტკიცებული ხარჯთაღიცხვების შესაბამისად.

9. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამართველომ (ამბ. ე. ქურტიკიძე):

9. 1. 1985 წლის ბოლომდე დასამტკიცებლად წარმოადგინოს ოლიმპიადების ჩატარების ხარჯთაღიცხვები, ხოლო 1987 წლის ოქტომბერვალში — ოლიმპიადების დასკვნითი ტურების ჩატარების გეგმები.

9. 2. კონტროლი დაწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1986 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილება.

მინისტრი ნ. შ. ვასაძე

მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში მე-20 რესპუბლიკური ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა:

ს. ხუციშვილი — თსუ ახალი ქართული ლიტერატურის კათედრის პროფესორი (თავმჯდომარე)

ზ. ბურდილაძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი (თავმჯდომარის მოადგილე)

გ. გასაძიშვილი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი (თავმჯდომარის მოადგილე)

თ. კვაჭანტიაძე — უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ დამატების „ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლში“ რედაქტორი, ღოცენტი

რ. გაბეჩავა — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკათა სექტორის გამგე, ღოცენტი

ნ. რუხაძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი (მდივანი)

ვ. ტურქელაძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი

პ. გვაზიავა — ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა განყოფილების გამგე

ნ. სამინიშვილი — გორის რაიონის სოფელ შინდისის საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი, სოციალისტური შრომის გმირი, რესპუბლიკის დამსახურებული მასწავლებელი

დ. ბერიძე — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკათა კათედრის დოცენტი

ე. ანდრიაძე — თბილისის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის ქართული ენისა და ლიტერატურის კაბინეტის გამგე

ნ. ბუაძე — თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი

თ. ჯაფოშვილი — თბილისის 123-ე საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი

მ. მურადოვი — გარდაბნის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

ვ. გრიგორიანი — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის მეთოდისტი

რუსული ენისა და ლიატერატურის მე-7 რესპუბლიკური ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა

კ. მაჭიარაშვილი — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ
მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის მო-
ადგილე, პროფესორი (კომიტეტის თავმჯდომარე)

ნ. გიორგობიანი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სასკოლო ინსპექტორი (თავმჯდომარის მოადგილე)

ლ. ბაჩიაშვილი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი (მდი-
ვანი)

ი. ბეჟანოვა — თბილისის 55-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი,
საქართველოს სსრ სკოლის დამსახურებული მასწავლებელი

ნ. გელეყვა — მასწავლებელთა დახელოვნების, ცენტრალური ინს-
ტიტუტის რუსული ლიტერატურის კაბინეტის გამგე

ლ. ივანოვა — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი

მ. მაისურაძე — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური
ინსტიტუტის მეთოდისტი

ლ. მწარიაშვილი — თბილისის პირველი მაისის სახელობის სა-
ხალხო განათლების განყოფილების მეთოდგაბინეტის მეთოდისტი

ა. ნასიძევი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სას-
კოლო ინსპექტორი

ა. ნემიაძე — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნი-
ერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის უფრორი მეცნიერ
თანამშრომელი, პედაგოგიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი

თ. როსტიაშვილი — თბილისის 124-ე საშუალო სკოლის მასწავ-
ლებელი

მ. ურდია — ამიერკავკასიის რეიინგზის სამმართველოს სასწავლო
დაწესებულებათა განყოფილების, მეთოდგაბინეტის მეთოდისტი

ლ. ჩინჩალაძე — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მე-
ცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ თანამშრო-
მელი, ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი

წორჩ მათემატიკოსთა 31-ე ოქსპუბლიკური ოლიმპიადის
საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა:

ჭინტურია ჭ. ა. — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკა-
დემიკოს ი. ვეკუას სახელბის გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუ-
ტის განყოფილების გამგე, ფიზიკა-მათემატიკურ შეცნიერებათა დოქ-
ტორი

გიორგობიანი გ. გ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინის-
ტროს სასკოლო ინსპექტორი (თავმჯდომარის მოადგილე)

მუსერიძე ლ. ლ. — თბილისის ვ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-
მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის მასწავლებელი (მდივანი)

თოფურია ს. მ. — თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის სახელ-
მწიფო პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მათემატიკის კათედრის გამგე,
პროფესორი

ბალაბანოვი ვ. ბ. — თბილისის ა. ს. პუშინინის სახელობის სახელ-
მწიფო ბედაგოგიური ინსტიტუტის მათემატიკის კათედრის გამგე
ლომისანიძე ჭ. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტ-
როს სკოლების სამმართველოს უფრონის მოადგილე

ოვანიანი რ. დ. — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური
ინსტიტუტის მათემატიკის კაბინეტის გამგე

ერაძე გ. თ.—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს რეს-
პუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის დირექტორის მოადგილე
ცხადაია ა. ლ.—თბილისის ვ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათე-

მატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი

გოლოძე ლ. ა.—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს რეს-
პუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი

ზარაბაძე ვ. გ.—მცხვითის რაიონის სახალხო განათლების განყოფი-
ლების მეთოდკაბინეტის მეთოდისტი

მოშაშვილი რ. ს. — თბილისის 42-ე საშუალო სკოლის მასწავლე-
ბელი

ნორჩ ფიზიკოსთა მე-40 რესპუბლიკური ოლიმპიადის
საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა

ცინცაძე ნ. ლ. — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე სამეცნიერო დარგში, პროფესორი, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე

კიკაბიძე ლ. თ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს სასკოლო ინსპექტორი, თავმჯდომარის მოადგილე

როსტომაშვილი გ. თ. — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკი

ხაზარაძე ო. ს. — ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ლაბორატორიის გამგე, ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი

სურამლიშვილი გ. — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის, ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ მუშაკი, ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა დოქტორი

კიკნაძე ჭ. — თბილისის გ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის მასწავლებელი (მდგვანი)

ვადაშვილია ჭ. — თბილისის ორჯონიშვილის სახელობის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების მეთოდისტი

მიხელაშვილი თ. — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ მუშაკი, ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი

ცხადაია ღ. — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ თანამშრომელი, ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა დოქტორი

ნორჩ ქიმიკოსთა მე-40 რესპუბლიკური ოლიმპიადის
საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა

თ. გ. ანდრიანიკაშვილი — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე სამეცნიერო ნაწილში, ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე

ზ. ა. ლომისიანიძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამართველოს უფროსის მოადგილე, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე

ა. გ. ზექარიაშვილი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე

გ. გ. ცინცაძე — თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის სახელმწიფო პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ზოგადი და ორაორგანული ქიმიის კათედრის გამგე, ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი

გ. გ. ჭირავაძე — თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის სახელმწიფო პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ორგანული ქიმიის კათედრის გამგე, ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ი. გ. ბახტაძე — თბილისის ა. ს. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო ჰედაგოგიური ინსტიტუტის ქიმიის კათედრის დოცენტი

ჟ. გ. გემულარია — ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ თანამშრომელი, პედაგოგიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი

ნ. ნ. ვეკუა — მასწავლებელთა დახმარებულების ცენტრალური ინსტიტუტის ქიმია-ბიოლოგიის სწავლების მეთოდიკათა კათედრის გამგე, ქიმიის მეცნიერებათა კანდიდატი

ლ. ა. თევზაძე — მასწავლებელთა დახმარებულების ცენტრალური ინსტიტუტის ქიმია-ბიოლოგიის სწავლების მეთოდიკათა კათედრის მეთოდისტი, ქიმიის მეცნიერებათა კანდიდატი

ლ. გ. ეფრიქაშვილი — ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკი, ქიმიის მეცნიერებათა კანდიდატი

მ. მ. ღემეტრაშვილი — თბილისის ა. ს. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო ჰედაგოგიური ინსტიტუტის ქიმიის კათედრის დოცენტი

ლ. ვ. ლიაშენკო — თბილისის ა. ს. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო ჰედაგოგიური ინსტიტუტის ქიმიის კათედრის დოცენტი

შ. გ. კაპანაძე — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური სამინისტროს
ინსტიტუტის ქიმია-ბიოლოგიის სწავლების მეთოდიკათა კათედრის
მეთოდისტი

ლ. გ. მაქაცარია — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი

ნ. ა. ჩალაგაშვილი — თბილისის სახალხო განათლების სამმართ-
ველოს სასკოლო ინსპექტორი

მ. ი. გოდერძიშვილი — თბილისის მე-4 საშუალო სკოლის მას-
წავლებელი

მ. გ. მამიაშვილი — თბილისის 51-ე საშუალო სკოლის მასწავ-
ლებელი

თ. კაჭარავა — თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი

გ. გ. შახნაზაროვი — თბილისის 63-ე საშუალო სკოლის მასწავ-
ლებელი

გადაწყვეტილება — საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკო- ლებში ექსპერიმენტული მუშაობის ორგანიზაციის მოწესრიგების შესახებ	3
გადაწყვეტილება — უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს კომპარტიის ცენტრალუ- რი კომიტეტის ბიუროს დადგენილების შესრულების შესახებ	14-
გადაწყვეტილება — მოსწავლეთა სამცენიერო-ტექნიკური შემოქმედების განვითარების კომპლექსურ ღონისძიებათა გეგმის შესახებ	17-
გადაწყვეტილება — დიდი ოქტომბრის სოციალისტური ჩევროლუციის 70-ე წლისთვისადმი მიძღვნილი მოსწავლეთა ინტერნაციონალური მეგობრობის კლუბების მე-6 რესპუბლიკური დათვალიერების ჩატარების შესახებ	24-
გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების 1985—1986 სასწავლო წლის კურსდამთავრებულთა ოქროსა და ვერცხლის მედლით დაჯილდოების შესახებ	26
გადაწყვეტილება — მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში მოსწავლეთა მე-19 რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და მე-20 რესპუბლიკური ოლიმ- პიადისათვის მზადების შესახებ	27
Решение — Об итогах XIX Республикаской олимпиады учащихся по родному языку и литературе и подготовке к XX олимпиаде	33-
დებულება სახვითი ხელოვნების სტუდიების ;წრეების) შესახებ	39
გადაწყვეტილება — სკოლის რეფორმის მოთხოვნათა შესაბამისად ექვს- წლიან ბავშვთა სწავლებისათვის საკირო პირობების შესაქმნელად რესპუბ- ლიკის სახალხო განათლების ორგანოების მიერ გაშველი მუშაობის შესახებ	53
გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის პედაგოგიური პრესის ამოცანები სკკ 27-ე ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად და სასკოლო რე- ფორმის მოთხოვნათა სარეალიზაციოდ	66
გადაწყვეტილება — სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი საქმიანობის ზოგიერთი საკითხის მოთხოვნაციის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ	72
გადაწყვეტილება — 1986—1990 წლებში გამოსაცემი სასწავლო-მეთო- დური ლიტერატურის პერსპექტიული გეგმის განხილვა-დამტკიცების შესახებ	74
გადაწყვეტილება — 1987—1988 სასწავლო წლისათვის დასაბეჭდი სახელ- მძღვანელოების სისა და ტირაჟების განხილვა-დამტკიცების შესახებ	76
ბრძანება № 207 — რესპუბლიკური საგნობრივი ოლიმპიადების ჩატარე- ბის შესახებ	84-

2.39/3

2017
2017-03-20